

**ՀԱՅԱՍՏԱՆՅԱՅՑ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ՍՈՒՐԲ
ԵԿԵՂԵՑԻ**

ԱՐԱՐԱՏՅԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԹԵՄ

**ԱՊԱՇԽԱՐՈՂՆԵՐԻ
ԱՐՁԱԿՄԱՆ ԿԱՐԳ**

Յինգերորդ հրատարակություն

Նեղինակային հրապարակություն
Երևան

ՀՏԴ 23/28

ԳՄԴ 86.37

Ա 671

կազմ.՝ Է. Մ. Մինասյան
խմբ.՝ Մ. Արաբյան

Ա 671 Ապաշխարողների արձակման կարգ/
կազմ.՝ Է. Մ. Մինասյան.~ 5-րդ հրատ.~
Եր.: Հեղինակային հրատարակու-
թյուն, 2017.~ 188 էջ:

Գիրքը նախատեսված է որպես աղոթագիրք
հավատացյալների եւ ընթերցող լայն շրջանակ-
ների համար:

ԳՄԴ 86.37

ISBN 978-99930-4-851-0

© Է. Մ. Մինասյան, 2017թ.

**Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳՆԻ ԵՐԿՐՈՐԴԻ
ՍՐԲԱԶՆԱԳՈՅՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ**

**ՕՐՀՆՈՒԹԵԱՄԲ
Տ. ՆԱՎԱՍԱՐԴ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԿՃՈՅԵԱՆԻ
ԱՌԱՋՆՈՐԴԱԿԱՆ ՓՈԽԱՆՈՐԴԻ
ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԹԵՄԻ**

*ի Քրիստոս անջաժ եղբորս՝
Մելս-Մեսրոպ Մինասյանի հիշատակին*

ԱՌԱՋԱԲԱՆ

*«Քապու՛մ քանկզակք եմ մեղաւորայ, բայց ոյ՛ք յուսան
ի Տէր՝ ողորմութիւն Տեսուն շորզ եղիցի վնոթոք»:*

/Աղս. ԼԱ. 31/

Տեր Նիսուս Քրիստոսի փնօրինական խորհուրդների իմաստալին լրումը հանդիսացող շնորհասփյուռ և հուսաբեր Նարոթյան իրողությունն է, որ պանծացվում է Զատիկի փոնին:

Այս փոնին նախորդող ապաշխարության օրերի կարևորության մասին է խոսում սույն գրքույկը՝ առանձնակի ուշադրություն գրավելով:

Մեծ պահքը մեր կյանքում հերթական մի առիթ է՝ ժամանակի այս հանգրվանում մի պահ մեր ներքին ձայնին անսալու և ինքնաքննումի ճանապարհով վերջապես գտնելու մեր փեղն ու դերը մեզ բաժին ընկած առաքելության դժվարին ուղու վրա:

Մեղքի և սայթաքումի շրկումը փեղի է ունենում ինքնաճանաչումով՝ ապաշխարությամբ, այսինքն՝ գործով, խոսքով կամ մտածումով հափուցմամբ:

Ապաշխարությունը մեր Եկեղեցու սրբազան յոթ խորհուրդներից մեկն է, որ հաստատվել է մեր

Տիրոջ՝ Նիսու Քրիստոսի կողմից՝ իբրեւ մեզ փրկության առաջնորդելու նախապայման:

Մարդ արարածը, աստվածանման հոգու անմահություն ունենալով հանդերձ, մեղսագործ բնություն ունի:

Չնայած մկրտության ժամանակ ներվում են նրա՝ մինչ այդ գործած բոլոր մեղքերը (ներառյալ աղամականը), սակայն մարդը շարունակաբար սայթաքում է, սխալվում, որի համար պետք է մտովին քննի, գիտակցի իր մեղքերը, գոջա դրանք գործած լինելու համար, խոստովանի, ներում ստանա քահանայից և կապարի հոգևորականի խորհուրդները սահմանված կարգով:

Քրիստոսի լույսապայծառ Նարության փոնից առաջ ընկած պահեցողության շրջանը ապաշխարության կոչով մեզ հրավիրում է՝ անդրադառնալու մեր անձին և շտկելու առկա բոլոր բացասական երևույթները, որոնք մեզ փանում են դեպի անկում, դեպի մեղք:

Եկեղեցու հայրերն առանձնացրել են այսպիսի մի շրջան, որպեսզի մենք խոկումով, աղոթքով և, ինչու չէ, սահմանված ապաշխարողական բազում կերպերով և միջոցներով շտկենք մեր անձը:

Մեծ պահոց ընթացքում Նայաստանյայց մեր բոլոր եկեղեցիների վարագույրները փակվում են՝ խորհրդանշելով մեր մարդկային տկարությունների պատճառով Քրիստոսի հետ Ս. Նաղորդության մեջ չլինելը. կարծեք այս ամբողջ ընթացքում մեր հայրերը պատրաստվում են մեզ Ավագ Տինգշաբթի օրվա Վերջին ընթրիքին Տիրոջ հետ:

Փաստորեն ապաշխարության այս օրերն իմաստավորվում են տերունահաստատ Ս. Նաղորդության խորհուրդի մեջ, որ ավանդեց մեր Փրկիչը Իր աշակերտների վերջին ընթրիքի ժամանակ:

Այս գրքույկը ներկայացնում է «Կարգ ապաշխարողացը», որն ապաշխարողներին թողություն տալու մի յուրահատուկ ծիսակարգ է՝ բաղկացած ապաշխարության սաղմոսներից, սուրբգրային ընթերցումներից, մասնավոր շարականներից (ողոգոմյան եղանակով), Նովնան մարգարեի, Մանասե թագավորի և փեզերական Եկեղեցու սյուներ ս. Բարսեղ Կեսարացի և ս. Նովհան Ոսկեբերան հայրապետների՝ զոջման ու արձակման աղոթքներից, որոնք տերունի-փնօրինական խորհուրդները և սրանց խոր իմաստները հավատացյալին ավելի մաքսելի դարձնելու նպատակով ներկայացվում են թարգմանաբար:

Ապաշխարողները, այս հասարակ կարգին մասնակցելով, արձակում կստանան, որից հետո՝ Ս. Պապարագի ժամանակ, Ս. Նաղորդության կար-ժանանան՝ ամուր հավաքով ու սիրով կապվելով մեր Տիրոջ և միակ Աստուծո՝ Նիսուս Քրիստոսի հետ:

Այսպեղ հարկ ենք համարել զեպեղել նաև Դավիթ մարգարեի՝ ապաշխարության մի քանի սաղմոսները՝ դուրս թողնելով այն սաղմոսները որոնք առկա են կարգի մեջ: Գլուխների թվերն են.

Ե(5); Զ(6); ԺԲ(12); ԺԶ(16); ԻԱ(21); ԼԴ(34); ԼԵ(35); ԾԳ(53); ԾԶ(56); ԾԸ(58); Կ(60); ԿԲ(62); ԿԳ(63); ԿԸ(68); ԿԹ(69); Ն(70); ԶԵ(85); ԶԷ(87); ՃԱ(101); ՃԸ(108); ՃԺԸ(118); ՃԻԸ(128); ՃԻԹ(129); ՃԼԹ(139); ՃԽԲ(142):

Մեջքերել ենք նաև ս. Գրիգոր Նարեկացու «Մաքեան ողբերգութեան» աղոթագրքի ապաշխարության գլուխները, որոնք ներկայացնում ենք ստորև.

Դ(4); Ե(5); Է(7); Ը(8); ԺԵ(15); Ի(20); ԻԲ(22); ԻԴ(24); ԻԶ(26); ԻԷ(27); ԻԸ(28); Լ(30); ԼԲ(32); ԼԳ(33); ԼԶ(36); ԼԷ(37); Խ(40); ԽԴ(42); ԽԷ(47); ԽԹ(49); Ծ(50); ԾԲ(52); ԾԴ(54); ԾԷ(57); ԾԸ(58); ԿԶ(66); ԿԷ(67); ՆԱ(71); ՆԶ(76); ՆԷ(77); ՆԸ(78); Ղ(90):

Աստված թող միշտ առաջնորդ լինի ամենքիս, մանավանդ՝ ապաշխարություն համարի այս գրքույկը հրապարակության պատրաստողների աշխատանքը:

Տիրոջ չարչարանքի, խաչելության, թաղման և հրաշափառ Նարության շնորհները մեր ազգի գավակներին թող առաջնորդ լինեն, և Նիսուս Փրկիչ Իր կենաց իմաստության լույսով ողորդի ամենքիս հոգիներն այժմ և հավիտյանս. ամեն:

Տ. Վարդան աբեղա Նավասարդյան

(իսկ) ի յերրորդում ժամու՝ ժողովեցին ի դուռն
եկեղեցւոյն վասն արձակելոյ զապաշխարողսն. թէ իցէ
եւ թէ ոչ՝ զկարգն կատարել պարտ է:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:

Հա՛յր մեր, որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի
անուն Քո:

Եկեսցէ արքայութիւն Քո.

Եղիցին կամք Քո որպէս յերկինս եւ յերկրի:

Զհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր.

Եւ թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս եւ մեք
թողումք մերոց պարտապանաց:

Եւ մի՛ տանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ
փրկեա՛ զմեզ ի հարէն.

Զի Քո է արքայութիւն եւ զօրութիւն եւ
փառք յաւիտեանս. ամէն:

**Օրհնեալ Հոգիդ Սուրբ Աստուած ճշմարիտ.
ամէն:**

Իսկ երրորդ ժամին (ժ. 9⁰⁰) թող հավաքվեն եկեղեցու դռան մոտ՝ ապաշխարողներին արձակում տալու համար. այդպիսիք լինեն, թե ոչ, կարգը կատարելը պարտադիր է:

Օրհնյալ Տեր մեր Հիսուս Քրիստոս. ամեն:

Հա՛յր մեր, որ երկնքում ես, սուրբ թող լինի Քո անունը:

Քո արքայությունը թող գա.

Քո կամքը թող լինի երկրի վրա, ինչպես որ երկնքում է:

Մեր հանապազօրյա հացը տուր մեզ այսօր.

Եվ թող մեզ մեր պարտքերը, ինչպես և մենք ենք թողնում մեր պարտապաններին:

Եվ մի՛ տար մեզ փորձություն, այլ փրկի՛ր մեզ չարից, քանզի Քոնն է արքայությունը և զորությունը և փառքը հավիտյանս. ամեն:

Օրհնյալ Հոգիդ Սուրբ՝ Աստված ճշմարիտ. ամեն:

Սաղմոս Ծ

Ողորմեա՛ ինձ, Աստուա՛ծ, ըստ մեծի ողորմութեան Քում, ըստ բազում գթութեան Քում քաւեա զանօրէնութիւնս իմ:

Առաւել լուա զիս յանօրէնութենէ իմմէ, եւ ի մեղաց իմոց սո՛ւրբ արա զիս:

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ, եւ մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ:

Քեզ միայն մեղայ, Տէ՛ր, եւ չար առաջի Քո արարի:

Որպէս արդար եղիցիս ի բանս Քո, եւ յաղթող՝ ի դատել Քեզ:

Անօրէնութեամբ յղացաւ եւ ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ:

Դու, Տէ՛ր, զճճարտութիւն սիրեցեր, զանյայտս եւ զծածկեալս իմաստութեամբ Քով յայտնեցեր ինձ:

Յօղեա՛ յիս մշտկաւ՝ եւ սուրբ եղէց. լուա՛, եւ քան զձիւն սպիտակ եղէց:

Լսելի արա ինձ, Տէ՛ր, զցնծութիւն եւ զուրախութիւն, եւ ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք:

Սաղմոս 50

Ողորմի՛ր ինձ, Աստվա՛ծ, ըստ Քո մեծ ողորմության, ըստ Քո առատ գթության քավիր անօրենություններն իմ:

Առավել լվա ինձ ի՛մ անօրենություններից և մաքրի՛ր ինձ ի՛մ մեղքերից:

Իմ անօրենությունները ես ինքս գիտեմ, և իմ մեղքերն իմ առջեւ են ամեն ժամ:

Քո դեմ միայն մեղանչեցի, Տե՛ր, և Քո առջեւ չարիք գործեցի:

Այնպես որ արդար կլինես Քո խոսքերում և հաղթող՝ դատելիս:

Անօրենությամբ հղացավ և մեղքի մեջ ծնեց ինձ մայրն իմ:

Դու, Տե՛ր, ճշմարտությունը սիրեցիր, անհայտներն ու ծածկվածները Քո իմաստությամբ հայտնեցիր ինձ:

Ցողի՛ր ինձ մշտիկով՝ մաքուր կլինեմ. լվա՛, և ձյունից էլ սպիտակ կլինեմ:

Լսել տուր ինձ, Տե՛ր, ցնծություն և ուրախություն, և կցնծան ոսկորներն իմ տառապած:

Դարձո՛ւ՝ զերեսս Քո ի մեղաց իմոց եւ
զամենայն անօրէնութիւնս իմ քաւեա յինէն:

Սիրտ սուրբ հաստատեա յիս, Աստուա՛ծ, եւ
հոգի ուղիղ նորոգեա ի փորի իմում:

Մի՛ ընկենուր զիս, Տէ՛ր, յերեսաց Քոց, եւ
զհոգի Քո Սուրբ մի՛ հաներ յինէն:

Տո՛ւր ինձ զցնծութիւն փրկութեան Քո, եւ
Հոգւով պետութեան Քոյ հաստատեա զիս:

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս Քո, եւ
ամպարիշտք առ Քեզ դարձցին:

Փրկեա՛ զիս յարենէ, Աստուա՛ծ, Աստուած
փրկութեան իմոյ. ցնծասցէ լեզու իմ յար-
դարութեան Քում:

Տէ՛ր, եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ
երգեսցէ զօրհնութիւնս Քո:

Թէ կամեցեալ էիր պատարագս՝ մատու-
ցանէաք, բայց Դու ընդ ողջակէզս իսկ ո՛չ
հաճեցար:

Պատարագ Աստուծոյ՝ հոգի խոնարհ. զսիրտ
սուրբ եւ զհոգի խոնարհ՝ Աստուած ոչ ար-
համարէ:

Բարի արա, Տէ՛ր, կամօք Քովք Սիօնի, եւ
շինեսցին պարիսպքն Երուսաղեմի:

Դարձրո՛ւ երեսդ իմ մեղքերից և քավիր իմ բոլոր անօրեննությունները:

Սուրբ սիրտ հաստատիր իմ մեջ, Աստված, և ուղիղ հոգի նորոգիր իմ ներսում:

Մի՛ զրկիր ինձ, Տե՛ր, Քո երեսից, և մի՛ հանիր ինձնից Քո Սուրբ Հոգին:

Տուր ինձ Քո փրկության ցնծությունը և Քո տիրական Հոգով զորացրու ինձ:

Անօրեններին կսովորեցնեմ Քո ճանապարհները, և ամբարիշտները առ Քեզ կդառնան:

Փրկի՛ր ինձ արյունից, Աստված, Աստված իմ փրկության. կցնծա իմ լեզուն Քո արդարությամբ:

Տե՛ր, եթե իմ շուրթերը բանաս, իմ բերանը կերգի Քո օրհնությունները:

Թե կամենայիր զոհեր՝ կմատուցեիք, բայց ողջակեզներն իսկ Քեզ հաճելի չեղա՛ն:

Ձոհն Աստծուն խոնարհ հոգին է. սուրբ սիրտն ու խոնարհ հոգին՝ Աստված չի արհամարհում:

Բարի արա, Տե՛ր, Քո կամքով Սիոնին, և թող շինվեն Երուսաղեմի պարիսպները:

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարութեան, յորժամ ուխտից պատարագս հանցեն ի սեղան Քո զուարակս:

Փա՛ռք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Երգ

Օրհնեմք զՔեզ, Հա՛յր անսկիզբն, էիցս էակ ի յանգոյից. բարձեր ձեռօք նիւթ ի հողոյ եւ ստեղծեր զմարդ ի պատկեր Քո. գլուխն ոտից խոնարհեցաւ, զի զպատուիրան Քո մոռացաւ. դարձեալ ասեմք ըստ անառակին, թէ՛ «Հա՛յր, մեղա՛յ Քեզ ի յերկինս»:

Երկնաւորացն անքննելի եղեր մարդկան տեսանելի. զգեցար պատկեր հողեղինի պատկերդ Հօր անփոխելի. ելեր յերրորդ ժամ ի խաչին՝ վասն Ագամայ նախաստեղծին. ընդ աւազակին Քու՛մ խաչակցին արժանացո զմեզ դրախտին:

Թագաւո՛ր թագաւորաց՝ առատաբուղիս Հոգի՛ չնորհաց. ժողովելոցն ի վերնատանն առաքելոցն երկոտասան, ի հրոյ լեզուս երեւեցար, յոգիս նոցա վերանստար. լո՛ւր յանուն Քո ժողովելոցս, է՛ջ եւ առ մեզ յերրորդ ժամուս:

Այնժամ կհաճես արդարության պատարագները, երբ զվարակները որպես ուխտի պատարագներ կմատուցվեն Քո սեղանին:

Փա՛ռք Հորը և Որդուն և Սուրբ Հոգուն այժմ և միշտ և հավիտյանս հավիտենից, ամեն:

Երգ

Օրհնում ենք Քեզ, Հա՛յր անսկիզբ, անգոյից էությունների էություն. ձեռքդ առար նյութը հողի՝ Քո պատկերով մարդ ստեղծեցիր. գլուխը ոտքից խոնարհեցավ, զի պատվիրանը Քո մոռացավ: Դարձյալ ասում ենք անառակի հետ՝ «Հա՛յր, մեղայ Քեզ ի յերկինս»:

Երկնավորներին անքննելիդ եղար մարդկանց տեսանելի, հազար պատկեր հողեղենի՝ պատկերդ Հոր անշփոթելի, երրորդ ժամին ելար խաչին հանուն Ադամ նախաստեղծին. Քո խաչակցի հետ միասին արժանացրու մեզ դրախտին:

Թագավո՛ր Թագավորաց՝ առատաբուխ Հոգի՛ շնորհաց. տասներկու առաքյալներին ժողոված վերնատանը՝ հրե լեզուներով երեացիր և նրանց հոգիներում բազմեցիր. լսի՛ր հանուն Քո ժողովվածներին, իջի՛ր առ մեզ երրորդ ժամին:

Մաղթանք

Յամենայն ժամու աղաչանք իմ այս են. ի մեղաց իմոց սո՛ւրբ արա զիս, Տէ՛ր, եւ յօտարէն պահեա՛ր գծառայս Քո, մարդասէր Տէր:

Քարոզ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք. ընկա՛լ, կեցո՛ր եւ ողորմեա՛:

Մաղթանք

Օրհնութի՛ւն եւ փա՛ռք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Եւ ապա ասեն սաղմոս ի թիւ գութղայս Զ.

Առաջին գութղայ

Սաղմոս ԻԴ

Առ Քեզ, Տէ՛ր, համբարձի զանձն իմ. Աստուա՛ծ իմ, ի Քեզ յուսացայ, մի՛ ամաչեցից, եւ մի՛ ծիծաղեսցին զինեւ թշնամիք իմ:

Ամենեքեան որք համբերեն Քեզ, մի՛ ամաչեսցեն, այլ ամաչեսցեն անօրէնք յունայնութեան իւրեանց:

Մաղթանք

Ամենայն ժամ իմ աղաչանքներն այս են.

Տե՛ր, մաքրիր ինձ իմ մեղքերից, Քո ծառային
պահի՛ր թշնամուց, մարդասեր Տեր:

Քարոզ

Նաև խաղաղության համար աղաչենք Տիրոջը.
ընդունի՛ր, ապրեցրո՛ւ և ողորմի՛ր մեզ:

Մաղթանք

Օրհնությո՛ւն և փա՛ռք Հորը և Որդուն և Սուրբ
Հոգուն այժմ և միշտ և հավիտյանս հավիտենից.
ամեն:

Ապա ասում են վեց գութդա սաղմոս.

Առաջին գութդա

Սաղմոս 24

Դեպի Քեզ, Տե՛ր, բարձրացրի հոգիս.
Աստված իմ, Քեզ վրա դրի հույսն իմ, թող
ամոթով չմնամ, և թշնամիներս չծիծաղեն ինձ
վրա:

Բոլոր նրանք, ովքեր հույսով սպասում են
Քեզ, ամոթով պիտի չմնան, այլ ամոթով պիտի
մնան անօրեններն իրենց ունայնության մեջ:

Զճանապարհս Քո, Տէ՛ր, ցոյց ինձ, եւ զշաւիղս
Քո ուսո ինձ:

Առաջնորդեա՛ ինձ ի ճշմարտութեան Քում
եւ ուսո զիս, զի Դու ես Աստուա՛ծ փրկիչ իմ, եւ
ես Քեզ համբերի զօրհանապագ:

Յիշեա, Տէ՛ր, զգթութիւնս Քո եւ զողոր-
մութիւնս, որ ենն յաւիտենից:

Զմեղս մանկութեան իմոյ եւ զանգիտութեան
իմոյ մի՛ յիշեր. այլ յիշեա զիս, Տէ՛ր, ըստ
ողորմութեան Քում՝ վասն քաղցրութեան Քոյ,
զի քաղցր եւ ուղիղ ես, Տէ՛ր:

Վասն այսորիկ օրէնսգէտ առնես զմեղաւորս
ի ճանապարհի, առաջնորդես հեզոց ի դատաս-
տանի, եւ ուսուցանես հեզոց զճանապարհս Քո:

Ամենայն ճանապարհք Տեառն ողորմութեամբ
եւ ճշմարտութեամբ են այնոցիկ՝ ոյք խնդրեն
զուխտ եւ զվկայութիւն Նորա:

Վասն անուան Քո, Տէ՛ր, քաւեա զմեղս իմ,
զի բազում եղեն:

Ո՞վ է մարդ, որ երկնչի ի Տեառնէ, օրէնսգէտ
առնէ զնա ի ճանապարհի յոր եւ հաճեցաւ:

Տե՛ր, ցույց տուր ինձ Քո ճանապարհները և Քո շավիղները սովորեցրու ինձ:

Ինձ առաջնորդի՛ր Քո ճշմարտության մեջ և ուսուցանի՛ր ինձ, քանզի Դո՛ւ ես փրկիչ Աստվածն իմ, ու ես հանապազ Քեզ եմ սպասում:

Հիշիր, Տե՛ր, Քո գթություններն ու ողորմությունները, որոնք հավիտենական են:

Իմ մանկության և տհասության մեղքերը մի՛ հիշիր, այլ հիշիր ինձ, Տե՛ր, Քո ողորմությամբ՝ ըստ Քո բարության, քանզի Դու քաղցր և ուղիղ ես, Տե՛ր:

Դրա համար էլ մեղավորներին դնում ես օրենքի գիտության ճանապարհի վրա: Հեղերին առաջնորդում ես դատաստանի մեջ, հեղերին սովորեցնում՝ Քո ճանապարհները:

Տիրոջ բոլոր ուղիները ողորմություն ու ճշմարտություն են նրանց համար, ովքեր պահում են Նրա ուխտն ու վկայությունը:

Հանուն Քո անվան, Տե՛ր, քավություն տուր իմ մեղքերին, քանզի շատացան դրանք:

Ո՛վ է այն մարդը, որ վախենում է Տիրոջից, Տերը նրան սովորեցնելու է Իր ընտրած ուղին:

Անձն նորա ի բարութեան հանգիցէ, եւ զաւակ նորա ժառանգեսցէ զերկիր:

Զօրութիւն է Տէր երկիւղածաց Իւրոց եւ զկտակարանս Իւր ուսուցանէ նոցա:

Աչք իմ յամենայն ժամ առ Տէր են, եւ Նա հանէ յորոգայթէ զոտս իմ:

Նայեա առ իս եւ ողորմեա ինձ, զի միամօր եւ աղքատ եմ ես:

Նեղութիւնք սրտի իմոյ բազում եղեն յոյժ, եւ ի վշտաց իմոց հան զիս:

Տես զխոնարհութիւն իմ եւ զվաստակ իմ, եւ թող ինձ զամենայն զմեղս իմ:

Տես զթշնամիս իմ զի բազում եղեն, ատելութիւն զոր ի նանիր ատեցին զիս:

Պահեա զանձն իմ եւ փրկեա զիս, եւ մի՛ յամօթ եղէց զի յուսացայ ի Քեզ:

Ամբիժք եւ ուղիղք կցորդ եղեն ինձ, եւ ես Քեզ համբերի: Փրկեա, Աստուած, զԻսրայէլ յամենայն նեղութեանց նորա:

Սաղմոս ԻԵ

Դատ արա ինձ, Տէ՛ր, զի ես յամբժութեան իմում գնացի. ի Տէր յուսացայ, զի մի եղէց հիւանդ:

Նա բարուլթյան մեջ պիտի հանգչի, և նրա սերունդը երկիրը պիտի ժառանգի:

Տերը զորացուցիչն է Իր երկյուղածների և Իր ուխտը նրանց է սովորեցնում:

Աչքերն իմ մշտապես Տիրոջն են ուղղված, և Նա՛ պիտի հանի ոտքերս թակարդից:

Նայիր ինձ և ողորմիր ինձ, քանզի միամորիկ եմ ես և աղքատ:

Սրտիս նեղուլթյունները խիստ շատացան, ազատիր ինձ իմ վշտերից:

Տես իմ խոնարհուլթյունն ու տառապանքը և թողուլթյուն արա իմ բոլոր մեղքերին:

Տես՝ թշնամիներս որքան բազմացան և անիրավ ատելուլթյամբ ինձ ատեցին:

Պահպանի՛ր ինձ ու փրկի՛ր ինձ, և թող ամոթով չմնամ, որ հույսս դրի Քեզ վրա:

Անբիծներն ու արդարներն ինձ կցորդե եղան, և ես սպասեցի Քեզ: Փրկի՛ր, Աստվա՛ծ, Իսրայելն իր բոլոր նեղուլթյուններից:

Սաղմոս 25

Դատ արա ինձ, Տե՛ր, զի անբժուլթյամբ ես ընթացա. Տիրոջը հուսացի, որ չլինեմ հիվանդ:

Փորձեա՛ զիս, Տէ՛ր, եւ քննեա զիս, փորձեա՛
զերիկամունս իմ եւ զսիրտ իմ:

Ողորմութիւն Քո, Տէ՛ր, առաջի աչաց իմոց,
եւ հաճոյ եղէց ճշմարտութեան Քում:

Ոչ նստայց ես յաթոռս նանրաց եւ ընդ
անօրէնս ես ոչ մտից:

Ատեցի ես զժողովս չարաց եւ ընդ ամպա-
րիշտս ես ոչ նստայց:

Լուացայց սրբութեամբ զձեռս իմ, եւ շուրջ
եղէց զսեղանով Քով, Տէ՛ր: Լսել ինձ զձայն
օրհնութեան Քո, եւ պատմել զամենայն սքան-
չելիս Քո:

Տէ՛ր, սիրեցի զվայելչութիւն տան Քո եւ
զտեղի յարկի փառաց Քոց:

Մի՛ կորուսաներ ընդ ամպարիշտս զանձն իմ,
և մի՛ ընդ արս արիւնահեղս զկեանս իմ, որոց
ձեռք իւրեանց յանօրէնութեան են, եւ աջ նոցա
լի է կաշառօք:

Ես յամբժութեան իմում գնացի, փրկեա զիս,
Տէ՛ր, եւ ողորմեաա ինձ:

Ոտն իմ կացցէ յուղղութեան. յեկեղեցիս մեծս
օրհնեցից զՔեզ:

Փորձի՛ր ինձ, Տե՛ր, և քննիր ինձ, փորձի՛ր
երիկամներս ու սիրտս:

Ողորմությունդ, Տե՛ր, աչքիս առջև է, և
ճշմարտությունդ հաճելի է ինձ:

Ունայնամիտների աթոռին ես չեմ նստի և
անօրենների մոտ ես չեմ գնա:

Ձարագործների ամբոխը ես ատեցի և ամբա-
րիչտների կողքին չեմ բազմի:

Մրբությամբ կլվանամ ձեռքերն իմ և
սեղանիդ շուրջը կլինեմ, Տե՛ր. թող լսեմ Քո
օրհնության ձայնը և պատմեմ Քո բոլոր
հրաշալիքները:

Տե՛ր, սիրեցի Քո տան վայելչությունը և Քո
փառքի բնակութեան վայրը:

Մի՛ կործանիր ինձ ամբարիչտների հետ, և
ոչ էլ կյանքս՝ արյունահեղների հետ, որոնց
ձեռքերն անօրենության մեջ են, և աջը նրանց
լի է կաշառքով:

Ես անբասիր ընթացա, փրկի՛ր ինձ, Տե՛ր, և
ողորմի՛ր ինձ:

Ոտքն իմ ուղիղ ճանապարհների վրայ թող
լինի, մեծ հավաքներում Քեզ պիտի օրհնեմ:

Սաղմոս Ի2

Տէր լոյս իմ եւ կեանք իմ, ես յուժմէ՞ երկեայց.

Տէր ապաւէն կենաց իմոց, ես յուժմէ՞
դողացայց:

Ի մերձենալ առ իս չարաց՝ ուտել զմարմին
իմ, նեղիչք իմ եւ թշնամիք իմ՝ նոքա տկարացան
եւ անկան:

Թէ պատրաստիցի ի վերայ իմ պատերազմ,
ոչ երկիցէ սիրտ իմ, թէ յարիցէ ի վերայ իմ
ճակատամարտ, սակայն եւ այսուիկ ի Քեզ, Տէ՛ր,
յուսացայ:

Զմի խնդրեցի ի Տեառնէ եւ զսոյն աղաչեմ՝
բնակիլ ինձ ի տան Տեառն զամենայն աւուրս
կենաց իմոց՝ տեսանել ինձ զվայելչութիւն Տեառն,
եւ հրաման տալ ի տաճարի Նորա:

Ծածկեաց զիս ի խորանի Իւրում յաւուր
չարի, ընդ յարկաւ արար զիս ի ծածկոյթ խորանի
Իւրում:

Ի վիմէ բարձր արարեր զիս. եւ այժմ բարձր
արա զգլուխ իմ ի վերայ թշնամեաց իմոց:

Շուրջ եղէց եւ մատուցից ի խորանի Նորա
պատարագ օրհնութեան, օրհնեցից եւ սաղմոս
ասացից Տեառն:

Սաղմոս 26

Տերն է իմ լույսը և կյանքը, ես ումի՞ց վախենամ:

Տերն է իմ կյանքի ապավենը, ես ումի՞ց դողամ:

Երբ չարերը՝ իմ նեղիչները և թշնամիները, մոտեցան մարմինս ուտելու, նրանք տկարացան ու ընկան:

Եթե պատերազմ պատրաստվի իմ դեմ, սիրտն իմ չի երկնչի, եթե ճակատամարտ բարձրանա ինձ վրա, սակայն, այսուհանդերձ, Քեզ կապավինեմ, Տե՛ր:

Մի բան խնդրեցի Տիրոջից և նույնն եմ աղաչում՝ կյանքիս բոլոր օրերը բնակվեմ Տիրոջ տան մեջ՝ տեսնելու Տիրոջ վայելչութունը և Նրա տաճարի մեջ հրամայելու:

Չար օրն ինձ ծածկեց Իր խորանում, Իր խորանի ծածկի տակ ինձ պատսպարեց:

Ժայռից բարձր պահեցիր ինձ, այժմ էլ գլուխն իմ բարձրացրու թշնամիներիս վրա:

Կշրջեմ և Նրա խորանում կմատուցեմ օրհնության պատարագ, կօրհնեմ և սաղմոս կասեմ Տիրոջը:

Լուր, Տէ՛ր, ձայնի իմում, զի կարդացի առ Քեզ. ողորմեա ինձ եւ լուր ինձ, զի Քեզ անսաց սիրտ իմ, եւ խնդրեցին երեսք իմ զերեսս Քո, Տէ՛ր, խնդրեցին:

Մի՛ դարձուցաներ զերեսս Քո յինէն, եւ մի՛ խոտորիր բարկութեամբ ի ծառայէ Քուամէ:

Օգնական իմ լեր, Տէ՛ր, մի՛ անարգեր զիս եւ մի՛ թողուր զիս, Աստուած փրկիչ իմ:

Հայր իմ եւ մայր իմ թողին զիս, եւ Տէր իմ ընկալաւ զիս:

Օրէնսգէտ արա զիս, Տէ՛ր, ի ճանապարհի Քում, եւ առաջնորդեա ինձ ի շաւիղս Քո ուղիղս:

Վասն թշնամեաց իմոց մի՛ մատներ զիս ի ձեռս նեղչաց իմոց:

Յարեան ի վերայ իմ վկայք մեղաց եւ ստեցին ինձ յանօրէնութեան իւրեանց:

Հաւատացի տեսանել զբարութիւն Տեառն յերկրին կենդանեաց. համբե՛ր Տեառն եւ քաջալերեա՛ց, զօրասցի սիրտ քո, եւ համբե՛ր Տեառն:

Փա՛ռք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Լսիր, Տե՛ր, իմ ձայնը, քանզի Քեզ կանչեցի,
ողորմիր ինձ և ականջ դիր, քանզի սիրտն իմ
Քեզ դիմեց, և հայացքն իմ, փնտրեց, փնտրեց
Քո երեսը, Տե՛ր:

Մի՛ դարձրու երեսդ ինձանից և բարկությամբ
մի՛ շրջվիր Քո ծառայից:

Իմ օգնականը եղիր, Տե՛ր, և մի՛ անարգիր ինձ
և մի՛ լքիր, Աստված փրկիչ իմ:

Իմ հայրը և մայրը թողեցին ինձ, բայց Տերն
ինձ ընդունեց:

Օրենսգետ արա ինձ, Տե՛ր, Քո ճանապարհի
մեջ, առաջնորդի՛ր ինձ Քո ուղիղ շավիղներով:

Մի՛ մատնիր ինձ իմ նեղիչների ձեռքն իմ
թշնամիների պատճառով:

Մեղքերի վկաները բարձրացան ինձ վրայ և
իրենց անօրենուլթյամբ ստեցին իմ մասին:

Հավատացի, որ կտեսնեմ Տիրոջ բարությունը
կենդանյաց երկրում. սպասի՛ր Տիրոջը և քա-
ջալերվի՛ր, թող զորանա քո սիրտը, և սպասի՛ր
Տիրոջը:

Փա՛ռք Հորը և Որդուն և Սուրբ Հոգուն այժմ
և միշտ և հավիտյանս հավիտենից. ամեն:

Քարոզ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք.
ընկա՛լ, կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛:

Մաղթանք

Օրհնութի՛ւն եւ փա՛ռք Հօր եւ Որդւոյ եւ
Հոգւոյն Սրբոյ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

Երկրորդ գութնայ

Սաղմոս ԻԷ

Առ Քեզ, Տէ՛ր, կարդացի, Աստուա՛ծ իմ, մի՛
լռեր յինչն. մի՛ երբեք լռիցես յինչն, զի մի՛
նմանիցիմ այնոցիկ, ոյք իջանեն ի գուր:

Լուր, Տէ՛ր, ձայնի խնդրուածաց իմոց յա-
ղաչել ինձ առ Քեզ, ի համբառնալ ձեռաց իմոց ի
տաճար սուրբ Քո:

Մի՛ համարիր ընդ ամպարիշտս զանձն իմ, եւ
մի՛ ընդ այնոսիկ, ոյք գործեն զանօրէնութիւն՝
կորուսաներ զիս. ոյք խօսին զխաղաղութիւն ընդ
ընկերս իւրեանց, եւ չարութիւն է ի սիրտս նոցա:

Տուր նոցա, Տէ՛ր, ըստ գործոց նոցա, ըստ
անօրէնութեան գնացից նոցա հատո նոցա.

Քարոզ

Նաև խաղաղության համար աղաչենք Տիրոջը.
ընդունի՛ր, ապրեցրո՛ւ և ողորմի՛ր:

Մաղթանք

Օրհնությո՛ւն և փա՛ռք Հորը և Որդուն և
Սուրբ Հոգուն այժմ և միշտ և հավիտյանս
հավիտենից. ամեն:

Երկրորդ գուրդա

Սաղմոս 27

Քեզ կանչեցի, Տե՛ր, անարձագանք մի՛
թողնիր ինձ, Աստվա՛ծ իմ. եթե երբեք լուռ մնաս,
կնամանվեմ նրանց, ովքեր գերեզման են իջնում:

Լսիր, Տե՛ր, պաղատանքիս ձայնը, երբ ես
աղաչեմ Քեզ, երբ ձեռքերս դեպի սուրբ տաճարդ
պարզեմ:

Ամբարիշտների շարքը մի՛ դասիր ինձ և մի՛
կործանիր ինձ նրանց հետ, որ անօրենսություն
են գործում, որ խաղաղության մասին են խոսում
իրենց ընկերների հետ, բայց սրտներում
չարություն կա:

Վարձատրիր նրանց, Տե՛ր, ըստ իրենց
արարքների, իրենց անօրեն վարքի համեմատ

ըստ գործոց ձեռաց նոցա հատո նոցա՝ զհատուցումն նոցա նոցին:

Ոչ իմացան նոքա զգործս Տեառն եւ ոչ ի գործս ձեռաց Նորա հայեցան. կործանեսցես զնոսա, եւ այլ մի՛ շինեսցին:

Օրհնեալ է Տէր, զի լուաւ ձայնի աղօթից իմոց:

Տէր օգնական իմ եւ պաշտպան իմ. ի նա յուսացաւ սիրտ իմ, օգտեցաւ եւ զուարճացաւ մարմին իմ. եւ ես կամօք իմովք խոստովան եղէց նմա:

Տէր զօրութիւն ժողովրդեան Իւրոյ, ապաւէն փրկութեան օծելոյ Իւրոյ:

Փրկեա զժողովուրդս Քո եւ օրհնեա զժառանգութիւնս Քո, հովուեա եւ բարձրացո՛ղնոսա մինչեւ յաւիտեան:

Սաղմոս ԻԸ

Մատուցէ՛ք Տեառն, որդիք Աստուծոյ, մատուցէք Տեառն զորդիս խոյոց:

Մատուցէ՛ք Տեառն զփառս եւ զպատիւ, մատուցէք Տեառն զփառս անուան Նորա, երկիր պագէք Տեառն ի սրահ սրբութեան Նորա:

Զայն Տեառն ի վերայ ջուրց, եւ Աստուած

Հատուցի՛ր նրանց, նրանց ձեռքերի գործին
նայելով՝ տո՛ւր նրանց Հատուցումն իրենց:

Նրանք ուշ չդարձրին Տիրոջ արածներին, ոչ
էլ նայեցին Նրա ձեռքի գործերին: Դու կկործա-
նես նրանց, և այլևս նրանք ոտքի չեն կանգնի:

Օրհնյալ է Տերը, քանզի լսեց ձայնն իմ
աղոթքի:

Տերն իմ օգնականն է ու պաշտպանը, Նրա
վրա դրեց իր հույսը սիրտն իմ, և մարմինս
գոհացավ ու զվարճացավ. ես հոժարակամ պիտի
փառաբանեմ Նրան:

Տերը զորուլթյունն է իր ժողովրդի, ապավենն
իր օծյալի փրկուլթյան:

Փրկիր Քո ժողովրդին և օրհնիր Քո ժառան-
գորդներին, հովվիր ու հավետ բարձրացրո՛ւ
նրանց:

Սաղմոս 28

Աստծու որդիներ, մատուցեցե՛ք Տիրոջը,
մատուցեցեք Տիրոջը խոյերի ձագեր:

Մատուցեցե՛ք Տիրոջը փառք ու պատիվ,
տվե՛ք Տիրոջը փառքն իր անվան և երկրպա-
գեցե՛ք Տիրոջն իր սուրբ սրահում:

Տիրոջ ձայնը ջրերի վրա է. փառքի Աստվածը

փառաց որոտաց, եւ Տէր Ինքն ի վերայ ջուրց
բազմաց:

Ձայն Տեառն զօրութեամբ, եւ ձայն Տեառն
մեծվայելչութեամբ:

Ձայն Տեառն փշրէ զմայրս, եւ մանրէ Տէր
զմայրսն Լիբանանու:

Մանրեսցէ զնոսա որպէս զմատաղատունկն
Լիբանանու, որ սիրելին է որպէս զորդիս մի-
եղջերոյ:

Ձայն Տեառն հատանէ զբոց ի հրոյ:

Ձայն Տեառն շարժէ զանապատն, եւ խռո-
վեցուցանէ Տէր զանապատն Կադէս:

Ձայն Տեառն հաստատէ զեղջերուս եւ յայտնի
առնէ զանտառս:

Ի տաճարի Նորա ամենեքեան ասասցեն
զփառս Նորա:

Տէր զջրհեղեղս նստուցանէ եւ ցածուցանէ.
Թազաւորեսցէ Տէր յաւիտեան:

Տէր զօրութիւն ժողովրդեան Իւրոյ տացէ եւ
օրհնեսցէ զժողովուրդ Իւր ի խաղաղութիւն:

որոտաց, Տերն Ինքն է անսպառ ջրերի վրա:

Տիրոջ ձայնը ահարկու է, Տիրոջ ձայնը փառահեղ է:

Տիրոջ ձայնը փշրում է մայրիները, Տերը կոտրատում է մայրիները Լիբանանի:

Տերը կոտրատում է դրանք ինչպես Լիբանանի մատաղ տունկերը, որոնք սիրասուն են միեղջերուի ձագերի պես:

Տիրոջ ձայնը ճեղքում է կրակի բոցը:

Տիրոջ ձայնը ցնցում է անապատը, Տերը դողացնում է Կադեսի անապատը:

Տիրոջ ձայնը ոտքի է կանգնեցնում եղնիկներին և մերկացնում անտառները:

Նրա տաճարում բոլորը թող գովեն փառքը Նրա:

Տերը զսպում և ցածրացնում է ջրհեղեղները, Տերը հավիտյան պիտի թագավորի:

Տերն Իր ժողովրդին գորություն պիտի տա, Իր ժողովրդին պիտի օրհնի խաղաղություն պարգևելով:

Սաղմոս ԻԹ

Բարձր առնեմ զՔեզ, Տէ՛ր, զի ընկալար զիս,
եւ ոչ ուրախ արարեր զթշնամին իմ յիս:

Տէր Աստուա՛ծ իմ, կարդացի առ Քեզ եւ
բժշկեցեր զիս:

Տէ՛ր, հաներ ի դժոխոց զանձն իմ, փրկեցեր
զիս յայնցանէ որք իջանեն ի գուր:

Սաղմոս ասացէք Տեառն, սուրբք Նորա,
խոստովա՛ն եղերուք յիշատակի սրբութեան
Նորա:

Սրտատուրիւն է ի բարկութեան Նորա, եւ
կեանք են ի կամաց Նորա:

Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք, առաւօտու
եղիցի ուրախութիւն:

Ես ասացի ի բարեկենդանութեան իմում, թէ
Ո՛չ սասանեցայց յաւիտեան:

Տէ՛ր, ի կամս Քո ետուր գեղոյ իմոյ զօրութիւն,
դարձուցեր զերեսս Քո յինչն՝ եւ ես եղէ
խռովեալ:

Առ Քեզ, Տէ՛ր, կարդացի, եւ առ Աստուած
իմ աղաղակեցի. զի՞նչ օգուտ է Քեզ յարենէ
իմմէ, թէ իջանեմ ես յապականութիւն:

Մի թէ հող խոստովա՞ն առնիցի առ Քեզ,

Սաղմոս 29

Մեծարում եմ Քեզ, Տե՛ր, քանզի ընդունեցիր ինձ և չթողեցիր, որ թշնամիներս չարախնդան վրաս:

Տեր Աստուած իմ, կանչեցի Քեզ և բուժեցիր ինձ:

Տե՛ր, հոգիս դժոխքից հանեցիր և փոսն իջնողների միջից փրկեցիր ինձ:

Սաղմո՛ս երգեցեք Տիրոջը, ո՛վ Նրա սրբեր, գոհուլթյո՛ւն մատուցեցեք Նրա սուրբ հիշատակին:

Նրա բարկության մեջ ցասում կա, իսկ Նրա կամեցողության մեջ՝ կյանք:

Երեկոյան լացը կդադարի, իսկ առավոտյան ուրախություն կլինի:

Իմ բարկության մեջ ես ասացի, թե՛ Հավետ չեմ սասանվի:

Տե՛ր, Քո կամքով ուժ տվեցիր իմ վայելչությանը, բայց երբ երեսդ դարձրիր ինձնից, ես խռովահույզ եղա:

Քե՛զ կանչեցի, Տե՛ր, աղաչեցի իմ Աստծուն. Ի՞նչ օգուտ ունես իմ արյունից, եթե ապականուլթյան գբի մեջ թաղվեմ:

Միթե հողը գոհուլթյո՞ւն կմատուցի Քեզ,

կամ պատմեսցէ՞ զճշմարտութիւնս Քո:

Հոռաւ ինձ Տէր եւ ողորմեցաւ, եւ Տէր եղեւ
ինձ օգնական:

Դարձոյց զսուգ իմ յուրախութիւն, զերծ
յինէն զքուրձ եւ ինձ զգեցոյց զուրախութիւն:

Որպէս սաղմոս ասասցեն Քեզ փառք իմ, եւ
այլ մի՛ եւս զղջացայց,

Տէ՛ր Աստուած իմ, յաւիտեան խոստովան
եղէց Քեզ:

Փա՛ռք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ այժմ
եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Քարոզ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք.
ընկա՛լ, կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛:

Մաղթանք

Օրհնութի՛ւն եւ փա՛ռք Հօր եւ Որդւոյ եւ
Հոգւոյն Սրբոյ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

կամ կպատմի՞ Քո ճշմարտությունը:

Լսեց ինձ Տերն ու ողորմեց, Տերը եղավ իմ օգնականը:

Սուգս դարձրեց ուրախություն, հանեց քուրճն իմ և խնդություն հագցրեց ինձ:

Փառքս սաղմոս պիտի երգի Քեզ, որպեսզի այլևս չզղջամ ես:

Տե՛ր իմ Աստված, հավիտյան գոհություն պիտի մատուցեմ քեզ:

Փա՛ռք Հորը և Որդուն և Սուրբ Հոգուն այժմ և միշտ և հավիտյանս հավիտենից. ամեն:

Քարոզ

Նաև խաղաղության համար աղաչենք Տիրոջը.
ընդունի՛ր, ապրեցրո՛ւ և ողորմի՛ր:

Մաղթանք

Օրհնությո՛ւն և փա՛ռք Հորը և Որդուն և Սուրբ
Հոգուն այժմ և միշտ և հավիտյանս հավիտենից.
ամեն:

Սաղմոս L

Ի Քեզ, Տէ՛ր, յուսացայ, մի՛ ամաչեցից
յաւիտեան. յարդարութեան Քում փրկեա եւ
ապրեցո զիս:

Խոնարհեցո առ իս զունկն Քո, վաղվաղեա ի
կեցուցանել զիս:

Լեր իմ, Աստուա՛ծ, պաշտպան եւ տուն
ապաւինի ապրեցուցանել զիս, զի հզօրիչ իմ եւ
ապաւէն իմ Դու ես:

Վասն անուան Քոյ, Տէ՛ր, առաջնորդեցեր ինձ,
եւ սնուցեր զիս. եւ հանցես զիս յորոգայթէ
յայսմանէ որ թագուցաւ ինձ:

Դու ես պաշտպան իմ, Տէ՛ր, եւ ի ձեռս Քո
յանձն առնեմ զհոգի իմ:

Փրկեցեր զիս, Տէ՛ր Աստուած, ճշմարտու-
թեամբ Քով. ատեցեր զայնոսիկ, ոյք պահեն
գերկիւղ ի սնոտիս:

Ես ի Տէր յուսացայ, ցնծացայց եւ ուրախ եղէց
ի փրկութեան Քում:

Հայեցար ի խոնարհութիւն իմ եւ փրկեցեր ի
վշտաց զանձն իմ, եւ ոչ մատնեցեր զիս ի ձեռս
նեղչաց իմոց, եւ կացուցեր յանդորրու զոտս իմ:

Ողորմեա՛ ինձ, Տէ՛ր, զի նեղեալ եմ ես.

Սաղմոս 30

Հուլյսս դրի Քեզ վրա, Տե՛ր, թող հավետ
ամոթով չմնամ. Քո արդարությամբ փրկիր և
ազատիր ինձ:

Դեպի ինձ խոնարհիր ականջը Քո, փութա՛
ինձ պաշտպանելու:

Եղիր իմ պահապանը, Աստվա՛ծ, և իմ
փրկության ապաստարանը, քանզի իմ ուժն ու
ապավենն ես Դու:

Քո անվան համար ինձ առաջնորդ եղար և
սնուցեցիր ինձ. ինձ կհանես այն որոգայթից, որ
լարեցին իմ դեմ:

Դու ես պաշտպանն իմ, Տե՛ր, և Քո ձեռքն եմ
հանձնում իմ հոգին:

Տե՛ր Աստված, փրկեցիր ինձ Քո ճշմարտու-
թյամբ: Ատեցիր նրանց, ովքեր երկյուղ են կրում
սնոտիաբար:

Ես Հուլյսս դրի Տիրոջ վրա, պիտի ցնծամ և
ուրախանամ Քո տված փրկությամբ:

Տեսար իմ նվաստացումն ու ինձ փրկեցիր
վշտերից. ինձ չմատնեցիր նեղիչներիս ձեռքը և
ոտքերս լայնարձակ վայրում հաստատեցիր:

Ողորմի՛ր ինձ, Տե՛ր, քանզի ճնշված եմ ես.

խոռովեցաւ ի սրտամտութենէ ակն իմ, անձն իմ եւ
փոր իմ:

Պակասեցան ի ցաւոց կեանք իմ, եւ ամբ իմ
յոգւոց ելանելոյ:

Աղքատացաւ ի տկարութենէ զօրութիւն իմ,
եւ ոսկերք իմ խռովեցան:

Քան զամենայն թշնամիս իմ եղէ ես նախատ
դրացեաց իմոց, յոյժ ահ եւ երկիւղ ծանօթից
իմոց:

Ամենեքեան, ոյք տեսանէին զիս, արտաքս
փախչէին յինէն:

Մոռացեալ եղէ ես որպէս մեռեալ ի սրտէ, եւ
եղէ ես որպէս զանօթ կորուսեալ, զի լուայ ես
զբամբասանս բազմաց, ոյք շուրջ էին զինեւ:

Ի ժողովել նոցա ի միասին՝ առնուլ զանձն իմ
խորհեցան, այլ ես ի Քեզ, Տէ՛ր, յուսացայ:

Ասացի՝ Դո՛ւ ես Աստուած իմ, եւ ի ձեռս Քո
է ժառանգութիւն իմ:

Փրկեա՛ զիս ի ձեռաց թշնամեաց իմոց եւ ի
հալածչաց իմոց:

Երեւեցո զերեսս Քո ի ծառայս Քո, ապրեցո
զիս, Տէ՛ր, ըստ ողորմութեան Քում:

Տէ՛ր, մի՛ յամօթ եղէց, զի կարդացի առ Քեզ:

սրտնեղությունից խռոված են իմ աչքը, հոգին
ու որովայնը:

Կյանքս սպառվեց վիշտ ու ցավերով, և
տարիներս՝ հոգոց հանելով:

Թշվառությունից տկարացավ ուժն իմ, և
ոսկորներս մաշվեցին:

Իմ բոլոր թշնամիներից ավելի ես դրացի-
ներիս համար նախատինք եղա և ծանոթներիս
համար՝ սոսկալի ահ ու սարսափ:

Բոլոր նրանք, ովքեր տեսնում էին ինձ, հեռու
էին փախչում ինձանից:

Սրտերից մոռացվեցի ես ինչպես մեռյալ և
նմանվեցի անպետք անոթի, քանզի բամբասանք
լսեցի շատերից, որոնք իմ շուրջն էին:

Հավաքված իրար գլխի՝ նրանք ուզում էին
առնել իմ հոգին:

Բայց ես, Տե՛ր, հույսս դրի Քեզ վրա:

Ասացի. «Դո՛ւ ես Աստուածն իմ, և Քո
ձեռքում է իմ ժառանգությունը:

Փրկի՛ր ինձ թշնամիներիս ձեռքից և իմ
հալածիչներից:

Ցո՛ւյց տուր երեսդ Քո այս ծառային,
պահպանի՛ր ինձ, Տե՛ր, Քո ողորմությամբ»:

Տե՛ր, ամոթով թող չմնամ, որ Քեզ դիմեցի:

Ամաչեսցեն ամբարիշտք եւ իջցեն ի դժոխս.
եւ համր եղիցին շրթունք նենգաւորք՝ ոյք
խօսէին զարդարոյ զանիրաւութիւն յամբարտա-
ւանութեան եւ յանգոսնելն իւրեանց:

Որպէս զի՛ բազում է ողորմութիւն քաղցրու-
թեան Քո, Տէ՛ր, զոր պահեցեր երկիւղածաց Քոց:

Արարեր Դու այնոցիկ, ոյք յուսացեալ են ի
Քեզ, առաջի որդւոց մարդկան:

Ամրացուցեր զնոսա ի ծածկոյթ երեսաց Քոց
ի խռովութենէ մարդկան:

Ծածկեցեր զնոսա ի խորանի Քում ի հակա-
ռակութենէ լեզուաց:

Օրհնեալ է Տէր, զի սքանչելիս արար
զողորմութիւն Իւր ի քաղաք ամուր:

Ես ասացի ի զարմանալ իմում, թէ ընկեցայ
ուրեմն յերեսաց աչաց Քոց:

Վասն այսորիկ լուար ձայնի աղօթից իմոց՝
յաղաղակել իմում առ Քեզ:

Սիրեցէք զՏէր, ամենայն սուրբք Նորա, զի
ստուգութիւն խնդրէ Տէր, եւ հատուցանէ
այնոցիկ, որք առաւել առնեն զամբարտա-
ւանութիւն:

Քաջալերեցարուք, եւ զօրասցին սիրտք ձեր,
ամենեքեան ոյք յուսացեալ էք ի Տէր:

Թող ամբարիշտներն ամաչեն ու դժոխք իջնեն.
և թող պապանձվեն նենգ շրթունքները, որոնք
ամբարտաժանությամբ և արհամարհանքով
չարախոսում են արդարի մասին:

Որքա՛ն շատ է Քո ողորմության քաղցրու-
թյունը, Տե՛ր, որ պահեցիր երկյուղածներիդ
համար:

Դու այն շնորհեցիր նրանց, որոնք իրենց
հույսը դրել են Քեզ վրա մարդկանց որդիների
առջև:

Մարդկանց խռովությունից պաշտպանեցիր
նրանց Քո երեսի ծածկույթով. լեզուների
հակառակությունից թաքցրիր նրանց Քո
խորանում:

Օրհնյալ է Տերը, քանզի ողորմությունն իր
հրաշագործեց ամուր քաղաքում:

Շփոթության մեջ ես ասացի, թե այլևս հեռու
մնացի աչքերիդ առջևից:

Սակայն Դու լսեցիր ձայնն իմ աղոթքի, երբ
աղաղակեցի Քեզ:

Սիրեցե՛ք Տիրոջը, բոլոր սուրբերդ Նրա,
քանզի Տերը ճշմարտություն է փնտրում և
խստությամբ հատուցում նրանց, ովքեր շատ են
ամբարտաժանանում:

Քաջալերվեցե՛ք ամենքդ, որ հույս եք դրել
Տիրոջ վրա, և ձեր սրտերը թող զորանան:

Սաղմոս ԼԱ

Երանի՛, ում թողութիւն եղեւ մեղաց, եւ ծածկեցան ամենայն յանցանք նորա:

Երանի՛ առն, որում ոչ համարեսցի Տէր զմեղս նորա, եւ ոչ գոյ նենգութիւն ի բերան նորա:

Լռեցի ես, եւ մաշեցան ամենայն ոսկերք իմ՝ առ աղաղակել ինձ առ Տէր զօրհանապազ՝ ի տուէ եւ ի գիշերի:

Ծանրացաւ ձեռն Քո ի վերայ իմ, դարձայ ի թշուառութիւն՝ զի հարան յիս փուշք:

Զմեղս իմ ցուցից Քեզ, եւ զանօրէնութիւնս իմ ոչ ծածկեցից ի Քէն:

Ասացի թէ՛ պատմեցից ինձէն զմեղս իմ, եւ Դու թողցես զամենայն ամբարշտութիւնս մեղաց իմոց:

Վասն այսորիկ յաղօթս կացցեն առ Քեզ ամենայն սուրբք ի ժամ ընդունելի:

Բայց միայն ի ջուրցն հեղեղաց բազմաց, որք առ նոսա ինչ ոչ մերձեսցին:

Դու ես ապաւէն իմ ի նեղութենէ յայսմանէ, որ շուրջ եղեն զինեւ:

Յնծութի՛ւն իմ, փրկեա զիս յայնցանէ, ոյք

Սաղմոս 31

Երանի՛ նրան, ում մեղքերին թողություն տրվեց, և ում բոլոր հանցանքները ծածկվեցին:

Երանի՛ այն մարդուն, որին Տերն այլևս մեղավոր չի համարում, և որի բերանում նենգություն չկա:

Ես լռեցի, և իմ բոլոր ոսկորները մաշվեցին՝ ամեն օր գիշեր-ցերեկ Տիրոջը կանչելուց:

Քո ձեռքը ծանրացավ ինձ վրա. ես կրկին ընկա թշվառության մեջ, քանզի փշերն ինձ ծակեցին:

Մեղքերս Քեզ ցույց կտամ, և անօրենությունս չեմ ծածկի Քեզնից:

Ասացի, թե կիսատովանեմ մեղքերն իմ, և Դու թողություն կտաս իմ մեղքերի ամբողջ ամբարշտությանը:

Դրա համար բոլոր սուրբերն հարմար ժամին աղոթքի կկանգնեն Քո առջև, և սաստիկ ջրհեղեղների ժամանակ նրանց ոչինչ չի պատահի:

Դու ես իմ ապավենն այն նեղության մեջ, որը չուրջս պատեց:

Ո՛վ ցնծություն իմ, փրկի՛ր ինձ նրանցից,

պաշարեցին զիս:

Իմաստուն արարից զքեզ եւ խելամուտ ի ճանապարհի յոր եւ գնասցես, եւ հաստատեցից ի վերայ քո զաչս Իմ:

Մի՛ լինիք որպէս զձիս եւ զջորիս, զի ոչ գոյ ի նոսա իմաստութիւն. ի սանձս եւ ի դանդա՜նաւանդս ճմլեսցես զկզակս նոցա, որք առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին:

Բազում տանջանք են մեղաւորաց, բայց ոյք յուսան ի Տէր՝ ողորմութիւն Տեառն շուրջ եղիցի զնոքօք:

Ուրախ եղերուք եւ ցնծացէք, արդարք, ի Տէր, պարծեցարուք ամենեքեան ոյք ուղիղ էք սրտիւք:

Փա՛ռք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Քարոզ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք. ընկա՛լ, կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛ւ:

Մաղթանք

Օրհնութի՛ւն եւ փա՛ռք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ովքեր պաշարեցին ինձ:

«Քեզ կիմաստնացնեմ ու խելամիտ կդարձնեմ քո ընթացած ճանապարհին և աչքերս վրադ կպահեմ», ~ ասում է Տերը:

Մի՛ եղեք ձիերի և ջորիների պես, որոնք իմաստություն չունեն. սանձով ու պախուրցով պետք է նրանց կզակը ճմլել, որ քեզ չմոտենան:

Շատ են մեղավորների տանջանքները, բայց ովքեր իրենց հույսը դրել են Տիրոջ վրա, Տիրոջ ողորմությունը կպարուրի նրանց:

Ուրախ եղեք և ցնծացե՛ք Տիրոջով, ո՛վ արդարներ. պարծեցե՛ք բոլորդ, որ ուղիղ եք սրտով:

Փա՛ռք Հորը և Որդուն և Սուրբ Հոգուն այժմ և միշտ և հավիտյանս հավիտենից. ամեն:

Քարոզ

Նաև խաղաղության համար աղաչենք Տիրոջը. ընդունի՛ր, ապրեցրո՛ւ և ողորմի՛ր:

Մաղթանք

Օրհնությո՛ւն և փա՛ռք Հորը և Որդուն և Սուրբ Հոգուն այժմ և միշտ և հավիտյանս հավիտենից. ամեն:

Սաղմոս L2

Մի՛ նախանձիր ընդ չարս, եւ մի՛ ընդ
այնոսիկ, ոյք գործեն զանօրէնութիւն:

Զի որպէս խոտ վաղվաղակի ցամաքեսցին,
որպէս զգալարի խոտոյ վաղվաղակի անցցեն:

Յոռսա՛ ի Տէր եւ արա՛ զքաղցրութիւն,
բնակեա՛ յերկրի եւ հովուեսցիս ի մեծութեան
Նորա:

Ժտեա՛ ի Տեառնէ՝ եւ Նա տացէ քեզ զխնդր-
ուածս սրտի քո. յայտնեա՛ առաջի Տեառն
զճանապարհս քո եւ յոռսա՛ ի Նա:

Նա արասցէ եւ հանցէ որպէս զլոյս զարդա-
րութիւնս քո, եւ զիրաւունս քո որպէս զօրհա-
սարակ:

Հնազա՛նդ լեր Տեառն եւ ծառայեա՛ Նմա, եւ
մի՛ նախանձիր ընդ այնոսիկ, որոց առակեալ
իցեն ճանապարհք իւրեանց, ընդ մարդոյ՝ որ
գործէ զանօրէնութիւն:

Լռեա՛ ի բարկութենէ եւ հանգի՛ր ի սրտմտու-
թենէ եւ մի՛ նախանձիր ընդ չարս:

Զի չարք վաղվաղակի սատակեսցին, բայց ոյք
համբերեն Տեառն՝ նոքա ժառանգեսցեն զերկիր:

Փոքր մի՛ եւ այլ ո՛չ եւս իցէ ամբարիշտն,
խնդրեսցես զտեղի նորա եւ ոչ գտցես:

Սաղմոս 36

Մի՛ նախանձիր չարամիտներին և ո՛չ էլ նրանց, ովքեր անօրենսություն են գործում, քանզի նրանք խոտի պես իսկույն կչորանան, դալար խոտի պես արագ կանցնեն:

Հուլսդ դի՛ր Տիրոջ վրա ու բարությո՛ւն գործիր, բնակվի՛ր երկրում և կհովվես Նրա բարությանց մեջ:

Պաղատի՛ր Տիրոջը, և Նա քեզ կտա սրտիդ ուղածները. հայտնի՛ դարձրու քո ճանապարհները Տիրոջը և դիր հուլսդ Նրա վրա:

Նա այնպես կանի, որ արդարությունդ երևա ինչպես լույս, և իրավունքդ՝ ինչպես ցերեկ:

Հնազա՛նդ եղիր Տիրոջն ու ծառայի՛ր Նրան. մի՛ նախանձիր նրանց, որոնց ճանապարհը նշավակելի է, ոչ էլ այն մարդուն, որ անօրենսություն է գործում:

Դադարի՛ր բարկանալուց, հանդարտվի՛ր սրտմտությունից և մի՛ նախանձիր չարերի նման:

Չարագործները շուտով կվերանան, իսկ Տիրոջն սպասողները կժառանգեն երկիրը:

Եվս մի փոքր ժամանակ, և այլևս ամբարիշտ չի մնա, կփնտրես նրա տեղն ու չես գտնի:

Այլ ուր հեզքն են, նոքա ժառանգեսցեն զերկիր
եւ փափկասցին ի բազում խաղաղութեան
իւրեանց:

Սպասէ մեղաւորն արդարոյ եւ կրճտէ ի վերայ
նորա զատամունս իւր, այլ Տէր ծիծաղեսցի
զնովաւ. քանզի յառաջագոյն տեսանէ, զի
հասեալ է օր նորա:

Սուր հանին մեղաւորք եւ լարեցին զաղե-
ղունս իւրեանց՝ հարկանել զաղքատն եւ
զտնանկն, սպանանել զայն, որ խոնարհն է
սրտիւ:

Սուրք նոցա մտցեն ի սիրտս նոցա, եւ
աղեղունք նոցա փշրեսցին:

Լաւ է սակաւիկ ինչ արդարոյ, քան զբազում
մեծութիւն մեղաւորաց, եւ բազուկք ամպարշտաց
խորտակեսցին:

Հաստատէ Տէր զարդարս եւ ճանաչէ զաւուրս
ամբօրց. ժառանգութիւն նոցա յաւիտեան եղիցի:

Մի ամաչեսցեն նոքա ի ժամանակս չարու-
թեան, այլ յաւուրս սովու յագեսցին:

Ահա մեղաւորք կորիցեն. եւ թշնամիք Տեառն
ի փառաւորել եւ ի բարձրանալ իւրեանց պակա-
սեսցին որպէս ծուխ, զի պակասէ:

Փոխ առնու մեղաւորն եւ ոչ հատուցանէ,

Իսկ ովքեր հեզ են, նրանք կժառանգեն երկիրը և կզվարճանան մեծ խաղաղության մեջ:

Մեղավորը հետապնդում է արդարին և իր ատամներն է կրճտացնում նրա վրա:

Բայց Տերը կծիծաղի նրա վրա, քանզի նախապես գիտի, որ հասել է նրա օրը:

Մեղավորները սուր քաշեցին և լարեցին իրենց աղեղները՝ աղքատին ու տնանկին հարվածելու, սրտով խոնարհներին սպանելու համար:

Նրանց սրերը կմխվեն իրենց սրտերը, և նրանց աղեղները կփշրվեն:

Արդարի քիչն ավելի լավ է, քան մեղավորների մեծ հարստությունը:

Ամբարիշտների բազուկները կխորտակվեն, և Տերն արդարներին հաստատ կպահի:

Նա գիտի անմեղների օրերը, նրանց ժառանգությունը հավիտյան կլինի:

Փորձանքի ժամանակ նրանք ամոթով չեն մնա, իսկ սովի օրերին կհագնան:

Արդ, մեղավորները կորստյան կմատնվեն, և Տիրոջ թշնամիներն իրենց փառքի ու վերելքի ժամին կսպառվեն, ինչպես ծուխն է սպառվում:

Մեղավորը փոխ է առնում ու չի վճարում,

իսկ այլ որ արդարն է՝ ողորմի եւ տայ:

Ոյք օրհնեն զՏէր՝ ժառանգեսցեն զերկիր, եւ ոյք անիծանեն՝ սատակեսցին ի նմանէ:

Ի Տեառնէ ուղղին զնացք առն. զճանապարհս նորա նա կամի յոյժ:

Թէպէտ եւ գայթակղեսցի, նա մի կործանեսցի, զի Տէր ձեռնկալու է նորա:

Մանուկ էի ես եւ ծերացայ, եւ ոչ տեսի զարդարն արհամարհեալ, եւ ոչ զգաւակ նորա՝ թէ մուրանայ հաց:

Զօրհնապազ ողորմի եւ տայ փոխ, զաւակ նորա օրհնեալ եղիցի յաւիտեան:

Խոտորեա ի չարէ եւ արա զբարի, եւ բնակեսցիս յաւիտեանս յաւիտենից ի նմա:

Տէր սիրէ զիրաւունս, եւ ոչ ընդ վայր հարկանէ զսուրբս իւր, այլ յաւիտեան պահէ զնոսա:

Անօրէնք հալածեսցին ի միասին, եւ զաւակք ամպարչտաց սատակեսցի:

Այլ արդարք ժառանգեսցեն զերկիր, եւ բնակեսցեն յաւիտեանս յաւիտենից ի նմա:

Բերան արդարոյ պատմէ զիմաստութիւն, եւ լեզու նորա խօսեսցի զիրաւունս:

Օրէնք Աստուծոյ իւրոյ են ի սրտի իւրում, եւ մի գայթակղեսցին զնացք նորա:

իսկ արդարը ողորմում է ու տալիս:

Ուվքեր օրհնում են Տիրոջը, կժառանգեն երկիրը, իսկ ուվքեր անիծում են, կջնջվեն Տիրոջ ձեռքով:

Տերն ուղղում է այն մարդու ընթացքը, ով շատ է սիրում իր ճանապարհը:

Եթե անգամ նա սայթաքի, չի կործանվի, քանզի Տերը բռնել է նրա ձեռքը:

Մանուկ էի ես և ծերացա, բայց արդարին արհամարհված չտեսա կամ նրա զավակին՝ հաց մուրալիս:

Ամեն օր նա ողորմում ու փոխ է տալիս, նրա սերունդը հավիտյան օրհնյալ կլինի:

Խուսափի՛ր չարից ու բարությո՛ւն արա և հավիտյան կապրես երկրի վրա:

Տերը սիրում է իրավունքը և իր սրբերին երեսի վրա չի թողնում, այլ հավիտյան պահպանում է նրանց:

Անօրենները կքշվեն կգնան միասին, և ամբարիշտների սերունդը կոչնչանա:

Իսկ արդարները կժառանգեն երկիրը և հավիտյանս հավիտենից կբնակվեն նրա մեջ:

Արդարի բերանն իմաստություն է բարբառում, իսկ լեզուն՝ արդարություն է խոսում:

Նրա սրտում իր Աստծու օրենքն է, ուստի նրա երթն անսայթաք կլինի:

Հայի մեղաւորն ընդ արդար եւ խնդրէ սպանանել զնա, այլ Տէր ոչ թողու զնա ի ձեռս նորա, եւ ոչ դատապարտէ զնա՝ յորժամ դատէ զնա:

Համբե՛ր Տեառն եւ պահեա՛ զճանապարհս Նորա, եւ բարձր արասցէ զքեզ ի ժառանգել զերկիր, եւ զսատակումն մեղաւորաց տեսցես:

Տեսի զամպարիշտն վերացեալ եւ բարձրացեալ որպէս զմայրս Լիբանանու:

Անցի՛ եւ ահա ոչ էր, խնդրեցի՛ եւ ոչ գտաւ տեղի նորա:

Պահեա զամբծութիւն, եւ տես զուղղութիւն, զի զոն մնացուածք առն խաղաղարարի:

Անօրէնք հալածեսցին ի միասին, եւ զաւակք ամպարշտաց կորիցեն:

Փրկութիւն արդարոց ի Տեառնէ է, վերակացու է նոցա ի ժամանակս նեղութեան:

Օգնեսցէ նոցա Տէր եւ փրկեսցէ զնոսա. ապրեցուցէ ի մեղաւորաց եւ կեցուցէ զնոսա, զի յուսացան ի Նա:

Փա՛ռք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Մեղավորը նայում է արդարին և ձգտում սպանել նրան, սակայն Տերը նրա ձեռքում չի թողնի նրան և դատաստանի ժամանակ նրան չի դատապարտի:

Սպասի՛ր Տիրոջն ու պահի՛ր Նրա ճանապարհները, Նա քեզ կբարձրացնի՝ երկիրը ժառանգելու, և դու կտեսնես մեղավորների կործանումը:

Տեսա ամբարշտին մեծացած ու բարձրացած, ինչպես Լիբանանի մայրիները:

Ես մոտով անցա, և ահա նա չկար, փնտրեցի՝ ու նրա տեղը չերևաց:

Անարա՛տ ապրիւր և նայի՛ր արդարությանը, քանզի խաղաղասեր մարդը ժառանգություն կունենա:

Անօրենները կքշվեն կզնան գլխովին, և ամբարիշտների սերունդը կորստյան կմատնվի:

Արդարների փրկությունը Տիրոջից է, նեղության ժամանկ Նա է նրանց օգնականը:

Տերը կօգնի ու կփրկի նրանց, կազատի մեղավորներից ու կպահպանի նրանց, քանզի նրանք իրենց հույսը դրել են Նրա վրա:

Փա՛ռք Հորը և Որդուն և Սուրբ Հոգուն այժմ և միշտ և հավիտյանս հավիտենից. ամեն:

Քարոզ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք.
ընկա՛լ, կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛:

Մաղթանք

Օրհնութի՛ւն եւ փա՛ռք Հօր եւ Որդւոյ եւ
Հոգւոյն Սրբոյ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

Հինգերորդ գութղայ

Սաղմոս ԼԵ

Տէ՛ր, մի՛ սրտմտութեամբ Քով յանդիմաներ
զիս եւ մի՛ բարկութեամբ Քով խրատեր զիս:

Զի նետք Քո հարան յիս, եւ յիս հաս-
տատեցաւ ձեռն Քո:

Ոչ գոյ բժշկութիւն մարմնոյ իմոյ յերեսաց
բարկութեան Քո. ոչ է խաղաղութիւն ոսկերաց
իմոց, յերեսաց մեղաց իմոց:

Անօրէնութիւնք իմ բարձրացան քան զգլուխ
իմ, որպէս բեռն ծանր ծանրացան ի վերայ իմ:

Նեխեցան եւ փտեցան վէրք իմ յերեսաց
անզգամութեան իմոյ:

Տառապեցայ եւ խոնարհ եղէ յոյժ, զօրհա-
նապազ տրտում գնայի, զի անձն իմ լի եղեւ

Քարոզ

Նաև խաղաղության համար աղաչենք
Տիրոջը. ընդունի՛ր, ապրեցրո՛ւ և ողորմի՛ր:

Մաղթանք

Օրհնությո՛ւն և փա՛ռք Հորը և Որդուն և
Սուրբ Հոգուն այժմ և միշտ և հավիտյանս
հավիտենից. ամեն:

Հինգերորդ գուրդա

Սաղմոս 37

Տե՛ր, Քո զայրույթով մի՛ հանդիմանիր ինձ և
Քո բարկությամբ ինձ մի՛ խրատիր:

Քանզի Քո նետերն ինձ հարվածեցին, և Քո
ձեռքն ինձ վրա ծանրացավ:

Մարմնիս համար բուժում չկա Քո բարկու-
թյան երեսից, ոսկորներս հանգստություն չունեն
իմ մեղքերի պատճառով:

Անօրենսություններս գլխիցս վեր բարձրա-
ցան, սաստիկ բեռան պես ծանրացան վրաս:

Վերքերն իմ նեխեցին ու փտեցին անզգա-
մությանս երեսից:

Տառապեցի և խիստ խոնարհվեցի, գիշեր-
ցերեկ շրջեցի վշտացած, քանզի հոգիս լցվեց

չարչարանօք եւ ոչ գոյ բժշկութիւն մարմնոյ իմոյ:

Չարչարեցայ եւ խոնարհ եղէ մինչեւ յոյժ,
մոնչէի առ հեծութեան սրտի իմոյ:

Տէ՛ր, առաջի Քո է ամենայն ցանկութիւն իմ,
եւ հեծութիւն իմ ի Քէն ոչ ծածկեցաւ:

Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս եւ եթող զիս
զօրութիւն իմ, լոյս աչաց իմոց՝ եւ այս ոչ եղեւ
ընդ իս:

Բարեկամք իմ եւ մերձաւորք իմ առաջի իմ
մերձեցան եւ կացին, եւ մերձաւորք իմ հեռի եղեն
յինէն:

Բռնադատէին զիս եւ խնդրէին զանձն իմ, ոյք
խորհէին չար ի վերայ իմ, խոսեցան զանօրէնու-
թիւն եւ զնենգութիւն զօրհանապազ խորհեցան:

Այլ ես որպէս խուլ՝ զի ոչ լսէ, որպէս համր՝
որ ոչ բանայ զբերան իւր:

Եղէ ես որպէս մարդ՝ որ ոչ լսէ, եւ ոչ գոն
խօսք ի բերան նորա:

Ես ի Քե՛զ, Տէ՛ր, յուսացայ, եւ Դու լուիցես
ինձ, Տէ՛ր Աստուած իմ:

Ասացի թէ՝ Մի՛ ուրախ եղիցին յիս թշնամիք
իմ. ի սասանել ոտից իմոց՝ ի վերայ իմ մեծամեծս
խօսեցան:

Ես ի տանջանս պատրաստ եմ, եւ ցաւք իմ

տանջանքներով, և մարմնիս համար բուժում չկա:

Ձարչարվեցի և սաստիկ խոնարհ եղա, մոնչացի սրտիս հեծուլթյունից:

Տե՛ր, ամբողջ ցանկուլթյունս առջևդ է, և հառաչանքս չծածկվեց Քեզնից:

Սիրտս խռովվեց իմ մեջ, և զորուլթյունն իմ լքեց ինձ, աչքերիս մեջ լույսի նշույլ իսկ չմնաց:

Բարեկամներս և ընկերներս մոտեցան ու կանգնեցին իմ առջև, և մերձավորներս ինձնից հեռու մնացին:

Ինձ հետապնդողները բռնադատեցին ինձ, իմ դեմ չարիք նյութողները անօրենսուլթյուն խոսեցին, և զիշեր-ցերեկ նենգուլթյուն մտածեցին:

Իսկ ես դարձա ինչպես խուլ՝ որ չի լսում, ինչպես համր՝ որ բերանն իր չի բացում:

Ես դարձա ինչպես մարդ, որ չի լսում, և որի բերանում խոսք չկա:

Ես հույսս Քեզ վրա դրի, Ո՛վ Տեր, ու Դու կլսես ինձ, Տե՛ր իմ Աստված:

Ասացի. «Թող թշնամիներս չծիծաղեն վրաս»։ Երբ ոտքս սայթաքեց, նրանք հոխորտացին իմ դեմ:

Ես պատրաստ եմ տանջանքների, և իմ

առաջի իմ են յամենայն ժամ:

Զանօրէնութիւնս իմ պատմեցից եւ հոգացայց վասն մեղաց իմոց:

Իսկ արդ թշնամիք իմ կենդանի են եւ զօրացեալ են քան զիս, եւ բազում էին, ոյք ատէին զիս ի տարապարտուց:

Ոյք հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ բարւոյ, չարախօսէին զինէն, զի ես երթայի զհետ արդարութեան:

Մի՛ թողուր զիս, Տէ՛ր Աստուած իմ, եւ մի՛ ի բացեայ առնիր յինէն. հայեա՛ց յօգնել ինձ, Տէ՛ր փրկութեան իմոյ:

Սաղմոս ԼԸ

Ասացի թէ՛ Պահեցից զճանապարհս իմ, զի մի՛ մեղայց լեզուաւ իմով:

Եդի պահապան բերանոյ իմոյ՝ ի հակառակել մեղաւորին առաջի իմ:

Խուլ եղէ եւ խոնարհեցայ, լռեցի ի բարութենէ եւ ցաւք իմ նորոգեցան յիս:

Զեռաւ սիրտ իմ ի փորի իմում, եւ ի խորհուրդս իմ վառեցաւ հուր:

Խօսեցայ լեզուաւ իմով եւ ասացի՝ Յոյց ինձ, Տէ՛ր, զկատարած իմ եւ զթիւ աւուրց իմոց քանի՞օն է, զի գիտացից թէ Ո՛րչափ ինչ պակասեալ է յինէն:

ցավերը միշտ առջևս են:

Կպատմեմ իմ անօրենսությունները և կհոգամ իմ մեղքերի մասին:

Բայց թշնամիներն իմ ողջ են ու ավելի հզոր, քան ես, և բազմացել են նրանք, ովքեր հանիրավի ատում են ինձ, ովքեր ինձ չարությամբ հատուցեցին բարու փոխարեն և չարախոսեցին իմ մասին, քանզի ես արդարությամբ էի ընթանում:

Մի՛ լքիր ինձ, Տե՛ր իմ Աստված, և մի՛ հեռացիր ինձնից. ո՛ւշ դարձրու, որ ինձ օգնես, Ո՛վ իմ փրկիչ Տեր:

Սաղմոս 38

Ասացի. «Զգուշանամ իմ ճանապարհին, որ լեզվովս չմեղանչեմ»:

Բերանիս պահպանակ դրի, երբ մեղավորը հակառակվեց ինձ:

Խուլ եղա և խոնարհ դարձա, բարիքս լուռության մատնեցի, և ցավերս նորոգվեցին իմ մեջ:

Սիրտս կրակ կտրեց իմ ներսում, և մտքիս մեջ հուր բորբոքվեց:

Խոսեցի լեզվովս և ասացի. «Տե՛ր, ցո՛ւյց տուր ինձ, թե ե՞րբ է իմ վախճանը, և որքան է կյանքիս օրերի թիվը, որպեսզի իմանամ, թե ինչքան է պակասել ինձնից»:

Ահա չափով եղիր զաւուրս իմ, եւ կար
զօրութեան իմոյ որպէս ոչ ինչ է առաջի իմ.
սակայն ամենեւին ընդունայն է ամենայն մարդ
մահդի:

Ապաքէն որպէս ի պատկերի շրջի մարդ,
սակայն ի զուր խռովի, գանձէ եւ ոչ գիտէ ում
ժողովէ:

Իսկ արդ՝ ո՞վ է համբերութիւն իմ, թէ ո՛չ
Դու, Տէ՛ր, կամ կար զօրութեան իմոյ, թէ ոչ ի
Քէն:

Յամենայն անօրէնութենէ իմմէ փրկեցեր զիս
եւ նախատինս անզգամաց արարեր զիս:

Լուռ եղէ եւ ոչ բացի զբերան իմ, զի Դու
արարեր:

Ի բա՛ց արա յինէն զտանջանս իմ, զի ի
զօրութենէ ձեռին Քո ես պակասեցայ:

Կշտամբութեամբ վասն մեղաց խրատեցեր
զմարդ, մաշեցեր որպէս սարդիոստայն զանձն
նորա. սակայն ընդունայն է ամենայն մարդ:

Լուր, Տէ՛ր, աղօթից իմոց, ունկն դիր
խնդրուածաց իմոց. արտասուաց իմոց մի՛ լուր:

Պանդուխտ եմ ես առաջի Քո, նժդեհ եւ
անցաւոր որպէս ամենայն հարք իմ:

Թոյլ արա ինձ՝ զի հանգեայց մինչչեւ երթեալ
իցեմ, ուստի ոչ եւս գտանիցիմ:

Ահա սահման դրիր իմ օրերին, և կարողությունս ոչինչ է իմ աչքում, բոլորովին ոչնչություն է ամեն մարդ, որ մարմին ունի:

Արդարև, մարդ չըջում է, ինչպէս մի ուրվական. բայց իզուր է նա տագնապում, գանձ կուտակում՝ չիմանալով, թէ ում համար:

Իսկ արդ, ո՞վ է իմ համբերությունը, եթե ոչ Դու, Տե՛ր, կամ իմ ուժն ու կարողությունը Քեզնից չէ՞ միթե:

Բոլոր հանցանքներիցս փրկեցիր և անզգամների համար նախատինք դարձրիր ինձ:

Ես լուռ եղա և չբացեցի բերանն իմ, քանզի Դու էիր գործում:

Հեռացրո՛ւ ինձնից իմ տանջանքները, որովհետև Քո ձեռքի զորությունից հյուծվեցի ես:

Մեղքերի համար կշտամբելով՝ խրատեցիր Դու մարդուն, սարդոստայնի պես մաշեցիր նրան, բայց սուտ է ամեն մարդ:

Տե՛ր, լսիր իմ աղոթքը, ականջ դիր խնդրանքներիս և արտասուքս լռության մի՛ մատնիր:

Պանդուխտ եմ ես Քո առաջ, օտարական և անցորդ՝ ինչպես իմ բոլոր նախնիները:

Թույլ տուր ինձ հանգստանամ մինչև գնալն իմ, ուստի ես էլ չեմ լինի:

Սաղմոս ԼԹ

Համբերելով Համբերի Տեառն, եւ նայեցաւ առ իս, եւ լուաւ աղօթից իմոց:

ԵՀան զիս ի գբոյ տառապանաց, ի կաւոյ եւ ի տղմոյ:

Հաստատեաց ի վերայ վիմի զոտս իմ եւ ուղղեաց զգնացս իմ:

Արկ ի բերան իմ օրհնութիւն նոր, զօրհնութիւն Տեառն Աստուծոյ մերոյ:

Տեսցեն բազումք եւ երկիցեն եւ յուսասցին ի Տէր:

Երանեալ է այր՝ որոյ անուն Տեառն յոյս է նորա. ոչ հայեցաւ նա ի նանրութիւն, եւ ոչ ի մոլութիւն սուտ:

Բազում արարեր Դու, Տէ՛ր Աստուա՛ծ իմ, զսքանչելիս Քո, եւ խորհրդոց Քոց ոչ ոք է որ նմանի Քեզ. պատմեցի եւ խօսեցայ՝ եւ բազում եղեն քան զթիւ:

Ընդ զոհս եւ ընդ պատարագս ոչ հաճեցար, լսելիս Հաստատեցեր ինձ. զողջակէզս եւ զվասն մեղացն ոչ խնդրեցեր:

Յայնժամ ասացի, թէ՛ Ահաւասիկ գամ ես, ի գլուխս գրոց գրեալ է վասն իմ:

Առնել զկամս Քո, Աստուա՛ծ իմ, կամեցայ, եւ զօրէնս Քո ի մէջ որովայնի իմոյ:

Սաղմոս 39

Համբերությամբ սպասեցի Տիրոջը, և Նա նայեց ինձ ու լսեց իմ աղոթքը:

Նա ինձ հանեց տառապանքի փոսից, ցեխից ու տիղմից. ոտքերս ժայռի վրա հաստատեց և ուղղեց իմ քայլերը:

Բերանս դրեց մի նոր օրհներգ՝ օրհներգը մեր Տեր Աստծու:

Շատերը պիտի տեսնեն ու վախենան և իրենց հույսը դնեն Տիրոջ վրա:

Երանի այն մարդուն, որի հույսը Տիրոջ անունն է, և որը ունայնությանն ու սուտ մոլորությանն ուշ չի դարձրել:

Բազում են Քո սքանչելիքները, Տե՛ր իմ Աստված, Քո խորհուրդներում ոչ ոք նման չէ Քեզ. պատմեցի ու խոսեցի դրանց մասին, բայց դրանք անթիվ են:

Ձոհերն ու պատարագները չհաճեցիր, ինձ լսողություն տվիր, ողջակեզներ ու մեղքի զոհեր չպահանջեցիր:

Այն ժամանակ ասացի, թե. «Ահա գալիս եմ ես, գրքի գլուխներում գրված է իմ մասին:

Ուղեցի կամքդ կատարել, Աստվա՛ծ իմ, և օրենքդ, որ իմ ներսում է»:

Աւետարանեցից զարդարութիւնս Քո յեկեղեցիս մեծս. ահա զշրթունս իմ ոչ արգելից ի Քէն:

Տէ՛ր, Դու գիտացեր, զի զարդարութիւնս Քո ոչ ծածկեցի ի սրտի իմում, զճշմարտութիւն Քո եւ զփրկութիւն Քո:

Ասացի եւ ոչ թաքուցի զողորմութիւնս Քո, եւ զճշմարտութիւնս Քո ի ժողովրդենէ մեծէ:

Այլ Դու, Տէ՛ր, մի՛ հեռի առներ զգթութիւնս Քո յինէն, զի ողորմութիւն Քո եւ ճշմարտութիւն Քո յամենայն ժամ ընկալցի զիս:

Շուրջ եղեն զինեւ չարք, որոց ոչ էր նոցա թիւ, հասին ինձ անօրէնութիւնք իմ, եւ ես ոչ կարացի տեսանել. բազում եղեն քան զհեր գլխոյ իմոյ, եւ սիրտ իմ եթող զիս:

Կամեաց, Տէ՛ր, փրկել զիս, եւ, Տէ՛ր, յօգնել ինձ նայեաց:

Ամաչեսցեն եւ յամօթ լիցին ոյք խնդրէին զանձն իմ բառնալ զսա. դարձցին յետս եւ ամաչեսցեն, ոյք խորհէին ինձ չար:

Կրեսցեն զամօթ առ ժամայն վաղվաղակի, ոյք ասէին ինձ՝ Վա՛շ վա՛շ:

Յնծասցեն եւ ուրախ լիցին ի Քեզ ամենեքեան, ոյք խնդրեն զՔեզ, Տէ՛ր:

Մեծ հավաքներում ես Քո արդարությունն ավետեցի, և արդ շրթունքներս չեմ կտրում Քեզնից:

Տե՛ր, Դու գիտես, որ Քո արդարությունը, Քո ճշմարտությունն ու փրկությունը ծածուկ չեմ պահել իմ սրտում, պատմել եմ և մեծ հավաքներին չեմ թաքցրել Քո ողորմությունն ու ճշմարտությունը:

Իսկ Դու, Տե՛ր, գթությունդ հեռու մի՛ պահիր ինձնից, Քո ողորմությունն ու ճշմարտությունը միշտ պահապան լինեն ինձ:

Ինձ պաշարեցին չարիքներ, որոնք անթիվ էին. անօրենսություններս ինձ վրա հասան, և ես չկարողացա նկատել. գլխիս մագերից ավելի շատ եղան դրանք, և սիրտս ինձ լքեց:

Կամեցի՛ր փրկել ինձ, Տե՛ր, նայի՛ր, որ օգնես ինձ, Տե՛ր:

Թող խայտառակվեն ու ամոթահար լինեն նրանք, որ ուզում էին կործանել ինձ. թող ետ դառնան ու ամոթով մնան ինձ չար կամեցողները:

Թող շուտափույթ անարգանք կրեն նրանք, որ չարախնդում էին իմ դեմ:

Թող Քեզանով ցնծան ու ուրախանան բոլոր նրանք, որ փնտրում են Քեզ, Տե՛ր:

Ասասցեն յամենայն ժամ՝ Մեծ է Աստուած,
ոյք սիրեն զփրկութիւնս Քո:

Ես աղքատ եւ տնանկ եմ, Աստուած, խորհեա
զիս. օգնական եւ պաշտպան իմ ես, եւ Դու,
Աստուած իմ, մի՛ յամենար:

Փա՛ռք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ այժմ
եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Քարոզ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք.
ընկա՛լ, կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛:

Մաղթանք

Օրհնութի՛ւն եւ փա՛ռք Հօր եւ Որդւոյ եւ
Հոգւոյն Սրբոյ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

Վեցերորդ գորդայ

Սաղմոս Խ

Երանի՛ որ խորհի զաղքատն եւ զտնանկն,
յաւուր չարի փրկէ զնա Տէր:

Տէր փրկէ զնա եւ կեցուցանէ, երանելի առնէ
զնա ի վերայ երկրի, եւ ոչ մատնէ զնա ի ձեռս
թշնամեաց իւրոց:

Քո տված փրկությունը սիրողներն ամեն ժամ
թող ասեն. «Մեծ է Աստված»:

Ես աղքատ եմ և տնանկ, Աստվա՛ծ, հոգ տար
իմ մասին. իմ օգնականն ու պաշտպանը Դո՛ւ
ես. Աստվա՛ծ իմ, մի՛ ուշացիր:

Փա՛ռք Հորը և Որդուն և Սուրբ Հոգուն այժմ
եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Քարոզ

Նաև խաղաղության համար աղաչենք
Տիրոջը. ընդունի՛ր, ապրեցրո՛ւ և ողորմի՛ր:

Մաղթանք

Օրհնությո՛ւն և փա՛ռք Հորը և Որդուն և
Սուրբ Հոգուն այժմ և միշտ և հավիտյանս
հավիտենից. ամեն:

Վեցերորդ գութնայ

Սաղմոս 40

Երանի՛ նրան, ով մտածում է աղքատի ու
տնանկի մասին. փորձանքի օրը Տերը կփրկի
նրան:

Տերը կփրկի ու կպահպանի նրան, երանելի
կղարձնի երկրի երեսին և չի մատնի նրան իր
թշնամիների ձեռքը:

Տէր օգնական է նմա ի մահիճս ցաւոց իւրոց,
զամենայն անկողինս նորա դարձուցանէ ի
հիւանդութենէ նորա:

Ես ասացի՝ Տէ՛ր, ողորմեա ինձ, բժշկեա զանձն
իմ, ես մեղայ Քեզ:

Թշնամիք իմ ասացին ինձ չար՝ Ե՞րբ իցէ, զի
մեռցի եւ կորիցէ անուն նորա:

Մտանէր տեսանել զնանրութիւն, խոսէր ի
սրտի իւրում, եւ ժողովէր զանօրէնութիւնս յանձն
իւր. արտաքս ելանէր եւ զնոյն խօսէր:

Զինէն շշնջէին ամենայն թշնամիք իմ.
խորհեցան չար ի վերայ իմ:

Բան անօրէնութեան եղին ի վերայ իմ. միթէ
որ ննջիցէ՝ այլ ո՞չ եւս յաւելուցու յառնել:

Քանզի եւ այրն խաղաղութեան իմոյ՝ յոր եւ
եսն յուսացայ, որ ուտէր զհաց իմ՝ յաճախեաց
առնել ինձ խաբէութիւն:

Այլ Դու, Տէ՛ր, ողորմեա ինձ, կանգնեա զիս,
եւ ես հատուցից նոցա:

Յայսմ ծանեայց թէ հաճեցար ընդ իս, զի մի՛
ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ:

Այլ զիս յանբծութեան իմում ընկալար,
հաստատեցեր զիս առաջի Քո յաւիտեան:

Օրհնեալ Տէր Աստուած Իսրայէլի յաւիտեանս
յաւիտենից. եղիցի, եղիցի:

Տերը նրան կօգնի տառապանքի մահճում և նրա անկողինն ամբողջովին կմաքրի իր հիվանդու թիւնից:

Ես ասացի. «Տե՛ր, ողորմիր ինձ և բժշկիր անձն իմ, ես մեղանչեցի Քո դեմ»:

Թշնամիներս չարությամբ ասացին իմ մասին. «Ե՞րբ պիտի մեռնի նա, և նրա անունը ջնջվի»:

Ինձ այցելության եկողը դատարկ բաներ էր խոսում իր սրտում, անօրենսություն կուտակում իր մէջ, դուրս էր գալիս և նույն բանն էր պատմում:

Բոլոր թշնամիներս քրթմնջեցին իմ մասին և չարիք նյութեցին իմ դեմ:

Նրանք անօրեն խոսքեր բարդեցին ինձ վրա. «Ով ննջում է, մի՞թէ այլևս հարություն չի առնի»:

Անգամ իմ բարեկամ մարդը, որին ես վստահում էի, և որն ուտում էր հացն իմ, հաճախակի իմ դեմ խաբեություն գործեց:

Բայց Դու, Տե՛ր, ողորմիր և ոտքի կանգնեցրու ինձ, որ հատուցեմ նրանց:

Եթե թշնամիներս չչարախնդան վրաս, դրանից ես կիմանամ, որ բարեհաճ ես իմ հանդեպ:

Դու իմ անմեղության համար ընդունեցիր ինձ և հավիտյան հաստատեցիր Քո առջև:

Օրհնյալ լինի Տեր Աստվածն Իսրայելի հավիտյանս հավիտենից. ամեն, ամեն:

Սաղմոս ԽԱ

Որպէս փափագէ եղջերու յաղբերս ջուրց,
այնպէս փափագէ անձն իմ առ Քեզ, Աստուած:

Ծարաւի է անձն իմ առ Քեզ, Աստուած՝ հզօր
եւ կենդանի. ե՞րբ եկից երեւեցայց երեսացդ
Աստուծոյ:

Եղեն ինձ արտասուք իմ կերակուր ի տուէ
եւ ի գիշերի, եւ այն զի ասէին ցիս զօրհանապազ՝
Թէ՛ Ո՞ւր է Աստուած քո:

Զայս որպէս յիշէի՝ տառապէր յիս անձն իմ.
Քաջալերէի, զի մտից ընդ յարկաւ սքանչելեաց
տանն Աստուծոյ. ի ձայն ցնծութեան խոստովա-
նութեան, եւ ի ձայն բարեկենդանութեան:

Արդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես, ա՛նձն իմ, կամ
ընդէ՞ր խռովեա զիս. յուսա՛ առ Աստուած,
խոստովանեա՛ Նմա, փրկիչ երեսաց իմոց
Աստուած է:

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ, վասն այսորիկ
յիշեցի զՔեզ յերկրէն Յորդանանու, ի Հերմոնէ
ի Լեռնէ փոքուէ:

Խորք ի խորոց կարդացին առ Քեզ ի ձայն
սահանաց Քոց:

Ամենայն զբօսանք Քո եւ ալիք Քո անցին ի
վերայ իմ:

Սաղմոս 41

Ինչպես եղջերուն ջրի ակունքներին է
փափագում, այնպես էլ ես Քեզ եմ փափագում,
Ո՛վ Աստված:

Հոգիս ծարավ է Քեզ, Աստված՝ հզոր և
կենդանի. ե՞րբ պիտի գամ ու երևամ Քո առաջ,
Ո՛վ Աստված:

Գիշեր-ցերեկ իմ արցունքներով սնվեցի,
քանզի ամեն օր ինձ ասում էին. «Քո Աստվածն
ո՞ւր է»:

Դա հիշելիս՝ հոգիս տառապում էր իմ
ներսում, բայց քաջալերվում էի, որ պիտի մտնեմ
Աստծու տան սքանչելի հարկի տակ, ցնծության
ու օրհնության ձայնով և ձայնով բարեբա-
նության:

Արդ, ինչո՞ւ ես տրտմում, հոգի՛ իմ, կամ
ինչո՞ւ ես խռովեցնում ինձ. հուսա՛ առ Աստված,
խոստովանի՛ր Նրան, իմ հոգու փրկիչն Աստված
է:

Հոգին իմ խիստ խռովվեց, դրա համար Քեզ
հիշեցի հորդանանի երկրից ու Հերմոնի փոքր
սարից:

Անդունդից Քեզ կանչեցին Քո հորձանքների
ձայնով:

Քո բոլոր կոհակներն ու ալիքներն անցան իմ
վրայով:

Ի տուէ պատուիրեաց Տէր զողորմութիւն Իւր,
ի գիշերի զօրհնութիւն նոր. եւ աղօթք իմ առ
Աստուած վասն կենաց իմոց:

Ասացի Աստուծոյ՝ Ընդունելի իմ ես. ընդէ՞ր
մերժեցեր զիս, ընդէ՞ր տրտում գնամ ես ի նեղել
թշնամոյ իմոյ:

Ի փշրել ոսկերաց իմոց նախատեցին զիս
թշնամիք իմ, յասել ցիս զօրհանապաղ թէ՛ Ո՛ւր
է Աստուած քո:

Արդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես, անձն իմ, կամ
ընդէ՞ր խռովես զիս. յուսա՛ առ Աստուած,
խոստովանեա՛ Նմա, փրկիչ երեսաց իմոց
Աստուա՛ծ է:

Սաղմոս ԽԲ

Դա՛տ արա ինձ, Աստուա՛ծ, եւ իրաւ արա ինձ
ի դատաստանի իմում:

Յազգէ որ ոչ է սուրբ, ի մարդոյ մեղաւորէ
նենգաւորէ փրկեա զիս:

Դու, Աստուա՛ծ, հզօրիչ իմ ես, ընդէ՞ր
մոռացար զիս, ընդէ՞ր տրտում գնամ ես ի նեղել
թշնամոյ իմոյ:

Առաքեա, Տէ՛ր, զլոյս Քո եւ զճմարտութիւն
Քո, զի առաջնորդեսցեն ինձ եւ հանցեն զիս ի
լեառն սուրբ եւ ի յարկս Քո:

Յերեկը Տերն Իր ողորմությունը հաստատեց, գիշերը՝ նոր օրհներգություն. ես աղոթում եմ Աստծուն իմ կյանքի համար:

Աստծուն ասացի. «Ինձ ընդունողը Դու ես, ինչո՞ւ մերժեցիր ինձ, ինչո՞ւ տխուր լինեմ թշնամուս հալածանքի ժամանակ»:

Երբ ոսկորներս փշրվեցին, թշնամիներն իմ նախատեցին ինձ՝ ամեն օր ասելով. «Քո Աստվածն ո՞ւր է»:

Արդ, ինչո՞ւ ես տրտմում, հոգի՛ իմ, կամ ինչո՞ւ ես խռովեցնում ինձ. հուսա՛ առ Աստված, խոստովանի՛ր Նրան, իմ հոգու փրկիչն Աստվա՛ծ է:

Սաղմոս 42

Դատի՛ր ինձ, Աստվա՛ծ, և դատաստանիս ժամին արդարացրու ինձ:

Անսուրբ ազգից, մեղսագործ նենգ մարդուց փրկի՛ր ինձ:

Դու ինձ ուժ տվողն ես, Աստուա՛ծ, ինչո՞ւ ինձ մոռացար, ինչո՞ւ տխուր լինեմ, երբ թշնամիս ինձ հալածի:

Առաքիլ, Տե՛ր, Քո լույսն ու ճշմարտությունը, որ ինձ առաջնորդեն ու հասցնեն Քո սուրբ լեռն ու օթևանը:

Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ
Աստուած՝ որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ:

Խոստովան եղէց Քեզ օրհնութեամբ,
Աստուած, Աստուած իմ:

Արդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես, ա՛նձն իմ, կամ
ընդէ՞ր խռովես զիս. յուսա՛ առ Աստուած,
խոստովանեա՛ Նմա, Փրկիչ երեսաց իմոց
Աստուած է:

Փա՛ռք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ այժմ
եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Քարոզ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք.
ընկա՛լ, կեցո՛ եւ ողորմեա՛:

Մաղթանք

Օրհնութի՛ւն եւ փա՛ռք Հօր եւ Որդւոյ եւ
Հոգւոյն Սրբոյ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

Ես կմոտենամ Աստծու սեղանին, Աստծուն՝
որ երջանկացնում է իմ երիտասարդությունը:

Գոհություն կմատուցեմ Քեզ օրհներգերով,
Աստված, Աստված իմ:

Արդ, ինչո՞ւ ես տրամում, հոգի՛ իմ, կամ
ինչո՞ւ ես խռովեցնում ինձ. հուսա՛ առ Աստված,
խոստովանի՛ր Նրան, իմ հոգու փրկիչն Աստված
է:

Փա՛ռք Հորը և Որդուն և Սուրբ Հոգուն այժմ
և միշտ և հավիտյանս հավիտենից. ամեն:

Քարոզ

Նաև խաղաղություն համար աղաչենք
Տիրոջը. ընդունի՛ր, ապրեցրո՛ւ և ողորմի՛ր:

Մաղթանք

Օրհնություն և փա՛ռք Հորը և Որդուն և
Սուրբ Հոգուն այժմ և միշտ և հավիտյանս
հավիտենից. ամեն:

ԱՂՕԹՔ

Յովնանու մարգարեի

Ի նեղութեան իմում ես առ Տէր կարդացի, եւ լուաւ Աստուած յանդնդոց դժոխոց աղաղակի իմում:

Լուր, Տէ՛ր, ձայնի իմում, զի ընկեցեր զիս ի խորս ծովու, եւ չըջանք գետոց պաշարեցին զիս:

Ամենայն զբօսանք Քո եւ ալիք Քո անցին ի վերայ իմ, եւ ասացի թէ՛ Մերժեցայ ուրեմն յերեսաց աչաց Քոց:

Արդ՝ իցէ՞ թէ յաւելից հայիլ ի տաճար սուրբ Քո, զի հեղան զինեւ ջուրք մինչեւ յանձն իմ, եւ անդունդք անհնարինք պաշարեցին զիս:

Եմուտ գլուխ իմ ընդ փապարս լերանց, իջի ես ի խորս երկրի եւ տեսի զնիզս նորա, զի էին որպէս աղիք յաւիտենից. եւ ելցեն յապականութենէ կեանք իմ:

Առ Քեզ, Տէ՛ր Աստուած իմ, ի նուաղիլ անձին իմոյ կարդացի եւ զՔեզ, Տէ՛ր, յիշեցի, եւ մտցեն աղօթք իմ ի տաճար սուրբ Քո:

Զի ոյք պահէին զունայնութիւն եւ զստութիւն, յողորմութենէ իւրեանց մերժեցան:

Այլ ես ի ձայն օրհնութեան խոստովան եղէց Քեզ, մատուցից պատարագս Տեառն, եւ կատարեցից զուխտ իմ ի փրկութեան:

Փա՛ռք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԱՂՈԹՔ

Հովնան մարգարեի

Իմ նեղության մեջ ես աղոթեցի իմ Տեր Աստծուն, և Նա լսեց իմ աղաչանքը՝ դժոխքի խորքից:

Տե՛ր, լսիր իմ ձայնը. ինձ գցեցիր ծովի խորքերը, և ջրի հոսանքները պաշարեցին ինձ:

Քո կոհակներն ու ալիքները թափվեցին ինձ վրա, և ես մտածեցի, թե մերժվել եմ Քո՛ ներկայությունից. արդյոք նորից պիտի տեսնե՞մ Քո սուրբ տաճարը:

Ջրերը թափվեցին ինձ վրա շունչս կտրելու աստիճան:

Խորունկ անդունդներ պաշարեցին ինձ:

Գլուխս մտավ լեռների փապարների մեջ, իջա մի երկիր, որի նիգերը փակ են հավիտյան. ես կփրկվեմ ապականությունից:

Երբ հոգիս տկարացավ, Քե՛զ դիմեցի, Տե՛ր իմ Աստված, մտաբերեցի Տիրոջը, և թող իմ աղոթքները հասնեն Քո սուրբ տաճարը:

Նրանք, որ ունայն ու սուտ աստվածներ էին պաշտում, թողեցին իրենց երկյուղածությունը:

Իսկ ես օրհնության և խոստովանանքի ձայնով Քեզ պիտի մատուցեմ այն պատարագը, որ ուխտեցի, և կարժանանամ Տիրոջ փրկությանը:

Փա՛ռք Հորը և Որդուն և Սուրբ Հոգուն այժմ և միշտ և հավիտյանս հավիտենից. ամեն:

Եւ ի ծուկս անկեալ՝ սկսանին ողբաձայն

Շարական Դ.Կ. ՍՏ

Ձա- ր հու- ր եա- լ դո-

դա- ցա- լ

ա- մե- նա մե-

դ անձն ի- մ յա-

հե- դ քոց դա- տա- ս- տա- նա- ց յան-

նե- րե- լի- տա- ն ջա- նա- ց :

Ծարական

Զարհուրեալ դողացաւ ամենամեղ անձն իմ՝
յահել քոյ դատաստանաց յաններելի տանջա-
նացն։

(երիցս կրկնեա)։

Քարոզ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք.
ընկալ, կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛։

Մաղթանք

Օրհնութի՛ւն եւ փա՛ռք Հօր եւ Որդւոյ եւ
Հոգւոյն Մրբոյ այժմ՝ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն։

Դարձեալ աղօթք Յովնանու մարգարէին։
Ի նեղութեան իմում ես առ (էջ 80)։

† † †

Ծնկելով սկսում եմ ողբաձայն

Ծարական ԴԿ. ՍՏ

Զարհուրելով դողաց իմ մեղավոր անձը՝ Քո
ահել դատաստանից, աններելի տանջանքներից։
(Կրկնիր երեք անգամ)։

Քարոզ

Նաեւ խաղաղության համար աղաչենք
Տիրոջը. ընդունի՛ր, ապրեցրո՛ւ եւ ողորմի՛ր։

Մաղթանք

Օրհնությո՛ւն եւ փա՛ռք Հորը եւ Որդուն եւ
Սուրբ Հոգուն այժմ՝ եւ միշտ եւ հաւիտյանս
հաւիտենից. ամեն։

Կրկին աղօթք Հովնան մարգարէի։
Իմ նեղության մեջ (էջ 81)։

Շարական ԴԿ. ՍՏ

Բան զի կա մա- և մե- ռ- ծե- 3

ցա- 1

ի մե ղը- ս մե-

3
ծա- մե- ծս արդ

կա- 1 ե- և մը -

նա- 1 ի- նծ յան- նե- ռե-

լի ապա տու հա սն :

Շարական

Քանզի կամաւ մերձեցայ ի մեղս մեծամեծս,
արդ կայ եւ մնայ ինձ աններելի պատուհասն:
(երիցս կրկնեա):

Քարոզ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք.
ընկա՛լ, կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛:

Մաղթանք

Օրհնութի՛ւն եւ փա՛ռք Հօր եւ Որդւոյ եւ
Հոգւոյն Մրբոյ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

Դարձեալ աղօթք Յովնանու մարգարէին:
Ի նեղութեան իմում ես առ (էջ 80):

† † †

Շարական ԴԿ. ՍՏ

Քանի որ կամովին մոտեցա մեծամեծ
մեղքերին, ուրեմն կա և սպասում է ինձ
աններելի պատուհասը:
(Կրկնիր երեք անգամ):

Քարոզ

Նաև խաղաղության համար աղաչենք
Տիրոջը. ընդունի՛ր, ապրեցրո՛ւ և ողորմի՛ր:

Մաղթանք

Օրհնությո՛ւն և փա՛ռք Հորը և Որդուն և
Սուրբ Հոգուն այժմ և միշտ և հավիտյանս
հավիտենից. ամեն:

Կրկին աղօթք Հովնան մարգարէի:
Իմ նեղության մեջ (էջ 81):

Շարական ԴԿ. ՍՏ

Ա- րդ ան կեա ւ ա- դա-

չե- մ

փը- ր կի- չ ե ւ բա-

րե- րա - ր խնա-

յեա յիս ի մե - դու

ցեա- լա եւ ո- դո- ր- մեա ինձ

բա - գ-մա- մե- դի- ս :

Շարական ԴԿ. ՍՏ

Արդ, անկեալ աղաչեմ,
Փրկի՛չ եւ Բարերար,
խնայեա յիս՝ ի մեղուցեալս,
եւ ողորմեա՛ ինձ բազմամեղիս:
(Երիցս կրկնեա):

† † †

Շարական ԴԿ. ՍՏ

Այժմ Քո առջև ընկած աղաչում եմ,
Փրկի՛չ և Բարերար,
խնայիր ինձ՝ մեղավորիս,
և ողորմի՛ր ինձ՝ բազմամեղիս:
(Կրկնիր երեք անգամ):

ԱՂՕԹՔ

Մանասէի քազաւորի

Տէր ամենակալ

Տէ՛ր ամենակալ, Աստուած Աբրահամու,
Իսահակայ, Յակոբայ եւ զաւակի նոցա արդարոց.
ամենակա՛լ Տէր, թող զմեղս իմ:

Որ արարեր զերկինս եւ զերկիր եւ զամենայն
զարդ նոցա.

ամենակա՛լ Տէր, թող զմեղս իմ:

Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամանի Քո,
փակեցեր զխորս, կնքեցեր ահաւոր եւ փառա-
ւորեալ անուամբ Քով սրբով.

ամենակա՛լ Տէր, թող զմեղս իմ:

Որ ամենայն ինչ սարսի եւ դողայ յերեսաց
ահի զօրութեան Քո.

ամենակա՛լ Տէր, թող զմեղս իմ:

Անբաւ է մեծվայելչութիւն փառաց սրբու-
թեան Քո, սաստիկ է բարկութիւն սպառնալեաց
Քոց ի վերայ մեղաւորաց, անչափ եւ անքնին են
ողորմութիւնք աւետեաց Քոց.

ամենակա՛լ Տէր, թող զմեղս իմ:

Դու, Տէ՛ր, բարձրեալ, գլխած, երկայնամիտ,
բազումողորմ եւ զղջանաս ի վերայ չարեաց
մարդկան.

ամենակա՛լ Տէր, թող զմեղս իմ:

ԱՂՈԹՔ

Մանասե քազավորի

Տեր ամենակալ

Տե՛ր ամենակալ, Աստված Աբրահամի,
Իսահակի, Հակոբի և նրանց արդար զավակների.
ամենակա՛լ Տեր, թողուլթյուն տուր մեղքերիս:
Որ արարեցիր երկինքն ու երկիրը և նրանց
բոլոր զարդերը.

ամենակա՛լ Տեր, թողուլթյուն տուր մեղքերիս:
Որ ամեն ինչ սարսուժ է և դողուժ Քո
զորուլթյան ահից.

ամենակա՛լ Տեր, թողուլթյուն տուր մեղքերիս:
Որ կապեցիր ծովը Քո հրամանի խոսքով,
փակեցիր անդունդները, կնքեցիր Քո ահավոր
և փառավորյալ սուրբ անվամբ.

ամենակա՛լ Տեր, թողուլթյուն տուր մեղքերիս:
Անբավ է Քո սրբուլթյան փառքի մեծավայել-
չուլթյունը, սաստիկ է Քո սպառնալիքների
բարկուլթյունը մեղավորների հանդեպ, անչափ
և անքննելի են Քո ավետիսների ողորմուլթյուն-
ները.

ամենակա՛լ Տեր, թողուլթյուն տուր մեղքերիս:
Դու, Տե՛ր, բարձրյալ, գլխած, համբերող,
բազումողորմ ես և ափսոսում ես մարդկանց
չարիքների համար.

ամենակա՛լ Տեր, թողուլթյուն տուր մեղքերիս:

Դու, Աստուած, ո՛չ եղեր ապաշխարութիւն վասն արդարոցն Աբրահամու, Իսահակայ եւ Յակոբայ, որք ոչ մեղան Քեզ.

ամենակա՛լ Տէր, թող զմեղս իմ:

Այլ եղեր ապաշխարութիւն վասն իմ՝ մեղաւորիս, զի մեղայ աւելի քան զաւագ ծովու, եւ բազմացան անօրէնութիւնք իմ.

ամենակա՛լ Տէր, թող զմեղս իմ:

Չեմ արժանի հայիլ եւ տեսանել զբարձրութիւնս երկնից ի բազմութենէ անօրէնութեան իմոյ.

ամենակա՛լ Տէր, թող զմեղս իմ:

Կորացեալ եմ ես ի բռնութենէ կապանաց երկաթից, եւ ո՛չ գոյ ինձ հանգիստ.

ամենակա՛լ Տէր, թող զմեղս իմ:

Բարկացուցի զսրտմտութիւն եւ զչար առաջի Քո արարի. կանգնեցի պատկեր եւ բազմացուցի զցասումն անձին իմոյ.

ամենակա՛լ Տէր, թող զմեղս իմ:

Եւ արդ, Տէ՛ր, խոնարհեցուցանեմ զծունր սրտի իմոյ եւ հայցեմ ի քաղցրութենէ Քումմէ.

ամենակա՛լ Տէր, թող զմեղս իմ:

Մեղա՛յ, Տէ՛ր, մեղայ, եւ զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ.

ամենակա՛լ Տէր, թող զմեղս իմ:

Դու, Աստված, չկարգեցիր ապաշխարություն արդարների՝ Աբրահամի, Իսահակի և Հակոբի համար, որոնք չմեղանչեցին Քո հանդեպ.

ամենակա՛լ Տեր, թողություն տուր մեղքերիս:

Այլ ապաշխարություն կարգեցիր ինձ՝ մեղավորիս համար, քանզի մեղանչեցի ավելի քան ծովի ավազները, և բազմացան իմ անօրենությունները.

ամենակա՛լ Տեր, թողություն տուր մեղքերիս:

Արժանի չեմ նայելու և տեսնելու երկնքի բարձունքները իմ բազում անօրենությունների պատճառով.

ամենակա՛լ Տեր, թողություն տուր մեղքերիս:

Կորացել եմ ես երկաթե կապանքների բռնությունից և չունեմ հանգիստ.

ամենակա՛լ Տեր, թողություն տուր մեղքերիս:

Սաստկացրեցի զայրույթդ և չարիք գործեցի Քո առջև, կռապատկեր կանգնեցրեցի և ավելացրեցի ցասումդ իմ անձի հանդեպ.

ամենակա՛լ Տեր, թողություն տուր մեղքերիս:

Եվ արդ, Տե՛ր, խոնարհեցնում եմ իմ սրտի ծունկը և հայցում Քո քաղցրությունից.

ամենակա՛լ Տեր, թողություն տուր մեղքերիս:

Մեղա՛, Տե՛ր, մեղա՛, իմ անօրենությունները ես ինքս գիտեմ.

ամենակա՛լ Տեր, թողություն տուր մեղքերիս:

Աղաչեմ եւ խնդրեմ ի Քէն, թող ինձ, Տէ՛ր, թող ինձ եւ մի՛ կորուսաներ զիս ըստ անօրէնութեան իմոյ.

ամենակա՛լ Տէր, թող զմեղս իմ:

Մի՛ յաւիտեան բարկանար ինձ, Տէ՛ր, եւ մի յիշեր զչարիսն իմ եւ մի պարտաւորեր զիս ընդ իջեալսն ի ներքոյ երկրի չարեօք.

ամենակա՛լ Տէր, թող զմեղս իմ:

Զի Դո՛ւ, Աստուա՛ծ, Աստուած ապաշխարողաց ես, եւ յիս ցոյց զբարերարութիւնդ Քո, որ անարժան եմ.

ամենակա՛լ Տէր, թող զմեղս իմ:

Կեցուսցես զիս ըստ բազում ողորմութեան Քում, եւ ես օրհնեցից զՔեզ զամենայն աւուրս կենաց իմոց.

ամենակա՛լ Տէր, թող զմեղս իմ:

ԶՔեզ, Տէ՛ր, օրհնեն ամենայն զուարթունք երկնից, եւ Քո են փառք յաւիտեանս. ամէն:

Փա՛ռք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Աղաչում և խնդրում եմ Քեզ, ներիր ինձ,
Տե՛ր, ներիր ինձ և կորստյան մի՛ մատնիր ինձ
ըստ իմ անօրենսության.

ամենակա՛լ Տեր, թողություն տուր մեղքերիս:

Տե՛ր, հավիտյան մի՛ բարկանա ինձ վրա և մի
հիշիր իմ չարիքները և մի դատապարտիր ինձ
ներանց հետ, ովքեր չարիքներով գերեզման մտան.

ամենակա՛լ Տեր, թողություն տուր մեղքերիս:

Քանի որ Դու, Աստվա՛ծ, ապաշխարողների
Աստվածն ես, ցույց տուր Քո բարերարությունը
և ինձ՝ անարժանիս.

ամենակա՛լ Տեր, թողություն տուր մեղքերիս:

Ապրեցրու ինձ ըստ Քո մեծ ողորմության, և
ես կօրհնեմ Քեզ իմ կյանքի բոլոր օրերում.

ամենակա՛լ Տեր, թողություն տուր մեղքերիս:

Քեզ են, Տե՛ր, օրհնում երկնքի բոլոր հրեշ-
տակները, և Քոնն է փառքը հավիտյանս. ամեն:

Փա՛ռք Հորը և Որդուն և Սուրբ Հոգուն այժմ
և միշտ և հավիտյանս հավիտենից. ամեն:

Եւ ի ծունկս անկեալ՝ սկսանին ողբաձայն

Շարական Դ.Կ. ՍՏ

Ա- մե- նա- կա- լ

քա- լ եա ըզ մե- ղըս

ի- մ զի Ա- ստ- ուա- ծ ե-

ս ա-

պա- շ- խա- թո- ղա- ց:

Ծարական ԴԿ. ՍՏ

Ամենակա՛լ, քաւեա զմեղս իմ,
զի Աստուա՛ծ ես ապաշխարողաց:
(Երիցս կրկնեա):

Ապա դարձեալ ասեն աղօթք
Տէ՛ր ամենակալ, Աստուած (էջ 88):

† † †

Ծարական ԴԿ. ՍՏ

Ամենակա՛լ, քավիր իմ մեղքերը,
քանզի ապաշխարողների Աստվածն ես:
(Կրկնիր երեք անգամ):

Դարձեալ ասում են աղօթք
Ամենակալ Տե՛ր, Աստված (էջ 89):

Շարական ԴԿ. ՍՏ

Ե - լ զիռ - զի - դ սու - ըք մի

հա - նե - ը յի - նե - ն զի

Ա - ստ ուա - ծ Ե

ս ա - ալա - 2 խա - ըո - դա - ց:

Շարական ԴԿ. ՍՏ

Եւ զՀոգիդ Սուրբ մի՛ հաներ յինչն.

զի Աստուած ես ապաշխարողաց:

(Երիցս կրկնեա):

Ապա դարձեալ ասեն աղօթք

Տէ՛ր ամենակալ, Աստուած (էջ 88):

Շարական ԴԿ. ՍՏ

Եվ Քո Սուրբ Հոգին մի՛ հանիր ինձնից,

քանզի ապաշխարողների Աստվածն ես:

(Կրկնիր երեք անգամ):

Դարձեալ ասում են աղօթք

Ամենակա՛լ Տեր, Աստված (էջ 89):

Շարական ԴԿ. ՍՏ

Ե - ւ փը- ռ- կեա զի- ս

յա- հա- զին հը-

րո յն զի Ա- ստ ուա- ծ Ե

ս ա-

պա- 2 խա- ռո- դա- ց:

Շարական ԴԿ. ՍՏ

*Եւ փրկեա՛ զիս յահագին հրոյն,
զի Աստուած ես ապաշխարողաց:
(Երիցս կրկնեա):*

Շարական ԴԿ. ՍՏ

*Եվ փրկի՛ր ինձ սարսափելի հրից,
քանզի ապաշխարողների Աստվածն ես:
(Կրկնիր երեք անգամ):*

Աղաչեմ եւ խնդրեմ ի Քէն, Տէ՛ր, թող ինձ
զմեղս իմ:

Բազումողորմ Տէ՛ր, ողորմեա՛ ինձ:

Աստուա՛ծ, քաւեա զիս զմեղաւորս ի մեղաց
եւ կեցո՛:

Արարի՛չ իմ եւ յո՛յս Աստուած, գթա՛ յիս՝ ի
մեղուցեալ ծառայս, եւ ողորմեա ինձ՝ բազմա-
մեղիս:

Ամէնօրհնեալ սրբուհի եւ միշտ կո՛յս
Աստուածածին Մարիա՛մ, բարեխօսեա առ Տէր
վասն իմ՝ մեղաւորիս:

Ամենայն սուրբք Աստուծոյ, բարեխօսեցէ՛ք
առ Հայր ի յերկինս վասն մեր՝ մեղաւորացս:

Քրիստո՛ս՝ Որդի՛ Աստուծոյ անոխակալ,
ընկալ զաղաչանս մեր, զի ի Քեզ են ապաւինեալ
անձինք մեր:

Յաղթող զօրութեամբ՝ սուրբ եւ կենդանարար
եւ պատուական Խաչիւ Քով, Տէ՛ր, պահպանեա՛
զմեզ:

Առաքեա, Տէ՛ր, զհրեշտակ խաղաղութեան Քո,
որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս ի տուէ եւ ի
գիշերի:

Եւ մարդասիրութեամբ Քո յիշեա՛ զմեզ, Տէ՛ր,
յիշեա՛ զմեզ, յորժամ գաս արքայութեամբ Քո,
եւ ողորմեա՛ մեզ:

Աղաչում եմ և խնդրում եմ Քեզ, Տե՛ր, ների՛ր իմ մեղքերը:

Բազումողորմ Տե՛ր, ողորմի՛ր ինձ:

Աստվա՛ծ, քավի՛ր ինձ՝ մեղավորիս, մեղքերից և ապրեցրո՛ւ ինձ:

Արարի՛չ և հո՛ւյս իմ Աստված, գթա՛ ինձ՝ մեղավոր ծառայիս, և ողորմիր բազմամեղիս:

Ամենօրհնյալ սրբուհի և միշտ կո՛ւյս Աստվածածին Մարիա՛մ, բարեխոսիր Տիրոջը ինձ՝ մեղավորիս համար:

Աստծո բոլոր սրբեր, բարեխոսե՛ք Հորը, որ երկնքում է, մեզ՝ մեղավորներիս համար:

Անոխակալ Քրիստո՛ս՝ Որդի Աստծո, ընդու՛նիր մեր աղաչանքները, քանզի Քեզ են ապավինել մեր անձերը:

Քո սուրբ, կենդանարար և պատվական Խաչի հաղթող զորությամբ, Տե՛ր, պահպանի՛ր մեզ:

Առաքիր, Տե՛ր, Քո խաղաղության հրեշտա՛կին, որ անխռով պահի մեզ օր ու գիշեր:

Եվ Քո մարդասիրությամբ հիշի՛ր մեզ, Տե՛ր, երբ գաս Քո արքայությամբ. հիշի՛ր մեզ, Տե՛ր, և ողորմի՛ր:

ՔԱՐՈԶ

Եկեալքս ի խոստովանութիւն ապաշխարութեան՝ հաւատով գյոյս Միածնի Որդւոյն Աստուծոյ դիցուք ի սիրտս մեր՝ խնդրելով ի նմանէ գքաւութիւն եւ զթողութիւն յանցանաց մերոց:

Վասն զի նա Ինքն է նախախնամողն Աստուած յաւիտենական, որ եկն կամաւ Հօր ի փրկել զարարածս եւ ասաց՝ զԻնքն լինել քաւիչ մեղաւորաց, յոյս ապաշխարողաց՝ շնորհելով զհանգիստ աշխատելոց, ընդունելով զծանրաբեռնեալքս եւ զտաժանեալքս մեղօք յապաշխարութիւն քաւութեան:

Արդ, եկա՛յք ամենեքեան, խոնարհեալ անձամբք, բեկեալ սրտիւք, անկցուք եւ լացցուք առաջի Տեառն Արարչին մերոյ, զի անցուսցէ ի մէնջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մերոց բարերարութամբն Իւրով:

Ամենակալ Տէ՛ր Աստուած մեր, կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛:

ՔԱՐՈՋ

Հավատով՝ ապաշխարության խոստովանության եկածներս, Աստծո Միածին Որդու Հույսը մեր սրտերում՝ Նրանից խնդրենք մեր հանցանքներին քավություն և թողություն:

Քանի որ Նա ինքն է հավիտենական նախախնամող Աստված, որ Հոր կամքով եկավ արարածներիս փրկելու և ասաց, որ ինքն է մեղավորների քավիչը, ապաշխարողների Հույսը. տառապածներին հանգիստ շնորհելով՝ ընդունում է մեղքերով ծանրաբեռնվածներին, տանջվածներին ապաշխարությունը՝ որպես քավություն:

Այժմ եկե՛ք բոլորս՝ խոնարհված հոգով, փշրված սրտով, մեր Արարիչ Տիրոջ առջև խոնարհվենք և լաց լինենք, որ Իր բարերարությամբ մեզնից հեռացնի մեր հանցանքների ահարկու սպառնալիքները:

Ամենակալ Տե՛ր Աստված մեր, ապրեցրո՛ւ և ողորմի՛ր:

ԱՂՕԹՔ

Տէ՛ր Աստուած փրկութեան մերոյ, որ ողորմածդ ես եւ գթած, երկայնամիտ, բազում-ողորմ եւ զղջանաս ի վերայ չարեաց մարդկան, որ ո՛չ կամիս զմահ մեղաւորին, այլ զդառնալ նորա ի չար ճանապարհէն եւ զկեալն:

Դու, Տէ՛ր, առատ ողորմութեամբ Քով մխիթարեա՛ զծառայսս Քո եւ տո՛ւր սոցա տեղի ապաշխարութեան: Հաշտեա՛ մարդասիրութեամբ Քով եւ արա՛ զսոսա անդամս Եկեղեցւոյ Քում սրբոյ: Որպէս զի առողջացեալք Հոգւով՝ խոստովանութեամբ եւ ապաշխարութեամբ մտցեն յԵկեղեցի Քո սուրբ, եւ ընդ ժողովրդեան Քում Քեզ հանցեն զօրհնութիւն եւ զփառս Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյդ Սրբոյ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Եւ ապա ասեն ողբաձայն. ի լման

Սաղմոս Ծ (էջ 12)

ԿՅ. Յողեա՛ յիս մշտկաւ, եւ սուրբ եղէց, լուա՛, եւ քան զձիւն սպիտակ եղէց:

Փխ. Ողորմեա ինձ...

ԱՂՈԹՔ

Տե՛ր Աստված՝ Փրկի՛չ մեր, որ ողորմած ես և գթած, երկայնամիտ, բազումողորմ, ցավում ես մարդկանց չարիքների համար, չես կամենում մեղավորի մահը, այլ կամենում ես նրա դարձը չար ճանապարհից և ապրելը:

Դու, Տե՛ր, Քո առատ ողորմությունք մխիթարի՛ր Քո ծառաներին և տո՛ւր նրանց ապաշխարության հնարավորություն: Հաշտվի՛ր Քո մարդասիրության և դարձրո՛ւ նրանց Քո սուրբ Եկեղեցու անդամները: Որպեսզի հոգով առողջացածները՝ խոստովանությունք և ապաշխարությունք մտնեն Քո սուրբ Եկեղեցին, Քո ժողովրդի հետ միասին Քեզ առաքեն օրհնություն և փառք Հորը և Որդուն և Սուրբ Հոգուն այժմ և միշտ և հավիտյանս հավիտենից. ամեն:

Եվ ապա ասում են ողբաձայն. լրիվ

Սաղմոս 50 (էջ 13)

ԿՅ. Ցողի՛ր ինձ մշտիկով, և մաքուր կլինեմ, լվա՛, և ձյունից էլ սպիտակ կլինեմ:

Փես. Ողորմիր ինձ...

Ընթերցուածս յԵսայեայ մարգարէ է

(Գլ. Կ. 20-22)

Եւ կատարեսցին աւուրք սգոյ քո:

Եւ ժողովուրդ քո ամենեքին արդար, եւ յաւիտեանս ժառանգեսցեն զերկիր, պահել զնորատունկ գործոց ձեռաց իւրեանց ի փառս:

Սակաւաւորն հազարաւոր եղիցի, եւ կրտսերն՝ յազգ մեծ, զի Ես՝ Տէր, ընդ ժամանակս ժամանակս ժողովեցից զնոսա:

Ընթերցուածս յԵզեկիէլէ մարգարէ է

(Գլ. ԼԶ. 24-31)

Այսպէս ասէ Տէր.

Եւ առից զձեզ ի հեթանոսաց. եւ ժողովեցից զձեզ յամենայն ազգաց եւ տարայց զձեզ յերկիրն ձեր: Եւ ցանեցից ի վերայ ձեր ջուր սուրբ, եւ սրբեսլիք յամենայն պղծութեանց ձերոց. եւ յամենայն կռոց ձերոց սրբեցից զձեզ: Եւ տաց ձեզ սիրտ նոր, եւ ոգի նոր նորոգեցից ի ձեզ, եւ հանից զսիրտն քարեղէն ի մարմնոց ձերոց եւ տաց ձեզ սիրտ մարմնեղէն:

Եւ զՈ՛գի Իմ տաց ձեզ. եւ արարից՝ զի յարդարութիւնս Իմ գնասլիք. եւ զիրաւունս Իմ պահիցէք եւ առնիցէք զնոսա: Եւ բնակիցէք յերկրին, զոր ետու հարցն ձերոց, եւ դուք եղիջիք ինձ ի ժողովուրդ, եւ Ես եղէց ձեզ յԱստուած:

Ընթերցվածքը Եսայյու մարգարետությունից է

(Գլ. 60, 20-22)

Քո սգո օրերը պիտի վերջանան:

Քո ժողովուրդը բոլորովին արդար պիտի լինի՝
և հավիտենապես պիտի ժառանգի երկիրը՝
պահպանելով իր նոր տունը՝ իր ձեռքի գործը,
հանուն Իմ փառքի:

Սակավաթիվը հազարավոր պիտի դառնա,
փոքրը՝ մեծ ազգ, քանզի Ես՝ Տերս, ժամանակ
առ ժամանակ պիտի հավաքեմ նրանց:

Ընթերցվածքը Եզեկիելի մարգարետությունից է

(Գլ. 36, 24-31)

Այսպես է ասում Տերը.

Ես վերցնելու եմ ձեզ հեթանոսների միջից,
հավաքելու եմ ձեզ բոլոր ազգերի միջից ու
տանելու եմ ձեզ ձեր երկիրը: Ձեզ վրա սուրբ
ջուր եմ ցանելու, և դուք մաքրվելու եք ձեր բոլոր
պղծություններից. ձեր բոլոր կուռքերից
մաքրելու եմ ձեզ: Նոր սիրտ եմ տալու ձեզ, նոր
հոգի եմ դնելու ձեր մեջ. ձեր մարմիններից
հանելու եմ քարեղեն սիրտն ու մարմնեղեն սիրտ
եմ տալու ձեզ:

Իմ Հոգին եմ տալու ձեզ. և այնպես եմ
անելու, որ Իմ արդարության ճանապարհով
ընթանաք, օրենքներս պահեք ու կատարեք
դրանք, բնակվեք այն երկրում, որ տվել էի ձեր
հայրերին, եւ դուք Ինձ համար ժողովուրդ
կլինեք, և Ես ձեզ համար՝ Աստված:

Եւ զերծուցից զձեզ յամենայն պղծութեանց ձերոց. եւ կոչեցից զցորեան եւ բազմացուցից զնա, եւ ոչ ածից ի վերայ ձեր սով: Եւ բազմացուցից զպտուղ ծառոց եւ զարդիւնս անդոց, զի մի՛ եւս ընդունիցիք զնախատինս սովոյ ի մէջ ազգաց: Եւ յիշեսլիք զճանապարհսն ձեր չարս եւ զզնացս ձեր զանբարիս, եւ տաղտկասլիք յերեսաց անօրէնութեանցն ձերոց եւ ի գարշելեացն ձերոց:

Պօղոսի Առաքելոյն յԵբրայեցոց թղթոյն է
ընթերցուածս (Գլ. Ժ. 19-31)

Ունիմք այսուհետեւ, եղբա՛րք, համարձակութիւն ի մօտս սրբութեանցն արեամբն Յիսուսի, զոր նորոգեաց մեզ զճանապարհ նորոգ եւ կենդանի ի ձեռն վարագուրին, այսինքն է՝ մարմնոյն իւրոյ: Եւ Քահանայ մեծ ի վերայ տանն Աստուծոյ՝ մատիցուք ճշմարիտ սրտիւք, լրութեամբ հաւատոց, լուացեալ զսիրտս ի խղճէ չարեաց եւ մկրտեալ զմարմին ի ջուրն սրբութեան: Պինդ կալցուք զխոստովանութիւն անշարժ յուսոյն, զի հաւատարիմ է, որ խոստացաւն: Եւ զգուշացուք միմեանց յորդորմամբք սիրոյ եւ գործոց բարեաց: Եւ մի՛ թողցուք զժողովս միմեանց, որպէս եւ սովոր են ոմանք. այլ մխիթարեսցուք, եւ այնչափ եւս առաւել՝ որչափ տեսանիցէք զօրն մերձեալ:

Ազատելու եմ ձեզ ձեր բոլոր պղծություններից. դիմելու եմ ցորենին ու բազմացնելու եմ այն, և ձեզ սովի չեմ մատնելու: Շատացնելու եմ ծառերի պտուղներն ու հանդերի բերքը, որ-պեսզի ազգերի մեջ այլևս սովի նախատինքը չստանաք: Հիշելու եք ձեր չար ճանապարհներն ու ձեր ոչ բարի ընթացքը, և դուք զգվելու եք ձեր բոլոր անօրեննություններից ու գարշելի արարքներից:

Ընթերցվածք Պողոս առաքյալի՝ եբրայեցիներին
ուղղված թղթից (Գլ. 10, 19-31)

Եղբայրներ՝, ուրեմն համարձակու՞թյուն ունենք Հիսուսի արյամբ մտնելու սրբարանից ներս այն նոր և կենդանի ճանապարհով, որ Նա բացեց մեզ համար վարագույրի միջով, որ է Իր մարմինը. և մեծ Քահանա ունենալով Աստծու տան վրա՝ մոտենանք ճշմարիտ սրտով, հավատի լիությամբ՝ սրտներս մաքրած չար խղճմտանքից և մեր մարմինը լվացած մաքուր ջրով: Ամուր պահենք անխախտ հույսի դավանությունը, քանի որ հավատարիմ է Նա՝ Ով խոստացավ. և հոգ տանենք միմյանց՝ սիրո և բարի գործերի հորդորելով, և զանց չառնենք մեկտեղ հավաքվելը, ինչպես որ սովոր են անել ոմանք, այլ խրախուսենք միմյանց, և այդ այնքան ավելի՝ որքան տեսնում եք Տիրոջ օրվա մոտենալը:

Զի կամակար մտօք եթէ յանցանիցեմք յետ ընդունելութեան գիտութեան ճշմարտութեանն, այնուհետեւ ո՛չ եւս պիտոյ է վասն մեղաց պատարագ. այլ ահեղ ակնկալութիւն դատաստանին եւ նախանձ հրոյն, որ ուտիցէ զհակառակորդսն: Արհամարհեալ ուրուք զօրէնսն Մովսիսի, առանց ողորմութեանց առ երկուք կամ երիւք վկայիւք մեռանէր: Իսկ արդ՝ ո՛րչափ սաստիկ պատժոց արժանի համարիցիր զայն, որ զՈրդին Աստուծոյ առ ոտն եհար եւ զարիւն Նորոյ Ուխտին խառնակ համարեցաւ որով եւ սրբեցաւն, եւ զՀոգին շնորհաց թշնամանեաց: Այլ գիտեմք զԱյն, որ ասացն. «Իմ են վրէժխնդրութիւնք, եւ ես հատուցից»,~ ասէ Տէր. եւ դարձեալ թէ՝ «Դատի Տէր զժողովուրդ Իւր»: Ահ մեծ է անկանել ի ձեռս Աստուծոյ կենդանւոյ:

Ալէլուիա՛, ալէլուիա՛

Սաղմոս ԽԱ (էջ 74) ի լման ասա

Որպէս փափագէ եղջերու...

Ալէլուիա՛ օրթի՛

Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի,
որ ըստ Ղուկասու (Գլ. Է. 36-50)

զՏէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Քանզի եթե կամավոր կերպով ենք մեղան-
 չում ճշմարտությունն իմանալուց և ընդունելուց
 հետո, ուրեմն մեղքերի քավության համար այլևս
 ուրիշ զոհ չի մնում, այլ մնում է դատաստանի
 ահեղ սպասումը և կրակի կատաղությունը, որ
 լափելու է Աստծու հակառակորդներին: Մովսեսի
 օրենքը արհամարհած մեկին անողորմաբար
 սպանում էին երկու կամ երեք մարդու վկայու-
 թյամբ: Իսկ որչա՛փ ավելի խիստ պատժի արժանի
 պիտի համարեք նրան, ով ոտնահարել է Աստծու
 Որդուն և անմաքուր համարել Նոր Ուխտի
 արյունը, որով մաքրվել է ինքը և անարգել
 չնորհի Հոգին: Արդարև, ճանաչում ենք Նրան,
 Ով ասաց. «Իմն են վրեժխնդրությունները, և ես
 պիտի հատուցեմ»,~ ասում է Տերը: Եվ դարձյալ.
 «Տերը պիտի դատի Իր ժողովրդին»: Ահավոր է
 ընկնել կենդանի Աստծու ձեռքը:

Ալելուիա՛, ալելուիա՛

Սաղմոս 41 (էջ 75) 1րիվ ասա

Ինչպես եղջերուն ջրի...

Ալելուիա՛ օրթի՛

Հիսուս Քրիստոսի Սուրբ Ավետարանը
 ըստ Ղուկասի (Գլ. 7, 36-50)

Տեր մեր Հիսուս Քրիստոս

Աղաչէր զՆա ոմն ի փարիսեցւոցն՝ զի կերիցէ ճաշ ընդ նմա. եւ մտեալ ի տուն փարիսեցւոյն՝ բազմեցաւ: Եւ կին մի էր ի քաղաքին մեղաւոր. իբրեւ գիտաց թէ բազմեալ է ի տան փարիսեցւոյն, բերեալ շիշ մի իւղոյ նարդեան ազնուի՝ կայր յետոյ առ ոտսն Նորա, լայր. եւ արտասուօքն սկսաւ թանալ զոտս Նորա եւ հերով գլխոյ իւրոյ ջնջէր. եւ համբուրէր զոտս Նորա եւ օծանէր իւղովն:

Եւ տեսեալ փարիսեցւոյն, որ կոչեաց զՆա՝ ասէր ընդ միտս իւր. «Սա թէ մարգարէ ոք էր, ապա գիտէր. թէ ո՛վ եւ ո՛րպիսի ոք կին մերձենայ ի Սա. զի մեղաւոր է»:

Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնա.

-Սի՛մօն, ունիմ ինչ ասել քեզ:

Եւ նա ասէ.

-Ասա՛, Վա՛րդապետ:

Եւ ասէ.

-Երկու պարտապանք էին ուրումն փոխատուի. մինն պարտիւր հինգ հարիւր դահեկան, եւ միւսն՝ յիսուն: Եւ իբրեւ ո՛չ գոյր նոցա հատուցանել, երկոցունց շնորհեաց. արդ ասա՛ ո՞վ առաւել սիրեսցէ զնա:

Ասէ Սիմօն.

-Ինձ այսպէս թուի, թէ որում զբազումն շնորհեաց:

Եւ նա ասէ ցնա.

-Ուղի՛ղ դատեցար:

Փարիսեցիներից մեկը աղաչում էր Նրան, որ իր հետ ճաշ ուտի. և Նա մտնելով փարիսեցու տունը՝ սեղան նստեց: Եվ քաղաքում մի մեղավոր կին կար, երբ նա իմացավ, որ փարիսեցու տանը սեղան է նստել, մի շիշ ազնիվ յուղ բերելով՝ կանգնեց Հիսուսի ետև, Նրա ոտքերի մոտ. և լաց էր լինում ու սկսեց արտասուքներով թրջել Նրա ոտքերը և իր գլխի մազերով սրբում էր. համբուրում էր Նրա ոտքերը և այդ յուղով օծում: Իսկ փարիսեցին, որ Նրան հրավիրել էր, տեսնելով այդ, իր մտքում ասում էր. «Եթե Սա մարգարե լիներ, ապա կիմանար, թե ով կամ ինչպիսի մի կին է մոտենում Իրեն, որովհետև նա մեղավոր է»:

Հիսուս պատասխանեց նրան և ասաց.

-Մի՛մոն, քեզ ասելու բան ունեմ:

Եվ սա ասաց. «Ասա՛, Վա՛րդապետ»:

Եվ Հիսուս ասաց.

-Մի փոխատու երկու պարտապան ունեք. մեկը հինգ հարյուր դահեկան պարտք ունեք, իսկ մյուսը՝ հիսուն: Եվ քանի որ նրանք հատուցելու ոչինչ չունեին, երկուսին էլ պարտքը չնորհեց. հիմա ասա՝ ո՞վ ավելի շատ կսիրի նրան:

Սիմոն ասաց.

-Ինձ այնպես է թվում, թե նա՝ ում ավելի շատը չնորհվեց:

Եվ Հիսուս ասաց նրան.

-Ուղի՛ղ դատեցիր:

Եւ դարձեալ ի կիներն կողմն, ասէ ցՍիմօն՝

~Տեսանե՞ս զայս կին. մտի ի տուն քո, ջուր ոտից Իմոց ո՛չ ետուր. իսկ սա արտասուօք իւրովք եթաց զոտս Իմ եւ հերով իւրով ջնջեաց: Համբոյր մի դու ո՛չ ետուր Ինձ, սա աւասիկ յորմէ հետէ մտեալ եմ, ո՛չ դադարեաց ի համբուրելոյ զոտս Իմ: Իւղով զգլուխ Իմ ո՛չ օծեր, սա իւղով անուշիւ էօծ: Վասն որոյ ասեմ քեզ՝ Թողեալ լիցին սմա մեղք իւր բազումք, զի յոյժ սիրեաց. զի որում շատ Թողուցու՝ շատ սիրէ, եւ որում սակաւ՝ սակաւ:

Եւ ասէ ցնա.

~ Թողեալ լիցին քեզ մեղք քո:

Եւ սկսան, որ բազմեալն էին ընդ Նմա, ասել ընդ միտս իւրեանց. «Ո՞վ է Սա, որ զմեղս Թողու»: Եւ Նա ասէ ցկիներն.

~ Հաւա՛տք քո կեցուցին զքեզ, ե՛րթ ի խաղաղութիւն:

ՔԱՐՈՋ

Լուիցէ Տէ՛ր ձայնի աղաչանաց մերոց.

Ամենակալ Տէ՛ր Աստուած մեր, կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛:

Տէ՛ր, ողորմեա, Տէ՛ր, ողորմեա, Տէ՛ր, ողորմեա:

Եվ դառնալով կնոջ կողմը՝ Սիմոնին ասաց.

~Տեսնո՞ւմ ես այս կնոջը. մտա քո տունը, ոտքերիս համար ջուր չտվի՛ր, իսկ սա իր արտասուքներով թրջեց Իմ ոտքերը և իր մազերով սրբեց: Դու Ինձ մի համբույր էլ չտվի՛ր, սակայն սա ահա տուն մտնելուցս ի վեր չի դադարում ոտքերս համբուրելուց: Դու յուզով Իմ գլուխը չօծեցի՛ր, սա անուշ յուզով ոտքերս օծեց: Դրա համար քեզ ասում եմ. իր անհամար մեղքերը կներվեն սրան, որովհետեւ ուժգին սիրեց. քանզի ում չատ է ներվում, չատ է սիրում, և ում սակավ՝ սակավ:

Եվ ասաց այն կնոջը.

~Քո մեղքերը քեզ ներված են:

Եվ նրանք, որ Նրա հետ սեղան էին նստել, սկսեցին ասել իրենց մտքում. «Ո՞վ է Սա, որ մեղքերին թողուլթյուն է տալիս»:

Եվ Նա ասաց այդ կնոջը.

~Քո հավա՛տը քեզ փրկեց, գնա՛ խաղաղու-
թյամբ:

ՔԱՐՈՉ

Թող լսի Տե՛րը մեր աղաչանքները.

Ամենակալ Տե՛ր Աստված մեր, ապրեցրո՛ւ և
ողորմի՛ր.

Տե՛ր, ողորմիր, Տե՛ր, ողորմիր, Տե՛ր, ողորմիր:

Եւ ապա կարդա զաղօթս զայս

Սրբոյն Բարսղի

Տէ՛ր Աստուած, Հա՛յր ամենակալ, Արարի՛չ երկնի եւ երկրի, որ յականարկել բարերար կամաց Քոց՝ գոյացուցեր զամենայն արարածս՝ զերեւելիս եւ զաներեւոյթս, զերկնայինս եւ զերկրայինս. եւ նախախնամութեամբ Քով ստեղծեր զմարդն ի հողոյ. եւ ըստ պատկերի բարերարութեանդ պատուեալ մեծարեցեր զնա՝ շնորհելով նմա զանմահութիւն եւ զանապական կենդանութիւն, եւ ինքնիշխան կամօք եւ փառօք զարդարեալ պսակեցեր՝ պարգեւելով նմա զվայելումն ուրախութեան դրախտին փափկութեան՝ գործել զնա եւ պահել. եւ հանապազ մշտնջենաւորիլ յանանց եւ յանճառ պարգեւսն, եւ յառաջանալ օրըստօրէ ի գործս բարիս. եւ յաւելեր նմա զպատուիրանադրութիւն կենսաբեր հրամանի բարերար կամաց Քոց. զի յաւելուածով մեծի պատուիրանին դրութեամբ՝ առաւել յաւելուածով մեծի փառաց եւ պատուոյ՝ զնա ճոխացուցանէիր. եւ ի ձեռն բարեյօժար կամացն հնազանդութեան, յեւս առաւել ի գերակատար կեանսն զնա վերափոխէիր՝ յիմանալի կայանս բնակութեան Վերինն Երուսաղեմի:

ԱՂՈԹՔ

Սուրբ Բարսեղի

Տե՛ր Աստված, Հա՛յր ամենակալ, Արարի՛չ երկնքի և երկրի, որ Քո բարերար կամքի ականարկությամբ գոյացրիր բոլոր արարածներին՝ երևելի և աներևույթ, երկնային և երկրային. Քո նախախնամությամբ ստեղծեցիր մարդուն հողից և Բարերարիդ պատկերով մեծարեցիր նրան՝ շնորհելով անմահ և անապական կյանք։ Ինքնիշխան կամքով ու փառքով պսակեցիր նրան՝ պարգևելով փափկության դրախտի ուրախության վայելքը, որպեսզի նա մշակի և պահպանի այն, մշտնջենապես վայելի անանց ու անճառելի պարգևները և օրըստօրե առաջադիմի բարի գործերի մեջ։ Եվ ի հավելումն դրա, Քո՛ բարերար կամքի հրամանով կենսաբեր պատվիրանը տվեցիր նրան, որպեսզի Քո մեծ պատվիրանադրությամբ առավել մեծ փառքով ու պատվով ճոխացնեիր նրան և իր բարեհոգար կամքի հնազանդության միջոցով վերափոխեիր առավել գերակատար կյանքի՝ Վերին Երուսաղեմի իմանալի կայաններում։

Իսկ նա ի ձեռն օձապատիր չարին խաբէութեան, զգործի կենացն եւ զպատճառս բարեացն՝ անձնիշխան յօժարութեամբն ի կողմն բանսարկուին դարձուցեալ, եւ ինքնայօժար կամօքն գործակցեալ խաբէութեան չարին՝ ի բաց չեղեցաւ ի Քումմէ արարչադիր եւ ի կենսաբեր պատուիրանադրութենէդ. եւ ի ներքոյ անկեալ չարին հնազանդութեան՝ նախամեծար առնելով զվրիպական բանս պատրող թշնամոյն քան զՔո աստուածային օրէնսդրութիւնն. կնոջն լսելով խրատու, կորոյս զտիրական վեհ իմաստութիւնն՝ ոտիցն հնազանդեալ գլխոյն առաջնորդական տէրութեամբն՝ անհանճարաբար եւ անխորհրդապէս ի բաց մերկացեալ զբոցաճաճանչ եւ զլուսեղէն զարդարանսն. եւ հակառակաբար հայթայթանօք ջանայր ծածկել զամօթալիր մերկութիւնն պատառոտուն տերեւովն անյուսացեալ ի զօրութիւն ամենակալիդ՝ կարծէր թաքչիլ յամենատես գիտութենէ աստուածութեան Քոյ՝ պատճառելով զպատճառս մեղացն, թէ՛ «Կինս, զոր ետուր ինձ, սա եղեւ պատճառ»:

Վասն որոյ, զանիծից եւ զցաւոց ժառանգեաց զկեանս, ի ներքոյ անկեալ մահու եւ ապականութեան. ըստ անսուտ եւ աստուածական Քում

Իսկ նա օձապատիր չարի խաբեությամբ, կյանքի ու բարիքների պատճառը անձնիշխան հոժարությամբ բանսարկուի կողմը դարձրեց և ինքնահոժար կամքով գործակցելով չարի խաբեությանը՝ հեռացավ Քո արարչադիր և կենսաբեր պատվիրանից և հնազանդվելով չարին՝ թշնամու խաբեպատիր խոսքերը նախընտրեց Քո աստվածային օրինադրությունից: Կնոջ խրատին անսալով՝ կորցրեց տիրական վեհ իմաստությունը, ոտքին հնազանդեցնելով գլխի առաջնորդական իշխանությունը՝ անմտորեն և անխոհեմաբար մերկացավ բոցաճաճանչ ու լուսեղեն զարդարանքից, և հույսը կտրելով Ամենակալի զորությունից, հակառակաբար ջանաց ծածկել ամոթալի մերկությունը պատառոտված տերևով՝ կարծելով, թե թաքնվում է Քո Աստվածությունից ամենատես գիտությունից, և իր մեղքի համար պատճառ բռնեց, թե. «Կինը, որ տվեցիր ինձ, նա՛ եղավ պատճառ»:

Այդ պատճառով էլ, անեծքով ու ցավով կյանքը ժառանգեց և ընկավ մահվան ու ապականությունից գիրկը՝ ըստ Քո աստվածային

հրամանիդ, ասելով թէ՝ «Յորում աւուր ուտիցես
ի նմանէ, մահո՛ւ մեռանիցիս»։ որով եւ
թագաւորեալ տիրեաց ի վերայ մեր իշխանն
մահու. եւ զբնութիւնս մեր գրաւեալ ինքեան
հնազանդութեամբ պահակն կորստեան. եւ
զամենեսեան ծառայս իւր արարեալ, վարեաց ի
գործս խիստս ծառայութեան դժոխոց։

Իսկ Դու՝ Հա՛յր բարեգութ, յառատ եւ
յանբաւ մարդասիրութենէ Քումմէ յաղթեալ, ո՛չ
հանդուրժեցեր տեսանելով զանարատ ձեռաց
Քոց ստեղծուած՝ յայնպիսի վտանգաւոր աղէտս
տարակուսանաց։ Այլ բարեգորովեալ հայրա-
խնամ սիրով Քո՛ւ գլխացար յորդիս մարդկան եւ
յայց ելեր կորուսելոյն. առաքեցեր ի խնդիր
զՄիածին եւ զէակից Քո՝ զծոցածին եւ
զանբաժանելի Բանն Աստուած, որ եկն եւ էառ
զկերպարանս գծծութեան աղքատացեալ բնու-
թեանս մերոյ՝ ներմարդացեալ ի սուրբ եւ
յանարատ կուսէն Մարիամայ Աստուածածնէն.
եւ յանձն իւր էառ զյանցանս սխալման
մեղանացն Աղամայ. եւ աստուածախնամ տես-
չութեամբն իւր տնօրինեալ զամենայն կիրս
մարդկայինս յանձին իւրում, բաց ի մեղաց, եղեւ
պտուղ մարդկութեանս։

Հովիւն երկնաւոր եկն խնդրել զոչխարն
մոլորեալ ի վերայ լերին բարձու. եւ առեալ զնա

և անսուտ հրամանի, որ ասում է. «Այն օրը, երբ ուտես դրանից՝ կմեռնես»: Ըստ որի և մեզ վրա թագավորեց մահվան իշխանը՝ կորուսյալների պահակը, իր ենթակայության տակ առնելով մեր բնությունը, ամենքին դարձրեց իր ծառաները և լծեց դժոխքի ծառայության խիստ գործին:

Բայց Դու, բարեգութ Հա՛յր, հաղթվելով Քո առատ ու անբավ մարդասիրությունից՝ չդիմացար՝ տեսնելով Քո անարատ ձեռքով ստեղծածին՝ տարակուսանքների այդպիսի վտանգավոր աղետի մեջ: Այլ Քո՛ հայրախնամ սիրով հույժ գործվելով՝ գթացիր մարդկանց որդիներին և ելար փնտրելու կորուսյալին. առաքեցիր Քո Միածնին ու հակցին՝ Քո ծոցածին ու անբաժանելի Բանն Աստծուն, որ եկավ և մեր աղքատացած բնության կերպարանքն առավ, ճշմարտապես մարդացավ սուրբ և անարատ կույս Մարիամ Աստվածածնից, իր վրա վերցրեց Ագամի մեղքերը և աստվածախնամ տեսչությամբ իր անձի մեջ կրեց մարդկային բոլոր կարիքները, բացի մեղքից, և եղավ մարդկության պտուղ:

Երկնավոր Հովիվը եկավ փնտրելու մոլորված ոչխարին բարձր լեռան վրա. և վերցնելով նրան՝

եղ ի վերայ կենսաբեր ուսոյն իւրոյ, դարձուցանելով ի հայրենի բնակութիւնն, ուստի արտաքսեցաւն՝ արդարութեամբ. եւ զանիծիցն եւ զցաւոցն ելոյծ զդատապարտութիւն իւրով անպատժապարտ մահուամբն. եւ զանկեալն ի ձեռս աւազակացն՝ վերստին ողջացոյց՝ պատելով զվէրս նորա, արկանելով ի վերայ նորա ձէթ եւ գինի, եւ աւանդելով ի պանդոկի ամէնընկալ կաթուղիկէ սուրբ Եկեղեցւոյ Քոյ, որ ժողովէ զամենայն ցրուեալս եւ զկեղեքեալս, եւ միաւորէ յորդէգրութիւն Հօրդ Երկնաւորի. եւ հաշտարար եւ մեղսաքաւիչ իւրով պատարագաւն՝ որ ի վերայ սուրբ խաչին, բոլորապտուղ զինքն Քեզ ընծայեաց ընդ մեր, եւ վասն մերոց պարտեաց զանձն իւր փոխանակելով: Եւ դարձեալ վերստին ստացաւ զմեզ սուրբ արեամբն իւրով եւ ազատեաց ի ծառայութենէ բանսարկուին՝ պատառելով զմուրհակ դատապարտութեան յանցանաց մերոց, որ կայր մեզ հակառակ. եբարձ զայն ի միջոյ եւ բեւեռեաց զնա ընդ խաչափայտին. մերկեաց զիշխանութիւնս եւ զպետութիւնս մեքենաւոր զօրութեան նորա. յայտ յանդիման խայտառակեալ նշաւակեաց զնոսա յանձին իւրում՝ զօրութեամբ աստուածութեան իւրոյ:

դրեց իր կենսաբեր ուսին և վերադարձրեց նրան իր հայրենի բնակավայրը, որտեղից արդարացիորեն արտաքսվել էր. իր անպատժապարտ մահվամբ լուծեց անեծքի ու ցավի դատապարտությունը. և ավազակների ձեռքն ընկածին վերստին առողջացրեց՝ կապելով նրա վերքերը, վրան գինի և ձեթ լցնելով և նրան պահպանություն տալով Քո ամենընկալ ընդհանրական սուրբ Եկեղեցու պանդոկում՝ որ ժողովում է բոլոր ցրվածներին ու կեղեքվածներին և միավորում Երկնավոր Հորդ որդեգրության մեջ: Եվ սուրբ խաչի վրա՝ իր հաշտարար և մեղսաքավիչ պատարագով, իրեն ամբողջովին Քեզ ընծայեց մեր փոխարեն և իրենով փոխանակեց մեր պարտքերը: Եվ իր սուրբ արյամբ վերստին ստացավ մեզ և ազատեց բանսարկուի ծառայությունից՝ պատռելով մեր հանցանքների դատապարտություն մուրհակը, որ մեր դեմ էր. վերացրեց այն մեջտեղից և գամեց խաչափայտին. զինաթափ արեց իշխանություններին ու պետություններին, հրապարակավ խայտառակելով՝ նրանց պարտության մատնեց իր անձի միջոցով՝ իր Աստվածային զորությամբ:

Եւ իշխանական պետութեամբն իջեալ ի ստորին սանդարամետս դժոխոց՝ աղարտելով զգօրութիւն բռնութեան՝ կարծեալ իշխանին աշխարհի, որ բարձրացեալ եւ լեռնացեալ ամբարտաւանութեամբ ունէր գրաւեալ ընդ ինքեամբ զբնութիւն մարդկութեանս. որով ժամանեալ եհաս թագաւորն ի բարձանց՝ հզօրն ի պատերազմի. եւ ել ի բարձունս հպարտացելոյն եւ կապեաց զհսկայն՝ աւերելով զամուրս նորա, եւ յափշտակեաց զգանձս նորա. եւ դարձեալ եմոյծ զարքունական պատկերն ի դրախտն, ուստի եհան, զեօթնեկին շնորհսն տալով զոր կորոյսն եօթնեակ յանցանօք: Քանզի «չինեաց իմաստութիւնն զհօրն տուն»՝ զխորանն Դաւթի, զանկեալն եւ զկործանեալն վերստին նորոգեաց եւ կանգնեաց. վասն լինելոյ Նորա ծաղիկ յարմատոյն Յեսսեայ. եւ հանգեալ ի վերայ Նորա Հոգին Սուրբ՝ որ ի մեզ խորհրդածի. Հոգի իմաստութեան եւ հանճարոյ, Հոգի գիտութեան եւ աստուածապաշտութեան. եւ լցեալ եղեւ Հոգւով՝ երկիւղիւ եւ սրբութեամբ: Վասն զի ուր երկիւղ Տեառն է, անդ պատուիրանաց պահպանութիւն. եւ ուր պատուիրանաց պահպանութիւն, անդ եւ ո՛չ մի յանցանք. քանզի զյանցանս մեր էառ եւ զցաւս մեր եբարձ եւ զՔե՛զ միայն ծանոյց մեզ

եվ իշխանական տերությամբ իջնելով դժոխքի ստորին սանդարամետները՝ ոչնչացրեց աշխարհի կարծեցյալ իշխանի բռնության զորությունը, որ բարձրացած ու լեռնացած ամբարտաժանությամբ իրեն էր ենթարկել մարդկային բնությունը:

Բարձունքներից եկավ հասավ Թագավորը՝ Հզորը պատերազմում, ելավ հպարտացածի բարձունքներն ու կապեց հսկային՝ ավերելով նրա ամրոցները, հափշտակեց նրա գանձերը և արքայական պատկերը կրկին մտցրեց դրախտ՝ որտեղից հանել էր, տալով յոթ շնորհները որոնք կորցրել էր յոթ հանցանքներով: Քանզի իմաստությունը շինեց Հոր տունը՝ Դավթի խորանը, ընկածին և կործանվածին վերստին նորոգեց ու կանգնեցրեց, որովհետև Նա ծաղիկ էր Հեսսեի արմատից, և իջավ Նրա վրա Սուրբ Հոգին, Որին անվանում ենք իմաստության և հանճարի, գիտության և աստվածապաշտության Հոգի. և լցվեց Հոգով՝ երկյուղով ու սրբությամբ: Որովհետև ուր Տիրոջ երկյուղն է, այնտեղ էլ պատվիրանապահությունն է, և ուր պատվիրանապահությունն է՝ այնտեղ չկա ո՛չ մի հանցանք: Քանզի վերցրեց մեր հանցանքներն ու վերացրեց մեր ցավերը և Քե՛զ միայն ճանաչել

հաւաստեալ Աստուած՝ կենդանեաց եւ մեռելոց,
 առնելով խաղաղութիւն արեամբ խաչին Իւրոյ
 յերկինս եւ յերկրի. եւ հաճեցոյց զկամս
 քաղցրութեան սիրոյ Քոյ առ արարածս, քանզի
 բարձաւ միջնորմն, եւ լուծաւ կրճիմն, որ կայր
 խափան եւ արգել մերոյ փրկութեան. եւ տեղի
 տուեալ սրովբէիցն շրջապատեալ բոցեղէն սրոյն
 որ պահէր զճանապարհս ծառոյն կենաց, վասն
 զի ընդ մեզ եղաւ ճանապարհն եւ ճմարտու-
 թիւնն եւ կեանքն՝ Քրիստոս Յիսուս, Ով
 առաջնորդեաց մեզ ընդ երկնաչու ճանապարհն՝
 փրկաւէտ կենացն. եւ անցոյց գերիվերոյ
 իշխանութեանց եւ պետութեանց. եւ խրախոյս
 տուեալ հաւատացելոց՝ ասէ. «Քաջալերե-
 ցարո՛ւք՝ ես յաղթեցի աշխարհի եւ ետու ձեզ
 իշխանութիւն՝ կոխել զօճս եւ զկարիճս եւ
 զամենայն զօրութիւնս թշնամւոյն»։ Առ որս եւ
 ասել մեզ համարձակապէս, թէ՛ «Ո՞ր է, մա՛հ՝
 յաղթուիլն քո, ո՞ր է, դժո՛խք՝ խայթոցն քո.
 քանզի եղաք փրկեալք եւ ազատեալք արեամբ
 Միածնի Որդւոյ Քոյ Յիսուսի Քրիստոսի Տեառն
 մերոյ. ընդ որում Քեզ, Հօր եւ Հոգւոյդ Սրբոյ
 վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ այժմ
 եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

տվեց որպէս ճշմարիտ Աստված՝ ողջերի ու մեռածների, խաչի վրա Իր արյամբ խաղաղություն հաստատելով երկնքում ու երկրի վրա. և Քո քաղցր սիրո կամքը հաճելի դարձրեց արարածներին, քանզի քանդեց պատնէշը, վերացրեց միջնորմը, որ խափանում և արգելում էր մեր փրկությունը: Հեռացրեց բոցեղեն սուրը, որով սերովբեները շրջապատած էին պահում կենաց ծառի ճանապարհը, քանզի մեզ հետ եղավ ճանապարհը, ճշմարտությունը և կյանքը՝ Հիսուս Քրիստոս, Ով առաջնորդեց մեզ փրկավետ կյանքի՝ երկինք տանող ճանապարհով և անցկացրեց պետություններից և իշխանություններից էլ վեր, և խրախուսելով հավատացյալներին՝ ասաց. «Քաջալերվեցե՛ք, ես հաղթեցի աշխարհին և ձեզ իշխանություն տվեցի ոտնակոխ անելու օձերին ու կարիճներին և թշնամու ամբողջ զորությունը»: Որի համար էլ համարձակվում ենք ասել. «Ո՞ւր է, մա՛հ, քո հաղթանակը. ո՞ւր է, դժո՛խք, քո խայթոցը», քանզի փրկվեցինք և ազատվեցինք Քո Միածին Որդու և մեր Տեր Հիսուս Քրիստոսի արյամբ, Որի հետ Քեզ՝ Հորդ, և Սուրբ Հոգուդ վայել է փառք, իշխանություն և պատիվ այժմ և միշտ և հավիտյանս հավիտենից. ամեն:

Խաղաղութիւն ամենեցուն,

Աստուծո՛յ երկրպագեսցո՛ւք

Եւ արդ, Տէ՛ր Աստուած մեր՝ բարերար եւ բազմագութ, որ այսպիսի անճառ փառաց եւ անպատում բարեաց հաղորդ զազգս մարդկան արարեր. որով մեծարեցեր զմեզ ի ձեռն Միածնի Քոյ տնօրէնութեան՝ որ եկեալ կատարեաց զամենայն գրեալսն օրինաց եւ մարգարէից, եւ քաղցրուսոյց վարդապետութեամբն Իւրով՝ ժողովեաց զցրուեալ ազգս մարդկան եւ միաւորեալ՝ միացոյց զամենեսեան միաբան սիրով՝ ի մի հաւատս եւ ի մի յոյս կոչման Քում արարչական խնամոց գթութեանցդ. եւ հորդեաց ճանապարհ փրկութեան ամենայն տիեզերաց՝ պարգեւելով զառհաւատչեայ կենդանութեան Հոգւոյն Սրբոյ, նորածնելոց ժողովրդոց՝ մանկանց առագաստի, կազմելով զդեղ եւ զսպեղանիս ապաշխարութեան՝ Իւրով առատ մարդասիրութեամբն ասելով թէ՛ «Ո՛չ եկի կոչել զարդարս, այլ զմեղաւորս յապաշխարութիւն».

եւ դարձեալ թէ՛ «Եկա՛յք առ Իս, ամենա՛յն աշխատեալք՝ եւ որք ունիք բեռինս ծանունս մեղաց եւ Ես հանգուցից զձեզ». եւ յորդորական

Ամենքին խաղաղություն,

Աստծո՛ւն երկրպագենք

Եվ արդ, Տե՛ր Աստված մեր՝ բարերար և բազմագուլթ, որ այսպիսի անճառ փառքի ու անպատում բարիքների հաղորդ դարձրիր մարդկային ազգին, որով մեծարեցիր մեզ Քո Միածնի տնօրինության միջոցով, որ գալով լրումին հասցրեց օրենքում ու մարգարեություններում բոլոր գրվածները, Իր քաղցր վարդապետությանը ժողովեց մարդկանց ցրված ազգերը և միավորելով՝ միացրեց բոլորին միաբան սիրով մի հավատի և մի հույսի մեջ՝ ի կոչումն արարչական խնամքի զթուլթյան Քո, և բացեց ողջ տիեզերքի փրկության ճանապարհը՝ պարգևելով Սուրբ Հոգու կենդանության առհավատչյան նորածին ժողովրդին՝ առաքաստի մանուկներին, պատրաստելով ապաշխարության դեղն ու սպեղանին, Իր առատ մարդասիրությանը ասելով, թե. «Ձեկա կանչելու արդարներին, այլ մեղավորներին՝ ապաշխարության», և դարձյալ, թե. «Եկե՛ք Ինձ մոտ, բոլո՛ւր հոգնածներդ ու մեղքերով ծանրաբեռնվածներդ և ես կհանգստացնեմ ձեզ»։ և

աստուածախօս ձայնիւն յորդորեալ քաջալերեաց
զամենեսեան ի հնազանդութիւն աստուածահաճոյ
լծոյն ծառայութեան՝ ասելով. «Առէ՛ք զլուծ իմ
ի ձեզ եւ ուսարո՛ւք յինէն, զի հեզ եմ եւ խոնարհ
սրտիւ. եւ գտջիք հանգիստ անձանց ձերոց, զի
լուծ իմ քաղցր է, եւ բեռն իմ թեթեւ»:

Եւ արդ, մեք՝ ծառայք Քո եւ ժողովուրդք եւ
խաշն արօտի Քոյ՝ գինք արեան Միածնի Որդւոյ
Քոյ, ժողովեալքս ի գաւիթ սուրբ Եկեղեցւոյ,
խոնարհեալ աղաչեմք զբազմագութ եւ զառատ
մարդասիրութիւնդ Քո եւ հայցեմք ի քաղ-
ցրութենէդ Քումմէ՝ զքաւութիւն եւ զթողութիւն
մեղաց մերոց:

Խոնարհեցո, Տէ՛ր, զունկն Քո եւ լո՛ւր
աղաչանաց ծառայից Քոց, եւ զթութեամբ եւ
ողորմութեամբ Քո թո՛ղ մեզ զյանցանս մեր՝
զկամայ եւ զակամայ, եւ արա զմեզ որդիս լու-
սոյ եւ որդիս տունջեան զորս գրեցեր ի գիր
որդէգրութեան ժառանգութեան սրբոցն ի լոյս.
եւ չարին պատրանօք որսացեալ եղաք կամօք
մերովք՝ ի մեղսասէր եւ ի կամակոր նորա կամսն,
որոշելով ի հայրախնամ սիրոյ արարչական գթոյ
Քոյ՝ տարագիր առնելով զանձինս մեր յոր-

մխիթարող աստվածախոս ձայնով հորդորելով՝ քաջալերեց ամենքին հնազանդվելու աստվածահաճո ծառայության լծին՝ ասելով. «Իմ լուծը ձեզ վրա վերցրե՛ք և սովորեցե՛ք Ինձանից, որ հեզ եմ և սրտով խոնարհ. և ձեզ համար հանգիստ պիտի գտնեք, որովհետև Իմ լուծը քաղցր է և Իմ բեռը՝ թեթև»:

Եվ արդ, մենք՝ Քո ծառաներն ու ժողովուրդը, Քո հոտի գառները՝ Քո Միածին Որդու արյան գինը, ժողովվելով սուրբ Եկեղեցու գավթում, խոնարհվելով՝ հայցում ենք բազմագույն ու առատ մարդասիրությունդ և խնդրում Քո քաղցրությունից մեր մեղքերին քավություն ու թողություն:

Խոնարհեցրու, Տե՛ր, Քո ականջը և լսի՛ր ծառաներիդ աղաչանքները, Քո գթությամբ և ողորմությամբ ների՛ր մեր կամա և ակամա գործած հանցանքները, դարձրու մեզ լույսի ու ցերեկվա որդիներ, որոնց գրեցիր Քո որդեգրության ժառանգության գրքում՝ սրբերի հետ լույսերի մեջ: Սակայն մենք խաբվելով չարից, մեր իսկ կամքով ընկանք նրա մեղսասեր ու կամակոր կամքի թակարդը՝ հեռանալով Քո հայրախնամ սիրո արարչական գթությունից և

դէգրութենէ ժառանգութեան Հօրդ Երկնաւորի.
եւ ո՛չ պահեցաք զգուշութեամբ զստացուածս եւ
զգանձս հայրենատուր մեծութեան Քոյ, զոր
սուրբ աւագանաւն ստացաք՝ զմաքրութիւն, եւ
զանմեղութիւն, եւ զարդարութիւն հոգեւոր
մեծաշահ փարթամութեանն, այլ՝ անառակ
վարուք մերովք ծախեցաք զհոգեւոր մեծութիւնն,
մինչեւ ժամանեալ եհաս մեզ յետին աղ-
քատութիւն եւ սովամահ չքաւորութիւն.
նուաղեցան անձինք մեր, եւ յոյս ակնկալութեան
մերոյ չիք այլ ոք, բաց ի Քէն, Տէ՛ր, զի Դո՛ւ ես
Աստուած մեր, եւ զանուն Քո անուանեմք
զօրհանապազ: Հա՛յր երկնաւոր, գթա՛ ի դար-
ձումն ծառայից Քոց եւ ընկա՛լ զզղջումն խոս-
տովանութեան մերոյ, որպէս զանառակ որդւոյն
ընկալար զդարձումն, եւ վերստին զարդարեցեր
զնա արփիազարդ եւ լուսեղէն զգեստիւն՝
առաջին պատմութեանին ծածկութիւ, զոր ինքեան
կամակոր եւ անառակ վարուքն մերկացաւ: Վասն
որոյ եւ մեք նորին յօժարութեամբ՝ զղջացեալ
սրտիւ եւ բեկեալ անձամբք, դառնամք առ Քո
գթութիւնդ՝ ասելով. «Հա՛յր, մեղաք յերկինս եւ
առաջի Քո. ոչ եւս եմք արժանի կոչիլ որդի սուրբ

տարագրվելով Երկնային Հորդ ժառանգության
որդեգրությունից: Եվ զգուշությամբ չպահեցինք
Քո հայրենատուր մեծության ու հոգևոր մեծաշահ
փարթամության գանձերը՝ մաքրությունը,
անմեղությունը, արդարությունը, որ սուրբ
Ավագանով ստացանք: Այլ մեր անառակ վարքով
վատնեցինք հոգևոր հարստությունը, մինչև մեզ
վրա եկավ հասավ հետին աղքատությունն ու
սովամահ անող չքավորությունը. տկարացան մեր
անձերը, և չունենք ակնկալության հույս, բացի
Քեզանից, Տե՛ր, քանզի Դո՛ւ ես մեր Աստվածը,
և Քո անունն ենք կանչում անդադար: Հա՛յր
Երկնավոր, գթությամբ ընդունիր Քո ծառաների
դարձն ու զղջման խոստովանությունը, ինչպես
ընդունեցիր անառակ որդու դարձը և վերստին
զարդարեցիր նրան արփիազարդ ու լուսեղեն
զգեստով՝ առաջին պատմուճանով, որից մեր-
կացել էր իր կամակոր և անառակ վարքով: Որի
համար էլ մենք նույն հոժարությամբ, զղջացող
սրտով ու փշրված հոգով դառնում ենք դեպի
Քո գթությունը՝ ասելով. «Հայ՛ր, մեղանչեցինք
երկնքի դեմ և Քո առաջ, Քո սուրբ անվան
որդիները կոչվելու այլևս արժանի չենք, դարձրու

անուանդ Քոյ. արա՛ զմեզ իբրեւ զմի ի վարձկանց
Քոց. հայեա՛ց, Տէ՛ր, ողորմութեամբ եւ քաղ-
ցրութեամբ կամօք Քովք, եւ հայրական զթով
եւ սիրով բարերարութեան Քո ե՛լ ընդ առաջ մեր
եւ զգեցո՛ մեզ զառաջին պատմութեան լու-
սափայլ վերարկուն, զոր զգեստաւորեալ զար-
դարեցաք աւագանին պայծառութեամբն:

Մերկեա՛ ի մէնջ, Տէ՛ր, զհնացեալ պատմութեան
չարին ծածկութից՝ զոր ծովութեամբ եւ անառակ
վարուք մերովք զգեցաք եւ օտարացաք ի
հայրական խնամոց Քոց: Տո՛ւր մեզ, Տէ՛ր Աստու-
ած մեր, զՔո զուրախական եւ զմարդասիրական
համբոյրդ՝ տալով զկնիք սրբութեան ի յողիս մեր,
եւ զմատանին արդարութեան տպաւորեա՛ յաջոյ
ձեռին մերում՝ միշտ ունելով զնշան եւ զգործմն
ուխտին սրբութեան՝ զոր ուխտեցաք միջնոր-
դութեամբ արեան Որդւոյ Քո սիրելւոյ: Արբո՛
մեզ զբաժակն ուրախարար՝ զոր խառնեցեր ի
խառնարան սրբութեան աստուածընկալ սեղանոյ
քառաթեւ խաչին, յորում զեներ զզենումն
ճշմարիտ պատարագին՝ եզինն պարարակի. եւ
հրաւիրեցեր ի պատրաստեալ ճաշ հարսանեաց
Միածնի Որդւոյ Քոյ սիրելւոյ՝ զպակասամիտսն
ի հանճարոյ աստուածային երկիւղին եւ պատուի-
րանին զգուշութեան. եւ անզգամացն պատուի-
րեցեր թողուլ զանզգամութեան ճանապարհն:

մեզ Քո վարձկաններից մեկը, Քո ողորմությամբ ու քաղցրությամբ նայի՛ր, Տե՛ր, Քո հայրական գլծով, բարեբարությանդ սիրով ելի՛ր մեզ ընդառաջ և հազցրու մեզ լուսափայլ վերարկուն՝ առաջին պատմուճանը, որը հագնելով՝ զարդարվեցինք ավագանի պայծառությամբ: Մերկացրո՛ւ մեզ, Տե՛ր, հին պատմուճանից՝ չարի ծածկույթից, որ ծուլությամբ և մեր անառակ վարքով հագանք ու օտարացանք Քո հայրական խնամքից: Տո՛ւր մեզ, Տե՛ր Աստված մեր, Քո ուրախարար և մարդասիրական համբույրը՝ սրբության կնիք տալով մեր հոգիներին, և արդարության մատանին դիր մեր աջ ձեռքին, որպեսզի միշտ ունենանք սուրբ ուխտի նշանն ու դրոշմը, որ ուխտեցինք Քո սիրելի Որդու արյան միջնորդությամբ: Խմեցրո՛ւ մեզ ուրախարար բաժակը, որ խառնեցիր քառաթև խաչի՝ աստվածընկալ սեղանի սուրբ խառնարանում, որտեղ զոհեցիր պատարագի ճշմարիտ զոհը՝ պարարտ եզը, և հրավիրեցիր Քո սիրելի Միածին Որդու հարսանյաց ճաշին նրանց՝ ովքեր չգիտեին Աստծո երկյուղը և պատվիրանի պահպանությունը. իսկ անզգամներին պատվիրեցիր թողնել անզգամության ճանապարհը:

Եւ արդ, տո՛ւր մեզ զհացն անմահութեան
Մարմնոյ Միածնի Քոյ, որով կեցցուք, եւ արբո՛
ղմեզ գինեալ անուշութեան սուրբ բաժակին, զի
արբեալ՝ միշտ ուրախասցուք յանսպառ ուրա-
խութիւնսդ. եւ վայելեացուք զանկապուտ
ճոխութիւնսդ՝ յերջանիկ օթեւանսդ Հօրդ
Երկնաւորի, զոր պատրաստեցեր ի սկզբանէ
աշխարհի սրբոց Քոց: Եւ ընդ նոսին գոհանալով՝
փառաւորեացուք զՔեզ ընդ Որդւոյ եւ ընդ Սրբոյ
Հոգւոյդ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յա-
ւիտենից. ամէն»:

Եվ այժմ, տո՛ւր մեզ, Տե՛ր, անմահության
հացը՝ Քո Միաձնի Մարմինը, որով պիտի
փրկվենք, և խմեցրու մեզ սուրբ բաժակի
անուշահոտ գինին, որ խմելով՝ միշտ ուրա-
խանանք անսպառ ուրախությունների մեջ և
վայելենք անկողողպտելի ճոխությունները
Երկանավոր Հորդ երջանիկ օթևաններում՝ որ
պատրաստեցիր աշխարհի սկզբից Քո սրբերի
համար, և նրանց հետ գոհանալով՝ փառավորենք
Քեզ՝ Որդու և Սուրբ Հոգուդ հետ այժմ և միշտ
և հավիտյանս հավիտենից. ամեն»:

Աշխարհաբարի վերածեց՝ Նանա Գրիգորյանը

Սաղմոս ճԺԵ

թիւ ասա

ԿՅ. Բացէք ինձ զղբունս արդարութեան՝ զի մտից ընդ այն, եւ խոստովան եղէց Տեառն:

ՓԽ. Խոստովա՛ն եղերուք Տեառն՝ զի բարի է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն Նորա:

Ասասցէ տունն Իսրայելի՝ զի բարի է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն Նորա:

Ասասցէ տունն Ահարոնի՝ զի բարի է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն Նորա:

Ասասցեն երկիւղածք Տեառն՝ զի բարի է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն Նորա:

Ի նեղութեան իմում ես առ Տէր կարգացի, եւ լուաւ ինձ յանդորր:

Տէր է իմ օգնական, եւ ես ոչ երկեայց զի՞ արասցէ ինձ մարդ:

Տէր է իմ օգնական եւ ես տեսից ի թշնամիս իմ:

Բարի է յուսալ ի Տէր քան յուսալ ի մարդիկ:

Բարի է յուսալ ի Տէր քան յուսալ յիշխանս:

Ամենայն ազինք շրջեցան զինեւ, եւ անուամբ Տեառն յաղթեցի նոցա:

Շրջելով շրջեցան զինեւ, պաշարեցին զիս ի միասին, եւ անուամբ Տեառն վանեցի զնոսա:

Սաղմոս 117

սսսս

ԿՅ. Բացեք արդարության դռներն իմ առաջ,
որ մտնեմ ներս ու Տիրոջը գոհություն մատուցեմ:

Փխ. Գոհությո՛ւն մատուցեցեք Տիրոջը, քանզի
բարի է Նա, քանզի հավերժ է ողորմությունը Նրա:

Տունն Իսրայելի թող ասի, որ բարի է Նա, որ
հավերժ է ողորմությունը Նրա:

Տունն Ահարոնի թող ասի, որ բարի է Նա, որ
հավերժ է ողորմությունը Նրա:

Տիրոջից երկյուղ կրողները թող ասեն, որ
բարի է Նա, որ հավերժ է ողորմությունը Նրա:

Նեղության ժամանակ ես Տիրոջը կանչեցի,
Նա լսեց ինձ և հանդարտության առաջնորդեց:

Տերն օգնականն է իմ, և ես չեմ երկնչի. մարդն
ինձ ի՞նչ կարող է անել:

Տերն օգնականն է իմ, և ես կտեսնեմ
վախճանն իմ թշնամիների:

Լավ է հուսալ Տիրոջը, քան հույսը դնել
մարդկանց վրա:

Լավ է հուսալ Տիրոջը, քան հույսը դնել
իշխանների վրա:

Բոլոր ազգերը շրջապատեցին ինձ, բայց Տիրոջ
անվամբ հաղթեցի նրանց:

Շուրջբոլորս բռնեցին, միահամուռ պաշարե-
ցին ինձ, բայց Տիրոջ անվամբ վանեցի նրանց:

Շուրջ եղեն զինեւ որպէս մեղուք, վառեցան,
բորբոքեցան որպէս փուշք ի հուր, եւ անուամբ
Տեառն մերժեցի զնոսա:

Ի մերժելն դրդուեցայ եւ եղէ մերձ ի գլորել,
եւ Տէր ընկալաւ զիս:

Զօրութիւն իմ եւ օգնութիւն իմ Տէր, եւ եղեւ
ինձ ի փրկութիւն:

Զայն ցնծութեան եւ փրկութեան ի յարկս
արդարոց:

Աջ Տեառն արար զօրութիւն, աջ Տեառն
բարձր արար զիս, եւ աջ Տեառն արար զօրու-
թիւն:

Ոչ մեռայց, այլ կեցից եւ պատմեցից զգործս
Տեառն:

Խրատելով խրատեաց զիս Տէր, եւ ի մահ ոչ
մատնեաց:

Բացէք ինձ զգրունս արդարութեան՝ զի մտից
ընդ այն, եւ խոստովան եղէց Տեառն:

Մեղուներին պես շուրջս լցվեցին, վառվեցին,
բորբոքվեցին ինչպես հրաճարակ փուշ, բայց
Տիրոջ անվամբ վանեցի նրանց:

Երբ ինձ հրեցին, ես սասանվեցի և մոտ էի
գլորվելու, բայց Տերը բռնեց ինձ:

Իմ գորությունն ու օգնությունն է Տերը, Նա
իմ փրկությունը եղավ:

Յնծության և փրկության ձայն կա արդար-
ների տներում:

Տիրոջ աջը գորություն գործեց, Տիրոջ աջը
բարձրացրեց ինձ, և Տիրոջ աջը գորություն
գործեց:

Չպիտի մեռնեմ, այլ պիտի ապրեմ և Տիրոջ
գործերը պիտի պատմեմ:

Տերն ինձ խրատելով պատժեց, բայց չմատնեց
մահվան:

Բացե՛ք արդարության դռներն իմ առաջ, որ
մտնեմ ներս ու Տիրոջը գոհություն մատուցեմ:

Եւ մտեալ յեկեղեցիս սկսանիցիս

Շարական ԴԿ

Allegro

Ա. Զո- դոր մու- թեան քո զդու-ղըն բաց մեզ Տըր եվ ար-ժա-նի

ա- ռա ըզ մեզ լու- սե- դեն յար կաց քոց ընդ սուր-բոց քոց:

Բ. Ի պատ-րաս-տեալ քո յո- թե- ա- նըս սըր-բոց քոց ըն- կալ

եւ ըզ մեզ փըր- կիչ յոր-դեզ- րու- թիւն Ի դըպ- րու- թեան կե- մաց:

Գ. Ի նըս-տիլ քո յա- տե- նի դա- տա- տոր ա- հեղ խնա- յեա

յա- ռա- ռա ծըս քո բա- ռե- խօ- սու- թեամբ եւ ա- դօ- թիւք

Ritenuo

Սուրբ ծըզ- նա- տա- ռա- ց:

Շարական ԴԿ

Զողորմութեան Քո զգուռն բաց մեզ, Տէ՛ր,
եւ արժանի արա զմեզ լուսեղէն յարկաց Քոց ընդ
սուրբս Քո:

Ի պատրաստեալ Քո յօթեւանս սրբոց Քոց
ընկա՛լ եւ զմեզ, Փրկի՛չ, յորդէգրութիւն ի
դպրութեան կենաց:

Ի նստիլ Քո յատենի, Դատաւո՛ր ահեղ,
խնայեա՛ յարարածս Քո, բարեխօսութեամբ եւ
աղօթիւք սուրբ ճգնաւորացն:

† † †

Եւ մտնելով եկեղեցի սկսում են

Շարական ԴԿ

Տէ՛ր, բաց մեզ Քո ողորմության դուռը և
արժանի արա մեզ Քո լուսեղեն հարկերին Քո
սուրբերի հետ:

Քո սուրբերի համար օթեւաններ պատրաս-
տելիս մեզ ևս ընդունիր, Փրկի՛չ, որդեգրվելու
կյանքի Գրքում:

Ահե՛ղ Դատաւոր, երբ նստես Քո ատյանում,
խնայի՛ր Քո արարածներին՝ սուրբ ճգնավորների
բարեխոսությամբ և աղոթքով:

Սաղմոս ԴԹ

Աղաղակեցէ՛ք առ Տէր, ամենայն երկիր,
ծառայեցէ՛ք Տեառն ուրախութեամբ:

Մտէ՛ք առաջի Նորա ցնծութեամբ, ծաներո՛ւք,
զի նա՛ է Տէր Աստուած մեր:

Նա՛ արար զմեզ, եւ ոչ մեք էաք, մեք
ժողովուրդք եւ խաչն արօտի Նորա:

Մտէ՛ք ընդ դրունս Նորա խոստովանու-
թեամբ, եւ օրհնութեամբ ի յարկս Նորա:

Խոստովա՛ն եղերուք Տեառն եւ օրհնեցէ՛ք
զանուն Նորա:

Քաղցր է Տէր, յաւիտեան է ողորմութիւն
Նորա. յազգէ մինչեւ յազգ է ճշմարտութիւն
Նորա:

ՔԱՐՈԶ

Սուրբ եկեղեցեալս աղաչեսցուք զՏէր, զի
սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց, եւ կեցուսցէ
չնորհիւ ողորմութեան Իւրոյ:

Ամենակալ Տէ՛ր Աստուած մեր՝ կեցո՛ եւ
ողորմեա՛:

Սաղմոս 99

Աղաղակեցե՛ք Տիրոջ առջև, երկրի բոլոր
բնակիչներ, ծառայեցե՛ք Տիրոջն ուրախությամբ:

Նրա առջև ելե՛ք ցնծությամբ, իմացե՛ք, որ
Նա՛ է Տեր Աստվածը մեր:

Նա՛ ստեղծեց մեզ, և ոչ թե մենք եղանք:

Նրա ժողովուրդն ենք մենք ու ոչխարները
Նրա արոտի:

Մտե՛ք Նրա դռներով խոստովանությամբ և
մտե՛ք Նրա սրահները՝ օրհնությամբ:

Գոհություն՝ն մատուցեցեք Տիրոջն ու
օրհնեցե՛ք անունը Նրա:

Քաղցր է Տերը, Նրա ողորմությունը հավերժ
է, Նրա ճշմարտությունը՝ սերնդից սերունդ:

ՔԱՐՈԶ

Սուրբ եկեղեցով աղաչենք Տիրոջը, որ փրկի
մեզ մեղքերից, և իր ողորմության շնորհով
ապրեցնի:

Ամենակալ Տե՛ր Աստված մեր՝ ապրեցրո՛ւ և
ողորմի՛ր:

ԱՂՕԹՔ

*Ի մէջ տաճարիս, եւ առաջի աստուածընկալ
եւ պայծառացեալ սուրբ նշանացս եւ սուրբ
սեղանոյս՝ խոնարհեալ երկիւղիւ երկիր պա-
գանեմք. զսուրբ եւ զհրաշալի եւ զյաղթող
զգալուստդ Քո փառաւորեմք. եւ Քեզ մատու-
ցանեմք զօրհնութիւն եւ զփառս ընդ Հօր եւ ընդ
Սրբոյ Հոգւոյդ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:*

ԱՂՈԹՔ

Այս տաճարում, աստվածը նկալ և պայծառա-
ցած սուրբ նշանների և սուրբ սեղանի առջև՝
երկյուղով խոնարհվելով երկրպագում ենք.
սուրբ, հրաշալի և հաղթող Քո գալուստը՝
օրհնում և փառավորում. և Քեզ ընծայում ենք
օրհնություն և փառք Հոր և Սուրբ Հոգուդ հետ
այժմ և միշտ և հավիտյանս հավիտենից. ամեն:

Եւ ապա ընթեռնուցու եպիսկոպոսն կամ աւագ երէցն
զաղօթս օրհնութեան ի վրայ ապաշխարողաց

Աղօթք եւ օրհնութիւն

Սրբոյն Յոհաննոս Ոսկեբերանին. զոր
ասացեալ է վասն քահանայից եւ ժողովրդեան

Օրհնեալ է Ամենասուրբ Երրորդութիւնն ի
բարձունս՝ Հայր եւ Որդի եւ Հոգին Սուրբ. մեծ
գոհութիւն երից Անձնաւորութեանց եւ միոյ
Աստուածութեանն՝ անեղանելւոյ, անփոփո-
խելւոյ, անսահմանելւոյ, ամենակարողի,
ամենատեսողի՝ ամենապարգեւողի, ամենա-
կեցուցանողի, անմահի, անբաւի, անճառի՝ պատիւ
եւ երկրպագութիւն եւ մշտնջենաւոր փա-
ռաբանութիւն յերկնաւորաց եւ յերկրաւորաց. ի
հրեղինաց եւ ի հողեղինաց, ի սերովբէից եւ ի
քերովբէից, ի հրեշտակաց եւ ի հրեշտակապետաց,
էակ Երրորդութեանն եւ Մի Աստուածութեանն,
որ էն յէութեան յիսկութեան համագոյական
Աստուածութեանն հարթ եւ հաւասար ի
խորութիւն, ի բարձրութիւն, ի լայնութիւն եւ
յերկայնութիւն: Որ Իւրով կանխագէտ զօ-
րութեամբն արար զերկինս եւ զերկիր եւ
զբիւրաւոր զօրս հրեշտակաց. ձգեաց զերկինս
առանց հիման, խորանարդ գմբէթածեւ
հաստատութեամբն եւ արկ ի վերայ նորա
զբազմութիւն ջուրցն. գնան հրեղէնքն ընդ
ջուրսն, եւ ո՛չ շիջանին. զի Նմա ամենայն ինչ

*Եվ ապա եպիսկոպոսը կամ ավագ երեցը
ապաշխարողների վրա ընթերցում է օրհնության աղոթք*

**Սուրբ Հովհան Ոսկեբերանի
աղոթքն ու օրհնությունն՝ ասված
քահանաների և ժողովրդի համար**

*Օրհնյալ է Ամենասուրբ Երրորդությունը
բարձունքներում՝ Հայրը, Որդին և Սուրբ Հոգին.
մեծ գոհություն երեք Անձերին և Մի Աստվա-
ծությանը՝ անեղին, անփոփոխելիին, ան-
սահմանելիին, ամենակարողին, ամենատեսին,
ամենապարգեհին, ամենքին ապրեցնողին, ան-
մահին, անբավին, անճառին՝ պատիվ, երկր-
պագություն և մշտնջենավոր փառաբանություն
երկնավորներից և երկրավորներից, հրե-
ղեններից և հողեղեններից, սերովբեններից և
քերովբեններից, հրեշտակներից և հրեշտա-
կապետներից է Երրորդությանը և Մի Աստվա-
ծությանը, որ ճմարիտ էությամբ համագոյակից
ու հավասար են միմյանց խորությամբ, բարձ-
րությամբ, լայնությամբ ու երկարությամբ: Որ
իր կանխագետ զորությամբ ստեղծեց երկինքն
ու երկիրը և հրեշտակների բյուրավոր զորքերը.
տարածեց երկինքն առանց հիմքի՝ խորանանման
գմբեթաձև հաստատությամբ և ծածկեց այն ա-
ռատ ջրերով. հրեղենները գնում են ջրերի մի-
ջով և չեն հանգչում, քանզի Նրա համար*

կարելի է. սահմանեաց զծով աւագով. բոլսոյց
յերկրէ զծառս եւ զծաղիկս հանդերձ ամենայն
սերմանօք. զարդարեաց զերկինս աստեղօք,
ճառագայթեաց ի նմա զարեգակն եւ զլուսին.
պսակեաց չորիւք եղանակօք զբոլոր շրջանակս
տարւոյն, եդ զնոսա ի հակառակ անհաշտելի եւ
ի սէր անքակտելի. արար եւ ազգի ազգի զեռունս
ի ծովու, բազում գազանս եւ անասունս եւ
սողունս եւ թռչունս թեւաւորս ի վերայ երկրի:

Ապա, յետ ամենեցուն արար զմարդն՝ ձեռօք
իւրովք, ըստ պատկերի Իւրում, եւ փչեաց ի նա
շունչ կենդանի, եւ եղեւ մարդն ի հոգի կենդանի.
եւ զամենայն ինչ հնազանդ արար ի ներքոյ ոտից
նորա, եւ կացոյց միջասահման՝ կենաց եւ մահու.
եւ ետ նմա պատուէր՝ չճաշակել ի պտոյոյ ծառոյն
գիտութեան. եւ ի պահիլ պատուիրանին՝
խոստացաւ նմա զվերնայարկ Վերինն Երու-
սաղեմի:

Իսկ բանսարկուն գործի իւրոյ չարութեան
գտեալ զօճն, եւ նովաւ խօսեցաւ ընդ կնոջն՝ ի
պատճառ աստուածանալոյ, եւ պատրեաց զնա եւ
ետ ուտել ի ծառոյն գիտութեան՝ եւ եթող
ամօթալից եւ մերկ ի լուսեղէն փառացն:

Իսկ Բարերարին քաղցրաձայնեալ ասէ.
«Ո՞ւր ես, Ագա՛մ». եւ գալստեամբն Նորա ի
դրախտն, նկարեցաւ գալուստն Միածին Բա-

ամեն ինչ հնարավոր է:

Ծովը շրջապատեց ավազով, հողից ծառեր ու ծաղիկներ բուսցրեց իրենց սերմերով. երկինքը զարդարեց աստղերով, ճառագայթեցրեց նրանից արեգակն ու լուսինը. պսակեց տարին չորս եղանակով դրանք սահմանեց անհաշտելի հակառակույթյամբ և անքակտելի սիրով. ստեղծեց ծովային զանազան զեռուկներ, բազում գազաններ, կենդանիներ, սողուններ, թևավոր թռչուններ երկրի վրա:

Ապա, այդ ամենից հետո ստեղծեց մարդուն՝ իր ձեռքով ըստ իր պատկերի և, կենդանի շունչ փչեց նրա մեջ և մարդը եղավ կենդանի հոգի: Ամեն ինչ հնազանդեցրեց նրա ոտքերի տակ և նրան դրեց կյանքի ու մահվան միջասահմանում՝ պատվիրելով չճաշակել՝ գիտության ծառի պտղից: Եվ պատվիրանը պահելու դեպքում խոստացավ նրան բնակեցնել Վերին Երուսաղեմի վերնահարկում:

Իսկ բանասարկուն իր չար գործի համար իբրև գործիք գտավ օձին և նրա միջոցով խոսեց կնոջ հետ՝ խաբելով, թե. «Աստվածներ կլինեք», և ուտել տվեց նրան գիտության ծառից՝ թողնելով ամոթալից և մերկացնելով լուսեղեն փառքից:

Իսկ Բարերարը քաղցր ձայնով ասում է. «Ո՞ւր ես, Ադա՛մ». և իր դրախտ գալով՝ պատկերեց Միածին Որդու աշխարհ գալը, իր

նին իւրոյ յաշխարհս, եւ ձայն ոտից նորա՝
դրոշմեաց զՅովհաննէս Մկրտիչն. իսկ Ադամայ
անզղջութեամբ դիմեալ ի մահ, զանպարտականն
Աստուած, պատճառ իւրոյ կորստեանն համա-
րեալ՝ ասէր թէ. «Կինս, զոր ետուր ցիս, սա՛
յանցոյց զիս». իսկ Դատաւորն արդարութեան
անէծ զնոսա՝ եւ զվնասակարս նոցա. եւ եհան
զնոսա արտաքոյ դրախտին. սակայն ո՛չ ժուժ-
կալեալ ողորմութեամբն՝ ընկալաւ զպատարագն
Աբելի. անմահացոյց ի զաւակէ նոցա զԵնովք,
պահեաց զՆոյ ի տապանին՝ բազմահոյլ կեն-
դանեօք. եւ զամբարշտեալն Կայէն իւրովք
ծննդովքն՝ սահանաբաց անձրեւօք ջնջեաց:
Օրհնելով զտասներորդն՝ զԱբրահամ, խոստանա-
լով նմա երդմամբ, թէ. «Բազմացուցից զզաւակն
քո՝ որպէս զաստեղս երկնից». բազում նշանօք
եւ արուեստիւք խօսեցաւ առ հարսն մեր որք
արարին ազգի ազգի նշանս. եւ առաքեաց
զհրեշտակս վերակացուս: Իսկ իբրեւ եկն լրումն
ժամանակի, խօսեցաւ ընդ մեզ Որդւովն՝ որ եկն
եւ մարմնացաւ ի սրբոյ Կուսէն, եւ եմուտ ընդ
օրինօք, զի զորս ընդ օրինօքն իցեն՝ ազատեսցէ.
կատարեաց զօրէնս, ելից զտառս մարգարէիցն.
արար նշանս եւ արուեստս. լուսաւորեաց զկոյրս.
առողջացոյց զանդամալոյծս, հալածեաց զդեւս:

Ապա, ի կատարումն նշանացն՝ շնորհեաց

ոտքերի ձայնը նախանշեց Հովհաննես Մկրտչին: Բայց Ադամը անզղջությամբ գնաց դեպի մահ և անմեղ Աստծուն համարելով իր կորստյան պատճառը՝ ասաց. «Այդ կինը, որ տվեցիր (ինձ), նա՛ ինձ դրդեց հանցանքի»: Իսկ արդարության Դատավորը անիծեց՝ նրանց և նրանց վնասողներին հանեց դրախտից դուրս. սակայն ողորմությունից չզրկելով՝ ընդունեց Աբելի պատարագը, անմահացրեց նրանց զավակներից Ենովքին, Նոյին՝ բազմաթիվ կենդանիների հետ, պահեց տապանում, իսկ ամբարիշտ Կայենին իր ծնունդների հետ՝ վերացրեց ջրհեղեղով: Օրհնելով տասներորդին՝ Աբրահամին, երդումով խոստացավ նրան, թե. «Պիտի բազմացնեմ քո զավակներին՝ երկնքի աստղերի պես». բազում նշաններով և կերպերով խոսեց մեր հայրերի հետ, որոնք պես-պես հրաշքներ գործեցին. և առաքեց պահապան հրեշտակներին: Իսկ երբ ժամանակը հասավ, խոսեց մեզ հետ Որդու միջոցով՝ որ եկավ և մարմնացավ Սուրբ Կույսից, մտավ օրենքի տակ, որպեսզի օրենքի տակ եղողներին ազատի. կատարեց օրենքները, լրացրեց մարգարեների գրվածքները, գործեց հրաշքներ, լուսավորեց կույրերին, բժշկեց անդամալույծներին, հալածեց դևերին:

Ապա, ի լրումն նշանների, հարուլթյուն

զյարուլթիւն Ղազարու՝ չորեքօրեայ կոչմամբ ի թաղմանէ. նստաւ ի վերայ յաւանակի իշոյ, որ է խորհուրդ կոչման հրէից եւ հեթանոսաց, վասն որոյ եւ մանկտին երգէին. «Ուսա՛նա, օրհնութիւն Որդւոյ Դաւթի»:

Իսկ ի սերկեան աւուրս գայ կամաւորութեամբ ի չարչարանս՝ յանձն առնու մատնիլ յանօրէն աշակերտէն: Յերեկոյ հասեալ ժամու աւուրն, երկոտասանիցն զխոնարհութիւն ուսուցանելով, զՅուդային յառաջ լուանայր զոտս. որ աշխատեցաւ մինչեւ ցգաւիթ քահանայապետին, որ եւ ի միտս իւր ասէր. «Թէ բիւր անգամ մեծարես զիս, ո՛չ եմ մոռանալոց զերեսուն արծաթիսն»:

Արդ՝ ի յայսմ ահաւոր եւ սքանչելագործ տօնիս՝ եղեւ ուրախութիւն հրեշտակաց եւ մարդկան:

Այսօր՝ բարձաւ ցանկ անիծիցն Ադամայ:

Այսօր՝ ազատեցաք ի ծառայութենէ սատանայի:

Այսօր՝ Արարիչն արարածոց ի յերկրի երեւեցաւ:

Այսօր՝ Աստուածն սերօքէից՝ ծառայի զգեհնու զկերպարանս:

Այսօր՝ Անտեսն քերօքէից՝ խոնարհի եւ լուանայ զոտս աշակերտացն:

չնորհեց չորսօրյա թաղյալ Ղազարոսին. նստեց էշի քուռակի վրա, որը հրեաներին և հեթանոսներին կանչելու խորհուրդն ունի, որի համար էլ մանուկները երգում էին. «Օվսա՛ննա, օրհնություն Դավթի Որդուն»:

Իսկ այսօր գալիս է կամավոր չարչարվելու՝ հանձն առնելով մատնվել անօրեն աշակերտի կողմից: Երեկոյան ժամին խոնարհություն սովորեցնելով տասներկու աշակերտներին, նախ լվաց Հուդայի ոտքերը, որը գնաց մինչև քահանայապետի գավիթը և իր մտքում ասում էր՝ Հազար անգամ էլ մեծարես ինձ, միևնույնն է՝ չե՛մ մոռանալու երեսուն արծաթը:

Արդ, այս ահավոր և սքանչելի տոնին ուրախություն եղավ հրեշտակներին և մարդկանց:

Այսօր վերացվեց Ադամի անեծքը:

Այսօր ազատվեցինք սատանայի ծառայությունից:

Այսօր արարածների Արարիչը երևաց երկրի վրա:

Այսօր սերովբեների Աստվածը ծառայի կերպարանք հագավ:

Այսօր քերովբեների համար Անտեսանելին խոնարհվում և լվանում է աշակերտներին ոտքերը:

Այսօր՝ Արկօղն գլոյս որպէս զօթոց՝ զգենու
զղենջակ:

Այսօր՝ Աթոռակիցն Հօր՝ ընդ հողեղէնս
բազմի:

Այսօր՝ Փառակիցն Սուրբ Հոգւոյն՝ յանձն
առնու մատնիլ ի դատաստան մահու:

Այսօր՝ կենագործօղն ամենեցուն՝ ընդ
մահուամբ սահմանի:

Այսօր՝ Վէմն, առանց ձեռին հատեալ,
լեռնացեալ՝ ելից գտիեգերս:

Այսօր՝ բաշխէ զմարմին եւ զարիւնն, եւ
յայտնէ զանօրէն աշակերտին զխորհուրդն:

Այսօր՝ կապեալ լինի Արձակիչն կապելոց՝ զոր
երկինք ո՛չ բաւէին տանիլ:

Այսօր՝ օրհնէ զառաքեալսն՝ ի դպրութիւն
քահանայութեան:

Այսօր՝ գտանի դրամն կորուսեալ, այսինքն
թագաւորական պատկերն:

Այսօր՝ եղեւ ուրախութիւն հրեշտակաց՝
վասն գիւտի մոլորեալ ոչխարին:

Այսօր՝ ճշմարտապէս հաղորդեցաք մարմնոյ
եւ արեան Տեառն:

Այսօր՝ օրհնեցան քահանայապետք՝ հանդերձ
ամենայն քահանայիւք:

Այսօր՝ լուսազարդեցան թագաւորք՝ հան-
դերձ ամենայն զօրութեամբն իւրեանց եւ իշ-
խանութեամբ՝ ընդ Դաւթի եւ ընդ դասագլուխս
նորա:

Այսօր լույսն իբրև թիկնոց կրողը՝ սրբիչ է կապում:

Այսօր Հոր Աթոռակիցը՝ հողեղենների հետ է բազմում:

Այսօր Սուրբ Հոգու Փառակիցը՝ հանձն է առնում մատնվել մահվան դատաստանին:

Այսօր ամենքին կյանք Տվողը՝ մահվան է մատնվում: Այսօր Վեմը, առանց ձեռքի հատման, լեռնանալով՝ լցնում է տիեզերքը:

Այսօր բաշխում է Իր մարմինն ու արյունը, և անօրեն աշակերտին հայտնում խորհուրդը:

Այսօր կապվում է կապվածներին Արձակողը, Ում երկինքն ու երկիրը անկարող էին տանել:

Այսօր օրհնում է առաքյալներին՝ կոչելով քահանայության:

Այսօր գտնում է կորած դրամը, այսինքն՝ թագավորական պատկերը:

Այսօր հրեշտակները ուրախացան՝ մոլորված ոչխարի գտնվելու համար:

Այսօր ճշմարտապես հաղորդվեցինք Տիրոջ մարմնին և արյանը:

Այսօր օրհնվեցին քահանայապետները բոլոր քահանաներով հանդերձ:

Այսօր լուսազարդվեցին թագավորները իրենց ամբողջ զորությամբ և իշխանությամբ, Դավթի և նրա զորավարների հետ միասին:

Այսօր՝ օրհնեցան ծերք եւ տղայք, երիտա-
սարդք եւ կուսանք՝ ի ձեռն Կապողին եւ
Արձակողին:

Այսօր՝ դրա՛խտն բանի մարդկութեանս՝ եւ
ամենայն արարածք ցնծան յանմահական կեանս:

Այսօր՝ ի հին տրտմութեանց փոխեցաք եւ
ամենեքեան նորոգեցաք ի Քրիստոս:

Այսօր՝ ետ իշխանութիւն՝ կոխել զօձս եւ
զկարիճս եւ զամենայն զօրութիւնս թշնամոյն:

Այսօր՝ ի ձեռն Աւագանին լուսազարդեալք՝
մաքրեցան հաւատացեալք յաղտոյ մեղաց:

Արդ՝ եկեսցէ մխիթարութիւնն Երուսաղեմի
ի վերայ ձեր՝ որ ասէ. «Մխիթարեցէ՛ք, մխիթա-
րեցէ՛ք զժողովուրդ իմ,~ ասէ Աստուած,~
քահանա՛յքդ, խօսեցարո՛ւք ի սիրտ Երուսաղեմի.
մխիթարեցէ՛ք զագգն, զի լի եղեւ տառապանօք.
Թողեալ լիցին նմա մեղք իւր»:

Դարձեալ՝ եթէ. «Զճանապարհս սրտի նորա
տեսի եւ բժշկեցի. եւ ետու նմա մխիթարութիւն.
եւ փոխանակ մոխրոյն՝ օծումն ուրախութեան»:
Արդ՝ Բարեգութն Աստուած ուրախացուցէ
զձեզ զամենեսեան. եւ երկնաւոր պարգեւացն
արժանի արասցէ:

Այսօր օրհնվեցին ծերերն ու մանուկները, երիտասարդներն ու կույսերը՝ Կապողի և Արձակողի ձեռքով:

Այսօր դրա՛խտն է բացվում մարդկության առջև, և բոլոր արարածները ցնծում են անմահ կյանքով:

Այսօր թոթափվեցինք հին տրտմություններից և ամենքս նորոգվեցինք Քրիստոսով:

Այսօր իշխանություն տվեց ոտնակոխ անելու օձերին ու կարիճներին և թշնամու ամբողջ զորությունը:

Այսօր Ավագանի միջոցով լուսազարդվելով՝ հավատացյալները մաքրվեցին մեղքերի ախտից:

Արդ, թող ձեզ վրա գա Երուսաղեմի մխիթարությունը, որ ասում է. «Մխիթարեցե՛ք, մխիթարեցե՛ք իմ ժողովրդին,~ ասում է Աստված, ~ դո՛ւք՝ քահանանե՛րդ, խոսեցեք Երուսաղեմի սրտից, մխիթարեցե՛ք ազգին, քանզի լցվեց տառապանքներով, թող ներվեն նրանց մեղքերը»: Դարձյալ, թե. «Նրա սրտի ճանապարհները տեսա և բժշկեցի, և տվեցի նրան մխիթարություն ու մոխրի փոխարեն՝ ուրախության օծումը»:

Արդ, թող Բարեգութն Աստված ուրախացնի ձեզ բոլորիդ և արժանացնի երկնավոր պարգևներին:

Օրհնեսցէ՛ Տէր Աստուած զհայրապետս՝ ընդ սրբոյն Գրիգորի՝ եւ ընդ այլ սրբոց հայրապետացն մասնակիցս արասցէ:

Օրհնեսցէ՛ Տէր Աստուած զքահանայսդ՝ ընդ քահանային Մելքիսեդեկի, եւ զարդարեսցէ՝ ընդ տեսլեանն Մովսեսի՝ ի զարդ անկողոպտելի, ըստ պատմութեանն Ահարօնի. եւ հոգիազարդեսցէ ըստ առաքելոցն խորանակցութեան. եւ արասցէ մշակս առանց ամօթոյ, զի յերեւիլ Հօտապետին՝ ընդունիցիք զանթառամ փառաց պսակն:

Օրհնեսցէ՛ Տէր Աստուած զկրօնաւորսդ՝ ընդ սրբոյն Եղիայի եւ ընդ սրբոյն Անտօնի, եւ ժառանգակիցս եւ մասնակիցս արասցէ նոցա:

Օրհնեսցէ՛ Տէր Աստուած զծերսդ՝ որպէս զծերսն իսրայէլեան բանակին, եւ որպէս զծերունին Սիմէօն՝ որ զԱստուածորդին ի գիրկս իւր ընկալաւ՝ եւ հայցէր արձակիլ ի խաղաղութիւն:

Օրհնեսցէ՛ Տէր Աստուած զերիտասարդս՝ որպէս զերանելին Յովսէփ, որ հաճոյ եղեւ Աստուծոյ եւ օրհնեցաւ ի նմանէ:

Օրհնեսցէ՛ Տէր Աստուած զկանայս՝ որպէս զկանայս իւղաբերս, որք եկին ի գերեզման Փրկչին՝ եւ լցան աւետեօք Սուրբ Յարութեան Տեառն:

*Թող օրհնի՝ Տեր Աստված Հայրապետին՝
մասնակից անելով սուրբ Գրիգորին և մյուս
սուրբ Հայրապետներին:*

*Թող օրհնի՝ Տեր Աստված քահանաներիդ՝
Մելքիսեդեկ քահանայի հետ, և զարդարի ան-
կողոպտելի զարդով՝ Ահարոնի պատմուճանի
նման, ըստ Մովսեսի տեսիլքի. Հոգով զարդարի
և առաքյալների հետ բնակեցնի նույն խորանում.
դարձնի առանց ամոթի մշակներ, որպեսզի երբ
Հովվապետը երևա, ընդունեք փառքի անթառամ
պսակը:*

*Թող օրհնի՝ Տեր Աստված կրոնավորներիդ՝
սուրբ Եղիայի և սուրբ Անտոնի հետ և դարձնի
ձեզ նրանց ժառանգակիցները:*

*Թող օրհնի՝ Տեր Աստված ծերերիդ՝ ինչպես
Իսրայելի բանակի ծերերին, ինչպես Սիմեոն
ծերունուն, որ Աստվածորդուն իր գիրկն ըն-
դունեց և հայցում էր արձակվել խաղաղու-
թյամբ:*

*Թող օրհնի՝ Տեր Աստված երիտասարդներին՝
ինչպես երանելի Հովսեփին, որ հաճելի եղավ
Աստծուն և օրհնվեց նրանից:*

*Թող օրհնի՝ Տեր Աստված կանանց՝ ինչպես
յուդաբեր կանանց, որոնք եկան Փրկչի գերեզ-
մանին և լցվեցին Տիրոջ Սուրբ Հարուժյան
ավետիսով:*

Օրհնեսցէ՛ Տէր Աստուած զտղայս ձեր՝ որպէս զտղայս եբրայեցւոց, որք առին ոստս արմաւենեաց՝ եւ ելին ընդ առաջ նորա, աղաղակէին եւ ասէին. «Ովսա՛ննա, օրհնեալ որ գաս յանուն Տեառն»:

Օրհնեսցէ՛ Տէր Աստուած զամենեսեան՝ զԺողովուրդս Սուրբ Եկեղեցւոյս մերոյ՝ առ հասարակ զարսդ, եւ զկանայսդ, զծերսդ եւ զտղայսդ, զերիտասարդսդ եւ զկուսանսդ. եւ փրկեսցէ զձեզ յամենայն չարեաց, եւ ամրացուցէ ընդ հովանեաւ աջոյն իւրոյ, եւ երկնից արքայութեանն արժանիս արասցէ. եւ զանմատչելի լոյս երես իւր երեւցուցէ ձեզ:

Օրհնեսցէ՛ Տէր Աստուած զտունս զայս եւ զբնակութիւնս եւ զհիմունս Եկեղեցւոյս, ըստ այնմ որ ասէ. «Այսօր եղեւ փրկութիւն տանս այսորիկ»՝ ըստ աւետեացն Աբրահամու՝ հանդերձ ազգաւ եւ ժառանգակցօք իւրովք:

Օրհնեսցէ՛ Տէր Աստուած զսպասաւոր տանս այսորիկ՝ զլուսարարս, զդռնաբացս, եւ անթառամ պսակացն արժանիս արասցէ:

Օրհնեսցէ՛ տէր Աստուած զվերակացու տանս՝ զմշակս. զեզինս, զխաշինս. եւ զհօտս սորա:

Օրհնեսցէ՛ Տէր Աստուած զանդաստանս մեր՝ եւ բուսուցէ զամենայն բոյսս շահեկանութեան, ի բաց արասցէ զամենայն վնաս զբիծ՝

Թող օրհնի՛ Տեր Աստված ձեր երեխաներին՝
ինչպես եբրայեցիների երեխաներին, որոնք
վերցրին արմավենու ճյուղերը և ելան Նրան
ընդառաջ, և ասում էին. «Օվսաննա՛, օրհնյալ է
Տիրոջ անունով եկողը»:

Թող օրհնի՛ Տեր Աստված բոլորին՝ մեր Սուրբ
Եկեղեցու ժողովրդին՝ տղամարդկանց և կանանց,
ծերերին և մանուկներին, երիտասարդներին ու
կույսերին, և փրկի ձեզ բոլոր չարիքներից,
ամրացնի Իր Աջի հովանու ներքո, արժանացնի
երկնքի արքայությանը և Իր անմատչելի լույս
երեսի տեսությանը:

Թող օրհնի՛ Տեր Աստված այս տունն ու
բնակավայրը և Եկեղեցու հիմքերը՝ ըստ այն
խոսքի, որ ասում է. «Այսօր այս տանը փրկ-
կություն եղավ», ըստ Աբրահամին և նրա
ազգատոհմին ու ժառանգակիցներին, տրված
ավետման:

Թող օրհնի՛ Տեր Աստված այս տան սպա-
սավորներին՝ լուսարարին, դուռ բացողին և
անթառամ պսակների արժանացնի:

Թող օրհնի՛ Տեր Աստված այս տան վերա-
կացու մշակներին՝ սրա եզները, խաչները և
հոտերը:

Թող օրհնի՛ Տեր Աստված մեր անդաս-
տանները և աճեցնի ամեն տեսակ օգտակար
բույսեր. հեռու պահի ամեն տեսակ վնասակար
բաներից՝ հրդեհներից, հիվանդություններից,

զհրայրեաց եւ զդալուկն, զժանտ, զկարկուտ, զմարախ, զջորեակ, զսառն եղեմնածին. եւ զամենայն ցաւս եւ զխաշնամահ՝ ի մարդոյ եւ յանասնոյ. եւ հալածեսցէ զլէգէօնն ամենայն զօրօքն իւրովք յանդունդս. եւ զհրեշտակ խաղաղութեան առաքեսցէ:

Օրհնեսցէ՛ Տէր Աստուած զժամակոչ քաղաքիս մերոյ՝ զի որպէս ձայն հրեշտակապետի յաղթող է առ ի զարթուցանել զննջեցեալս ի մահահանգիստ քնոյ, նոյնպէս եւ ձայն սորա՝ յաղթող է առ ի հալածել զլէգէօնն ամենայն զօրօք իւրովք:

Օրհնեսցէ՛ Տէր Աստուած զբնակութիւն քաղաքիս մերոյ. եւ հալածեսցէ զամենայն չար զօրութիւն՝ բռնացեալ թշնամոյն:

Օրհնեսցէ՛ Տէր Աստուած զմիաբան ժողովուրդսդ եւ թեթեւացուցէ զբեռինս մեղաց ձերոց:

Օրհնեսցէ՛ Տէր Աստուած զխոստովանողսդ եւ զապաշխարողսդ, եւ թողցէ զյանցանս ձեր՝ որպէս զպոռնկին եւ զմաքսաւորին. եւ արժանի արասցէ զձեզ լուացման սուրբ առաքելոցն ի վերնատանն:

Եւ փոխանակ սրբապահութեան ձերոյ, զերկնայինն պարգեւեսցէ ձեզ կերակուր:

Եւ փոխանակ ժուժկալութեան ծարաւակրութեան ձերոյ, յանմահական աղբերէն տացէ ձեզ ըմպել զջուր:

ժանտախտից, կարկուտից, մորեխից, ջորյակից, ցրտահարությունից. և մարդկանց ու անասունների բոլոր ցավերից ու համաճարակից. հալածի լեգեոնին իր բոլոր զորքերով դեպի անդունդները և առաքի խաղաղության հրեշտակին:

Թող օրհնի՝ Տեր Աստված մեր քաղաքի ժամկոչին, քանզի, ինչպես հրեշտակապետի ձայնն է հաղթող՝ զարթնեցնելու ննջեցյալներին մահահանգիստ քնից, այնպես էլ սրա ձայնն է հաղթող՝ հալածելու լեգեոնին իր բոլոր զորքերով:

Թող օրհնի՝ Տեր Աստված մեր քաղաքի բնակիչներին և հալածի բռնակալ թշնամու ամբողջ շար զորությունը:

Թող օրհնի՝ Տեր Աստված միաբան ժողովրդիդ և թեթևացնի ձեր մեղքերի բեռը:

Թող օրհնի՝ Տեր Աստված խոստովանողներիդ և ապաշխարողներիդ, և թողնի ձեր հանցանքները՝ ինչպես պոռնիկին ու մաքսավորին և արժանացնի ձեզ սուրբ առաքյալների լվացմանը՝ վերնատան մեջ:

Ձեր ծոմապահության փոխարեն երկնային կերակուր ձեզ պարգևի:

Եվ ծարավին տոկալու փոխարեն թող անմահական աղբյուրից ջուր ըմպել տա ձեզ:

Եւ փոխանակ գիշերային տքնութեան ձերոյ,
ընդ հրեշտակս դասեսցէ զձեզ:

Եւ փոխանակ լուկացութեան ձերոյ, անթա-
ռամ պսակօք զարդարեսցէ զձեզ: Եւ փոխանակ
ողորմութեան ձերոյ՝ որ առ աղքատս, յաջա-
կողմեան դասն բազմեցուցէ:

Արդ, ո՛վ աստուածասէր ժողովուրդք եւ
հաւատացեալք՝ Քրիստոսի, պահեցէ՛ք զպա-
տուիրանս Տեառն, եւ զիրաւունս Նորա. եւ մի՛
դադարիք եւ ձանձրանայք առնել ողորմութիւն.
մինչդեռ ժամանակս ի ձեռս է, գործեցէ՛ք զբարիս,
զի զփոխարէնն՝ ի Փրկչէն մերմէ Յիսուսէ
Քրիստոսէ՝ զյաւիտենական կեանսն առնուցուք:

Արդ՝ Հատուցօղն բարեաց ամենեցուն, տա-
ցէ եկեղեցեացս՝ շինութիւն. քահանայիցս՝ ուղ-
ղութիւն. թագաւորաց եւ իշխանաց՝ վա-
յելչութիւն, ծերոց մխիթարութիւն. կրօնաւորաց՝
ժողկալութիւն, երիտասարդաց՝ ողջախոհութիւն.
մեղաց՝ լուծումն, հիւանդաց՝ բժշկութիւն, դիւաց՝
խորտակումն, ախտաժեւաց՝ առողջութիւն, եւ
փրկութիւն՝ հոգւոց եւ մարմնոց:

Եւ արդ՝ լսելով զայս՝ ի բա՛ց ընկեցէք յան-
ձանց ձերոց զչարութիւն եւ զամենայն
խարդախութիւն. թողէ՛ք իւրաքանչիւր եղբօր

Եվ ձեր գիշերային տքնության փոխարեն՝
հրեշտակների հետ դասակցի ձեզ:

Եվ ձեր լուակեցության փոխարեն թող
անթառամ պսակներով զարդարի ձեզ:

Եվ աղքատների հանդեպ ձեր ողորմածու-
թյան փոխարեն՝ աջակողմյան դասում բազ-
մեցնի ձեզ:

Արդ, ո՛վ աստվածասեր ժողովուրդ և Քրիս-
տոսի հավատացյալներ, պահեցե՛ք Տիրոջ
պատվիրանները և Նրա իրավունքը, և մի՛
դադարեք, և մի՛ ձանձրացեք ողորմություն
անելուց. քանի դեռ ժամանակը ձեր ձեռքին է՝
բարի՛ն գործեցեք, որպեսզի փոխարենը՝ մեր
փրկիչ Հիսուս Քրիստոսից հավիտենական
կյանք ընդունեք:

Արդ, բոլորին բարեքներ Պարգևողը թող տա
եկեղեցիներին շինություն, քահանաներին՝
ուղղություն, թագավորներին և իշխանա-
վորներին՝ վայելչություն, ծերերին՝ մխի-
թարություն, կրոնավորներին՝ ժուժկալություն,
երիտասարդներին՝ ողջախոհություն, մեղքերին՝
թողություն, հիվանդներին՝ բժշկություն,
դեերին՝ խորտակում, ախտաժետներին՝ ա-
ռողջություն և հոգիներին ու մարմիններին՝
փրկություն:

Արդ, լսելով այս՝ հեռո՛ւ վանեցեք ձեր ան-
ձերից չարությունն ու խարդախությունը.
յուրաքանչյուրդ ներեցե՛ք ձեր եղբոր հան-

իւրում զյանցանս, եւ զամենայն խէթ՝ զոր ունիք ընդ միմիանս, եւ զամենան չարութիւն. գործք բարիք բոլորովիմբ ի կատարումն. սիրեցէ՛ք զՏէր յամենայն սրտէ, եւ զկամս Նորա կատարեցէ՛ք. ընդ ամենայն մարդոյ զխաղաղութիւն ունիցի՛ք. հե՛զ լիջիք, եւ խոնարհ ունկն դնելով ձայնին որ ասէ. «Ես յո՞ բնակեցայց, եթէ ոչ ի հեզս, եւ ի խոնարհս, եւ որք դողան ի բանից Իմոց»։ Խնդրեցէ՛ք զխաղաղութիւն. եւ երթիջի՛ք զհետ արդարութեան. յուսոյ ակնկալջի՛ք՝ յաւիտեանս յաւիտենից։

Եւ Տէր Աստուած՝ Արարիչն ամենայնի, հաստատեսցէ՛ զձեզ եւ տացէ առատաբոյս բարիս՝ աստ եւ ի հանդերձելումն. եւ արժանի արասցէ զձեզ դասիլ յաջակողմեանն. եւ ննջեցելոց՝ ծանօթից եւ անծանօթից, զերկնից արքայութիւնն սլատրաստեսցէ. որ է օրհնեալ եւ փառաւորեալ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

ցանքները և թողե՛ք միմյանց հանդեպ ունեցած
թշնամությունն ու չարությունը. միայն բարի՛ն
գործեցեք, սիրեցե՛ք Տիրոջը ամբողջ սրտով և
Նրա կա՛մքը կատարեցեք. բոլոր մարդկանց հետ
խաղաղություն ունեցեք. եղեք հեղ ու խոնարհ՝
անսալով ձայնին, որ ասում է. «Ես որտե՞ղ պիտի
բնակվեմ, եթե ոչ հեզերի ու խոնարհների մեջ, և
նրանց մեջ, որոնք երկնչում են Իմ խոսքերից»:
Փնտրեցե՛ք խաղաղություն և արդարության
ճանապարհով գնացեք. հուսացե՛ք հավիտյանս
հավիտենից:

Եվ Տեր Աստված՝ ամենայնի Արարիչը, թո՛ղ
հաստատուն պահի ձեզ և առատ պարգևներ տա՝
այստեղ և հանդերձյալ կյանքում, թող արժա-
նացնի ձեզ դասվելու աջակողմյան դասում,
ննջեցյալներին՝ ծանոթ ու անծանոթ, երկնային
արքայությունը պատրաստի, Ով օրհնված և
փառավորված է այժմ և միշտ և հավիտյանս
հավիտենից, ամեն:

Աշխարհաբարի վերածեց՝ Նանա Գրիգորյանը

ՔԱՐՈԶ

Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութեամբ ի
Տեառնէ, զի զողորմութեան զչնորհս Իւր արասցէ
ի վերայ մեր. Տէրն ամենակալ կեցուսցէ եւ
ողորմեսցի:

Կեցո՛, Տէ՛ր:

Տէ՛ր, ողորմեա: (Ասասցէ երեսուն անգամ)

ԱՂՕԹՔ

Քուժ ամենագոր եւ հրաշալի տէրութեանդ,
Քրիստո՛ս Աստուած մեր, երկիր պագանեն զօրք
հրեշտակաց, զի Դու միայն ունիս զանմահու-
թիւն՝ Բնակեալդ ի լոյս անմատոյց:

Եւ մեք՝ հողեղէն արարածքս, խոնարհեալ
երկիւղիւ երկիր պագանեմք. զսուրբ, զհրաշալի
եւ զյաղթող զտէրութիւնդ Քո օրհնեմք եւ
փառաւորեմք. եւ ընդ երկնային զօրսն մատու-
ցանեմք զօրհնութիւն եւ զփառս ընդ Հօր եւ ընդ
Սրբոյ Հոգւոյդ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:

Հա՛յր մեր, որ յերկինս ես...

Եւ դիցեն զսուրբ խաչն եւ զԱւետարանն առաջի բեմին
եւ համբուրեսցեն. եւ տացեն զչորեքդրամեանն՝ զոր
կարգեաց Սովսէս դեստացոցն: Եւ օրհնեսցէ քահանայն
զապաշխարդսն, եւ արձակեսցէ:

ՔԱՐՈԶ

**Հավատով միաբան խնդրենք Տիրոջից, որ Իր
ողորմության շնորհները պարգևի մեզ:**

Ամենակալ Տերը թող ապրեցնի և ողորմի մեզ:

Ապրեցրո՛ւ, Տե՛ր:

Տե՛ր, ողորմիր: (կրկնել 30 անգամ)

ԱՂՈԹՔ

**Քրիստո՛ս Աստված մեր, Քո ամենազոր և
հրաշալի տերությանը երկրպագում են հրեշտակ-
ների զորքերը, քանի որ միայն Դու՝ անմատույց
լույսերի մեջ Բնակվողդ, ունես անմահություն:**

**Եվ մենք՝ հողեղեն արարածներս, երկյուղով
խոնարհվելով երկրպագում ենք Քեզ. Քո սուրբ
հրաշալի և հաղթող տերությունը օրհնում և
փառավորում ենք. և երկնային զորքերի հետ
մատուցում Քեզ օրհնություն և փառք Հոր և
Սուրբ Հոգուդ հետ այժմ և միշտ և հավիտյանս
հավիտենից. ամեն:**

Օրհնյալ Տեր մեր Հիսուս Քրիստոս. ամեն:

Հա՛յր մեր, որ երկնքում ես ...

*Սուրբ խաչն ու Ավետարանը դնում են բեմի առջևում
եւ համբուրում. տալիս են չորեքդրամյանը, որ սահմանեց
Մովսեսը դեւտացիների համար: Քահանան ապաշ-
խարողներին օրհնում է եւ արձակում:*

ԲԱՆ ՍՐՐՈՅՆ ԲԱՐՍՆԻ ՆԱԽ ԶԱՆ

ՉՍՈՐԲ ՀԱՊՈՐՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Հուլարո՛ւք ինձ, որդեա՛կք իմ. եւ ես զերկիւղ Տեառն ուսուցանեմ ձեզ աննախանձաբար, իբրեւ սիրելի եւ հարազատ որդւոց. քանզի հարկ ի վերայ կայ, եւ վա՛յ է ինձ՝ եթէ ո՛չ աւետարանեցից ձեզ հանապազօր. զի կարացից ծանուցանել ձեզ, եթէ զի՛նչ են կամքն Աստուծոյ՝ բարին եւ հաճոյն եւ կատարեալն:

Զի մարգարէն Եզեկիէլ հանապազօր զարհուրեցուցանէ զիս յասելն իւրում բանիւ Աստուծոյ ի վերայ քահանայից այսպէս. «Որդի՛ մարդոյ՝ դէտ կացուցի զքեզ ի վերայ ժողովրդեանդ այդորիկ. եթէ տեսանիցես զսուրն եկեալ եւ ո՛չ ազդ առնիցես փողով. եւ նոքա ո՛չ զգուշանայցեն. եւ եկեալ սուրն եւ գտանիցէ զոք անպատրաստ. նա յանօրէնութեան իւրում մեռցի. եւ զարիւն նորա ի ձեռաց քոց խնդրեցից»:

Արդ՝ սուրն, գեհենին սպառնալիքն են. եւ փողն՝ պատուիրանն Աստուծոյ, զոր զեկուցանեմ ձեզ ահաւասիկ, եղբա՛րք իմ. ես մարդ եմ իբրեւ զձեզ, եւ առաւել եւս մեղօք զառածեալ, բայց զի կարգեցայ ձեզ տեսուչ եւ խրատօղ, արտասուօք եւ բազում հառաչանօք սրտի իմոյ՝ սիրով առաջի առնեմ ձեզ զհաճոյսն Աստուծոյ:

Սուրբ Բարսեղի խոսքը

Սուրբ Հաղորդությունից առաջ

Լսե՛ք ինձ, իմ սիրելի՛ որդիներ, և ես աննախանձաբար Տիրոջ երկյուղը կուսուցանեմ ձեզ՝ իբրև հարազատ որդիների. որովհետև պարտականություն է դրված ինձ վրա, և վա՛յ է ինձ, եթե ձեզ հանապազօր չավետարանեմ, որպեսզի թերևս կարողանամ ճանաչել տալ ձեզ, թե ի՛նչ է Աստծո կամքը՝ բարին, հաճելին ու կատարյալը:

Որովհետև Եզեկիել մարգարեն Աստծո խոսքով հանապազ զարհուրեցնում է ինձ՝ քահանաների վերաբերյալ այսպես ասելով. «Մարդո՛ւ որդի, քեզ այդ ժողովրդի վրա տեսուչ եմ նշանակել. եթե տեսնես, որ սուրը գալիս ու վրա է հասնում, և փողով չազդարարե՛ս, և նրանք չզգուշանան, և սուրը գալով՝ որևէ մեկին անպատրաստ գտնի, և նա մահանա իր անօրենությունից մեջ, նրա արյունը քո՛ ձեռքից կպահանջեմ»:

Արդ, սուրը՝ գեհենի սպառնալիքն է, իսկ փողը՝ Աստծո պատվիրանը, որն այսօր զեկուցում եմ ձեզ բեմի վրա: Ես, ո՛վ եղբայրներ, ձեզ նման մարդ եմ և առավել ևս ծանրաբեռնված եմ մեղքերով, բայց քանի որ ձեզ տեսուչ ու խրատող կարգվեցի, ուստի արտասուքներով և սրտի բազում հառաչանքով՝ սիրով ձեզ եմ ներկայացնում Աստծուն հաճելի բաները:

Ո՛չ եթէ նորաձայն ինչ՝ մտացածին բանիւք
առնել զձեզ վտարանդիս, քանզի ստուգապէս
եւ ես համարս տալոց եմ վասն ձեր առաջի
Աստուծոյ. վասն որոյ եւ զվաղնջուցն դրոշմեալ
կանոնս ի սրբոց հարցն, դիւրալուր բանիւք ձեզ
զեկուցանեմ:

Բայց զա՛յս նախ գիտասջիք, զի ո՛չ հրեշտա-
կաց հաւատացաւ քահանայութեան պատիւն, զի
անմեղք են. այլ մարդկանց, զի որպէս մեք
մեղանչեմք եւ յուսամք թողութեան ի Քրիստոսէ.
նոյնպէս եւ ձեզ տացուք յոյս թողութեան եւ
ապաշխարութեան:

Եւ արդ, աղաչե՛մ զձեզ զամենեսեան՝ եր-
կայնամտութեամբ լսել ինձ:

Ահա բանին երկինք ի վերուստ, եւ Քրիստոս
իջեալ՝ բազմի ի վերայ սրբոյ սեղանոյս. եւ
ամենայն զօրք երկնից՝ յերկիր ծաւալին
աներեւութապէս՝ ի սպաս Որդւոյն Աստուծոյ, եւ
շուրջ զսեղանովն բոլորին. եւ Սուրբ Հոգին
առատապէս բաշխէ զչնորհս բարեաց, մերձե-
ցելոցն սրբութեամբ:

Եւ արդ, դուք՝ եղբա՛րք, բազում զգուշու-
թեամբ եւ երկիւղիւ՝ դի՛ք ի սիրտս ձեր, մի՛
զտեսանելիդ եւեթ նկատել հաց եւ գինի. այլ
զմեծ խորհուրդն որ ծածկեալ է ի մարմնաւոր
աչաց տեսութենէ. որ միայն հոգւոյ աջօք
տեսանի, որք սրբութեամբ խնդրեն զնա. որով

Ո՛չ ինչ-որ նորաձայն մտացածին խոսքերով
եմ ձեզ վտարանդի դարձնում, քանզի ես ստու-
գապես հաշիվ եմ տալու ձեզ համար կենդանի
Աստծո առջև. որի պատճառով սուրբ հայրերի՝
վաղուց անտի դրոշմված կանոնը՝ դյուրալուր
խոսքերով ձեզ եմ մատուցում. բայց նախ սա՛
իմացեք, որ քահանայության պատիվը չվստահ-
վեց հրեշտակներին, քանզի անմեղ են, այլ՝
մարդկանց, որպեսզի ինչպես որ մենք ենք
մեղանչում և հույս ենք դնում Քրիստոսից
թողություն ստանալու վրա, նույնպես և ձե՛զ
տանք թողության ու ապաշխարության հույսը:

Եվ արդ, աղաչում եմ ձեզ բոլորիդ՝ համբե-
րությամբ լսել ինձ:

Ահա բացվում է երկինքը, և Քրիստոս իջ-
նելով՝ բազմում է սուրբ սեղանի վրա, և երկնքի
ողջ զորքերը աներևութապես երկրի վրա են
ծավալվում՝ սպասավորելու Աստծո Որդուն, և
բոլորվում են սեղանի շուրջ. և Սուրբ Հոգին
առատապես շնորհներ է բաշխում սրբությամբ
մերձեցողներին:

Արդ, դուք՝ ի՛մ եղբայրներ, բազում զգուշու-
թյամբ ու երկյուղով ձեր սրտերում դրեք
հետևյալը՝ չնկատել միայն տեսանելի հացն ու
գինին, այլ այն մեծ խորհուրդը, որ ծածկված է
մարմնավոր աչքի տեսությունից, որ միայն
հոգո՛ւ աչքով է երևում նրանց, ովքեր սրբու-

կերակրի հոգին, եւ ուրախանայ ի ցնծութիւնս աստուածայինս. քանզի կարօղ է Աստուած ի միս հում եւ յարիւն դարձուցանել. որպէս եղեւ միում ի սրբոցն:

Այլ վասնզի զգալիքս ո՛չ կարեն տանիլ զմիս հում եւ զարիւն, վասն այնորիկ հացիւ եւ գինւով տպաւորեաց Աստուած. այլ մի՛ իբրեւ ի հաց հայիք, եւ մի՛ իբրեւ զգինի նկատէք. քանզի սա՛ է՝ ճշմարիտ Մարմին եւ Արիւն Քրիստոսի. մի՛ սովորական ընդելութեամբ ոք հարեալ արհամարհանօք մերձեցցի ի դոյզն ինչ, զի հուր կիզող է այրիչ եւ սպառիչ մեղաւորաց. ուստի պարտ է նախ սրբիլ ի մեղաց ի ձեռն ապաշխարութեան. զի մի՛ յովովութեամբ մեղացն կիզիցիմք ի հուրն. զի սպառին ոգիք այնոցիկ, որք ո՛չ նախ մեկնին ի մեղաց, այլ բեւեռեալ կան ի նոսա:

Եւ մի՛ դարձեալ անյուսաբար ոք հեռանայցէ, եւ զերկիւղ սնոտի ի մէջ բերեսցէ, զի ո՛չ է այն երկիւղ՝ այլ Աստուծոյ արհամարհանք. զի սա՛ է դուռն երկնից արքայութեան, եւ նոյն ինքն արքայութիւն, որ է Քրիստոս Որդի Աստուծոյ եւ Աստուած մեր. եւ մերձեցելոցն սրբութեամբ՝ զորդէզրութիւն անջինջ գրէ Երկնաւորի Հօրն:

Թյամբ փնտրում են այն, որից ճաշակելով՝ ուրախանում են աստվածային ցնծությամբ, որովհետև Աստված այն կարող է վերածել հում մսի և արյան, ինչպես եղավ սրբերից մեկի հետ:

Սակայն քանի որ մեր զգայարանները չեն կարող տանել հում միսն ու արյունը, այդ պատճառով Աստված հացով ու գինով տպավորեց, սակայն մի նայեք որպես հացի, և ոչ էլ որպես գինի նկատեք, քանզի սա է Աստծո Որդու ճշմարիտ Մարմինն ու Արյունը. որևէ մեկն արհամարհանքով, սովորական ընդունելությամբ թող չմերձենա որպես մի ինչ-որ կերակրի, որովհետև մեղավորներին՝ այրող ու սպառող կիզիչ հուր է, ուստի նախ ապաշխարության միջոցով պետք է սրբվել մեղքերից, որպեսզի մեղքերի բազմությամբ չկիզվենք հրի մեջ. որովհետև սպառվում են հոգիները նրանց, ովքեր նախապես չեն բաժանվում մեղքերից, այլ բևեռված են մնում նրանց վրա:

Եվ դարձյալ՝ թող ոչ ոք անհույս կերպով չհեռանա և սնոտի երկյուղ առաջ չբերի, որովհետև դա երկյուղ չէ, այլ արհամարհանք, քանզի սա՛ է երկնքի արքայության դուռն ու նույն ինքը արքայությունը, որ է Քրիստոս՝ Աստծո Որդին և մեր Աստվածը, և սրբությամբ մերձեցողներին գրանցում է որպես Երկնավոր Հոր անջնջելի որդեգիրներ:

Այլ ի միտ առնուլ արժանի է, զի ամենայն որդի հարազատ զնմանութիւն կերպարանաց հօրն բերէ յինքեան. եւ դու, յորժամ ասես՝ «Հա՛յր մեր, որ յերկինս», եւ զխնդրուածս մատուցանես, արժան է զնմանութիւն Նորին ի քեզ բերել. զի լսելի լինիցի. ապա եթէ զնմանութիւն ո՛չ ունիցիս Երկնաւոր Հօրն կատարելոյ եւ բարերարի, ո՛չ լսէ Նա քեզ եւ ո՛չ խոնարհի յաղաչանս քո. այլ լսէ քեզ հայրն չարեաց, զորոյ կերպն գործոյն ունիս, որ ի սանդարամետսն է:

Արդ, լսելով զայս՝ ի բա՛ց փարատեցէք յանձանց ձերոց զչարութիւն եւ զամենայն խարդախութիւն. թողէ՛ք ի սրտէ իւրաքանչիւր ոք զյանցանս եղբօր ձերոյ, եւ զամենայն խէթ զոր ունիք առ միմեանս. զի եւ ձեզ գտեալ զողորմութիւն յԵրկնաւոր Հօրէն՝ արժանի լինիջիք զենմանս այսորիկ:

Ի բա՛ց մերժեցէք ի ձէնջ ամենեքեան զանհաւատութիւն, եւ զխիղճ բծաւորութեան եւ զթերահաւատութիւն, իրիք ի սոյնպիսեացն:

Սրբեցէ՛ք ի ձէնջ զնախանձ, զնենգութիւն, զչարութիւն, զկեղծաւորութիւն, զհպարտութիւն, զամբարտաւանութիւն, զամբարհաւաճութիւն, զմարդահաճութիւն, զհակառակութիւն, զոխս, զվաշխս, զտոկոսիս եւ զամենայն չարեաց արմատ՝ զարծաթասիրութիւնն եւ զագահութիւն. եւ զկանացի փաթեթանս, եւ զկախարդա-

Այլ պետք է նկատի ունենալ, որ յուրաքանչյուր հարազատ որդի իր մեջ հոր կերպարանքի նմանությունն է կրում. և դու, երբ ասում ես՝ «Հայր մեր, որ երկնքում ես», և խնդրանք ես մատուցում, պետք է նույն նմանությունը քո մեջ ունենաս, որպեսզի լսելի լինի. ապա եթե չունենաս բարերար ու մարդասեր երկնավոր Հոր նմանությունը, Նա չի լսի քեզ և չի խոնարհվի դեպի քո աղաչանքները, այլ քեզ կլսի նա, որի գործի կերպարանքն ունես, և որն անդունդներում է:

Արդ, այս լսելով՝ ձեր անձերից հեռացրե՛ք չարությունն ու ամեն տեսակի խարդախությունը. յուրաքանչյուրդ ի սրտե ներե՛ք ձեր եղբոր հանցանքներն ու ամեն տեսակի անհամաձայնություն, որ ունեք միմյանց հետ, որպեսզի և դուք թողություն գտնելով երկնավոր Հորից՝ արժանի լինեք այս զենմանը:

Ամենքդ հեռո՛ւ վանեցեք ձեզանից անհավատությունը, արատավոր խիղճն ու թերահավատությունը:

Սրբեցե՛ք ձեզանից նախանձը, նենգությունը, չարությունը, կեղծավորությունը, հպարտությունը, ամբարտապանությունը, սնապարծությունը, մարդահաճությունը, հակառակությունը, ոխը, վաշխառությունը, տոկոսատվությունը և բոլոր չարիքների արմատ՝ արծաթասիրությունը, ագահությունը, այլև կանացի դյուլթանքներն ու կախարդիչ հրա-

սար դեղատուութիւնս. եւ զամենայն բան չար եւ թշնամութիւն. եւ զցաւս ցանկութեան. մանաւանդ՝ զտգեղն եւ զտխեղծ հայհոյիչ բանն ի բերանոյ ձերմէ, որով զմիմեանս նախատէք. եւ զանօրէն կռապաշտութիւն, եւ զանկարգ եւ զանառակ մոլորութիւնն. զորս ի յիշումն ածելն՝ ապականէ եւ գարշեցուցանէ զմիտս, նախ՝ զիւրն, եւ ապա՝ զլսողացն. քանզի յաւուրն դատաստանի՝ որդնալից լինին գարշելի բերանքն այնոցիկ՝ որք ո՛չ մեկնին ի նոցանէ. զի ասաց Տէր. «Որ ասէ ցեղբայրն իւր մորոս, պարտաւոր լիցի գեհեան հրոյ»։ Արդ, պարտ է արմատախի՛լ առնել զնա ի մէնջ. մի՛ ոք շուն, մի՛ ոք պոռնիկ, մի՛ արուագէտ. մի՛ գող, մի՛ յափշտակօղ, մի՛ գէճ, մի՛ որովայնամոլ, մի՛ արբեցօղ, մի՛ չարակամ, մի՛ չարայոյգ, մի՛ սպանօղ, մի՛ խռովարար, մի՛ անողորմ, մի՛ բանսարկու, մի՛ պիղծ, մի՛ թշնամանօղ. մի՛ երդմնահար, մի՛ ուխտադրութ. մի՛ անօրէն, մի՛ անիրաւ. մի՛ բամբասօղ եւ մի՛ այլովք մեղօք. զի են մեղք որ մահու չափ են. զորս ո՛չ իսկ արժանի համարիմ յիշել ի տեղւոյս։

Եւ ի վերայ այսր ամենայնի մի՛ ոք հերձուածօղ, զայս ասելով պատուիրեմ՝ ամենեւին զհին մարդն ի բա՛ց ընկեցէք ամենայն չար գործովքն իւրովք։

պուլյրները. և ամեն տեսակի չարախոսությունները, թշնամությունը, ցանկության ցավերը, մանավանդ սրբեցեք ձեր բերանից տգեղ ու տխեղծ հայհոյիչ խոսքերը, որով միմյանց եք նախատում, նաև անօրեն կռապաշտությունը և անկարգ ու անառակ մոլորությունը, որոնց հիշելը ապականում ու գարշեցնում է նախ՝ իր, ապա՝ լսողների միտքը, քանզի դատաստանի օրը որդնալից են լինելու գարշելի բերանները նրանց, ովքեր չեն բաժանվում դրանցից. որովհետև Տերն ասաց. «Նա, ով իր եղբորը հիմար է անվանում, դատապարտվելու է գեհենի հրին»։ Արդ, պետք է մեզանից արմատախիլ անել այդպիսի չարիքները. թող ո՛չ ոք չլինի շուն, պոռնիկ, արվազետ, գող, հափշտակող, ցանկասեր, որովայնամուլ, հարբեցող, չարակամ, կռվարար, սպանող, խռովարար, բարկացող, անողորմ, բանսարկու, պիղծ, թշնամացող, երդմնազանց, ուխտադրուժ, անօրեն, անիրավ, բամբասող և ուրիշ մեղքերով ծանրաբեռնված, որովհետև կան մեղքեր, որ մահվան հավասար են, որոնք այստեղ հիշելու իսկ արժանի չեմ համարում։

Եվ այս ասելով՝ պատվիրում եմ, որ հին մարդն ամբողջովին դեն նետեք իր բոլոր չար գործերի հետ միասին։

Այլ զգաստացեալք՝ զգեցարո՛ւք ամենեքեան
վարս պարկեշտս, սուրբս, բարեխոհս, հեղս,
քաղցունս, անոխակալս, խաղաղարարս. ողոր-
մածս ի վերայ հիւանդաց եւ վշտացելոց. գթածս
ի վերայ տնանկաց, աղքատաց եւ կարօտելոց.
զարդարեալ ամենայն առաքինութեամբ՝ սիրով,
հաւատով, յուսով. ունել զսէր կատարեալ առ
Աստուած եւ առ մարդիկ. քանզի լրումն
ամենայն առաքինութեան սէր է՝ ի սուրբ սրտէ
եւ յանկեղծաւոր հաւատոց:

Պատուեցէ՛ք զհարս եւ զմարս ձեր. սիրեցէ՛ք
զկանայս ձեր իբրեւ զանձինս ձեր. եւ դուք՝
կանայք, հնազա՛նդ լերուք արանց ձերոց իբրեւ
տեառն. միաբա՛ն երկերուք յԱստուծոյ, պատուե-
ցէ՛ք զօր միաշաբաթին:

Երիտասա՛րդք եւ կուսա՛նք՝ զսրբութիւն
սիրեցէ՛ք. զի ընդունելով զսրբութիւնս զայս՝
լուսաւորեսձիք որպէս լուսափայլ հայելի, յորժամ
նշոյլք արեգականն ճառագայթեն ի նա. եւ
աճեցեալք սովաւ յառաքինութիւնս՝ կեցձիք եւ
ո՛չ դատապարտեսձիք՝ ըստ առաքելոյն բանի.
«Զի արդարեւ են մահտարածամք եւ յոլով
աշխատութիւնք անըմբերելի ցաւոց՝ ուրկու-
թիւնք, եւ այլն ամենայն, յանարժան հաղորդու-
թենէ լինի»:

Մի՛ կեղծաւորեալ ոք ի ներքս մտցէ՝ կարծե-
լով յարտաքս կացելոցն, եթէ ի հաղորդելոցն

Այլ զգաստանալով՝ ամենքդ զգեստավորվե՛ք պարկեշտ, սուրբ, բարեմիտ, հեզ, քաղցր, անոխակալ, խաղաղարար վարքով. հիվանդների ու վշտացածների նկատմամբ՝ ողորմած. տնանկների, աղքատների ու կարոտյալների հանդեպ՝ գթացող. զարդարված ամեն տեսակի արդարու՛թյամբ, սիրով, հավատով, հույսով. կատարյալ սեր ունենալով առ Աստված և դեպի մարդիկ. քանզի բոլոր արդարությունների լրումը սերն է՝ սուրբ սրտից և անկեղծ հավատքից բխած:

Պատվեցե՛ք ձեր հայրերին ու մայրերին. տղամարդի՛կ, սիրեցե՛ք ձեր կանանց՝ ձեր անձերի նման. և դո՛ւք՝ կանայք, հնազա՛նդ եղեք ձեր ամուսիններին. ամենքդ երկյո՛ւղ ունեցեք Աստծուց, պատվեցե՛ք կիրակի օրը:

Երիտասարդնե՛ր և կույսե՛ր, սրբությո՛ւն սիրեցեք, որպեսզի այս սրբությունն ընդունելով՝ լուսավորվեք ինչպես լուսավայլ հայելին, երբ արեգակի շողերը ճառագայթում են նրա վրա. և աճելով առաքինությունների մեջ՝ ապրեք արդարությամբ և չդատապարտվեք ըստ առաքյալի խոսքի. «Որովհետև, արդարև, մահտարածամերձ ու անտանելի ցավերի բազում հոգնությունները, բորոտություններն ու մնացած ամեն ինչ՝ անարժան հաղորդությունից են լինում»:

Որևէ մի կեղծավոր թող ներսում չմնա՝ կարծիք ստեղծելով դրսում կանգնածների մեջ,

իցէ. վասն զի երկմիտն ոչինչ ունի յԱստուծոյ. վասն զի Աստուած ո՛չ փորձի. մի՛ զմարդկային ամօթս պատկառիք, զի ոչ ինչ է այս իսկ ամօթ. այլ այն է մեծ ամօթ, որ ի տիեզերական հրապարակին է. զոր այժմ յինէն թագուցանես եւ ո՛չ խոստովանիս, եւ ո՛չ ապաշխարես. անդ՝ առաջի մեծի Դատաւորին հրապարակեալ բացայայտի. որ ո՛չ եւս կարես թագուցանել զգործս քո. քանզի հոգիդ քո՝ ինքնին լինի քեզ դատախազ:

Արդ, ահա ասացի ձեզ զամենայն աննախանձաբար. յայսմհետէ ես անպարտ եմ. արիւն ձեր ի գլուխս ձեր. քաւեալ եմ ես յարենէ ձերմէ. զի յիմ վերայ՝ այս եւեթ կայր:

Բայց գիտեմ ես՝ զի են ոմանք ի ձէնջ, որ արհամարհեն զասացելովքս. վասն որոյ վկայութիւն դնեմ ձեզ զբանս զայս՝ զոր խօսեցայ ընդ ձեզ այսօր ի վերայ բեմիս. յաւուրն դատաստանի առաջի բեմին Քրիստոսի՝ յանդիման կացուցանեմ ձեզ վկայութեամբ սուրբ Աւետարանիս. ապա՝ յայնժամ ո՛չ եւս կարէ արհամարհել արհամարհողն. այլ կշտամբեալ պատուհասակօծ լինի եւ առաքի ի հուրն անշէջ:

Այժմ բանիս աւարտումն արարից. զի զամենայն ինչ որ վասն Խորհրդոյս էր, ասացաք սակաւուք ըստ պատշաճի իրին:

Թե իբր Հաղորդվողներին է, որովհետև երկմիտը Աստծուց ոչինչ չի ստանում, քանզի Աստված չի փորձվում. մարդկային ամոթը պատճառ մի՛ բերեք, որովհետև այս ամոթը ոչինչ է, այլ ա՛յն է մեծ ամոթ, որը տիեզերական հրապարակի վրա է, այն, որ այժմ թաքցնում ես ինձնից և չես խոստովանում ու ապաշխարում. այնտեղ՝ մեծ Դատավորի առջև հրապարակվելով՝ կբացահայտվի, և այլևս չես կարող թաքցնել քո գործերը, որովհետև քո հոգին քեզ դատախազ կլինի:

Արդ, ահա այս բոլորն աննախանձաբար ասացի ձեզ. այսուհետև անպարտ եմ. ձեր արյունը՝ ձեր գլուխը, քավված եմ ես ձեր արյունից, որ մինչև հիմա կար ինձ վրա:

Սակայն գիտեմ, որ ձեր մեջ կան ոմանք, որ արհամարհում են ասածներս. ուստի ձեզ ի վկայություն եմ դնում այս խոսքերը, որոնք այսօր բեմի վրա խոսեցի ձեզ. դատաստանի օրը՝ Քրիստոսի ահավոր բեմի առջև, ձեզ դեմ-հանդիման կբերեմ Սուրբ Ավետարանի վկայությամբ. ապա այն ժամանակ այլևս արհամարհողը չի կարող արհամարհել, այլ կշտամբվելով՝ պատուհասակոծ կլինի և կուղարկվի դեպի գեհեն՝ դեպի հուրն անշեջ:

Այժմ խոսքիս ավարտն անեմ, որովհետև Խորհրդի մասին ամեն ինչ ասացի ձեզ՝ համառոտ ու պատշաճ կերպով:

Արդ, որք արժանաւորապէս հաղորդին՝
զարդարեալք գործովք բարեաց, ընդ Պետրոսի
եւ ընդ այլոց սրբոց առաքելոցն պատուեալ
պսակին ի Քրիստոսէ Աստուծոյ մերմէ. եւ որք
ապստամբութեամբ հաղորդին, կրկին ի խաչ
հանեն զՈրդին Աստուծոյ. եւ որք լրբենի երեսօք
եւ անարժանութեամբ հաղորդին, մասն եւ բաժին
զՅուդայի մատնչի եւ զխաչահանուացն ընկալ-
նուն. զօգուտն ձեր՝ դո՛ւք գիտէք:

Այլ Հոգին Սուրբ՝ որ սրբոցն է բնակարան եւ
աղբիւր է ամենայն բարեաց, մաքրեսցէ զՀոգիս
եւ զմարմինս ձեր, եւ զՀաղորդութիւն փրկական
խորհրդոյս, ի թողութիւն մեղաց արասցէ ձեզ:

Որում ընդ Հօր եւ ընդ Որդւոյ Միածնի
Յիսուսի Քրիստոսի՝ Տեառն մերոյ փա՛ռք
յաւիտեանս. ամէն:

Արդ, նրանք, ովքեր արժանաբար են հաղորդվում՝ զարդարված բարի գործերով, Պետրոսի և մյուս սուրբ առաքյալների հետ պսակվում են մեր Աստծուց՝ Քրիստոսից. իսկ ովքեր ըմբոստությամբ են հաղորդվում, կրկին խաչ են հանում Աստծո Որդուն. և ովքեր լիբե երեսով ու անարժանությամբ են հաղորդվում՝ մատնիչ Հուդայի և խաչողների մասն ու բաժինն են ստանում: Ձեր օգուտը դո՛ւք գիտեք:

Եվ Սուրբ Հոգին, որ սրբերի բնակարան է և ամենայն բարիքի աղբյուր, թող մաքրի ձեր հոգիներն ու մարմինները, և փրկական խորհրդի Հաղորդությունը թող ձեզ համար մեղքերի թողության վերածի:

Որին Հոր և մեր Տիրոջ՝ Միածին Որդի Հիսուս Քրիստոսի հետ փա՛ռք հավիտյանս. ամեն:

Աշխարհաբարի վերածեց՝
Միքայել վարդապետ Աջապահյանը:
«Էջմիածին» ամսագրից 1994 թ. (Բ-Գ)

Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցի

Արարատյան Հայրապետական Թեմ

ԱՊԱՇԽԱՐՈՂՆԵՐԻ ԱՐՁԱԿՄԱՆ ԿԱՐԳ

*ի Քրիստոս անջած եղբորս՝
Մելս-Մեսրոպ Մինասյանի հիշատակին.
Ողորմի Աստված*

Նովանավոր՝ Ա. Մ.

Կազմեց և սրբագրեց՝ *Էլմիրա Մինասյան*

Խմբագրեց՝ *Մարթա Արարյան*

Նոսրագրեց՝ *Ժասմինա Մեհրաբյան*

Նամակարգչային օպերատորներ՝
Դավիթ Մինասյան, Նասմիկ Սահակյան

Նամակարգչային ձևավորումը՝
Լևոն Բարայեղյան, Նունե Սարգսյան

Շապիկի նկարը՝ *Արման Այվազյան*